

Doberdob, Sovodnje, Ronke,
Štandrež, Gorica, Tržič

Povsod, kjer nas potrebujete.

Zasedanje tržaške občinske komisije za urbanistiko in okolje

Razlikujemo se.

www.zkb.it

00512

00512

00512

9771124 666007

SREDA, 12. MAJA 2010**št. 111 (19.818) leto LXVI.**

PRIMORSKI DNEVNIK je začel izhajati v Trstu 13. maja 1945, njegov predhodnik PARTIZANSKI DNEVNIK pa 26. novembra 1943 v tiskarji Zadrži nad Cerknim, razmnožen na ciklostil. Od 5. do 17. septembra 1944 se je tiskal v tiskarni "Dobrodo" v Govcu pri Gorenji Trebuši, od 18. septembra 1944 do 1. maja 1945 v tiskarni "Slovenija" pod Vojskim pri Idriji, do 7. maja 1945 pa v osvobojenem Trstu, kjer je izšla zadnja številka. Bil je edini tiskani partizanski DNEVNIK v zasluženi Evropi.

TRST - Ul. Montecchi 6 - Tel. 040 7786300, fax 040 772418

GORICA - Ul. Garibaldi 9 - Tel. 0481 533382, fax 0481 532958

ČEDAD - Ul. Ristori 28 - Tel. 0432 731190

Internet: <http://www.primorski.eu/> e-mail: redakcija@primorski.eu

POŠTNINA PLĀCANĀ V GOTOVINĀ

Spedizione in abbonamento postale 45% Art 2, comma 20/b, legge 662/96 - Trieste

1,00 € **CENA V SLOVENIJI 1,00 €**

Primorski dnevnik

*Le od kod
je prišel
»Homo
Resianus«?*

ALJOŠA FONDA

»Že dolgo let trdimo, da smo posebna rasa, zdaj pa imamo dokaze.« To ni odlomek iz knjige Mein Kampf, temveč izjava rezijanskega župana Sergia Chineseca, ki je evročno komentiral rezultate raziskave o genetskih značilnostih prebivalcev Rezije. To je tudi edina negativna nota v četrstotinje predstavitev prvih dosegov projekta Genetski park Furlanije-Julijске krajine, ki ga finanči država in deželna uprava. Znanstveniki v šestih skupnostih v deželi že dve leti izpeljujejo večjo genetsko raziskavo, ki bo koristna zlasti za proučevanje in preprečevanje bolezni.

Raziskovalci so izdelali tudi genetske zemljevide, da bi posamezne skupnosti med seboj primerjali. Najbolj jih je presenetila Rezija, ki se genetsko precej razlikuje od vseh ostalih, baje tudi od nekaterih skupnosti onkraj meje. To je posledica dolgletne izoliranosti, saj so imeli Rezijani v svoji zaprti dolini malo stikov z okolico. Njihovi geni so v stoletjih postali dokaj samosvoji, pri staroselec pa ostaja neznan. Rezijanski župan je takoj izkoristil priložnost in zahteval, naj Rezijane izločijo iz zaščitnega zakona za Slovence ter jim namenijo ločen zakon. Predsednik Tondo je v bistvu pritrdil, dejal je, da so Rezijani »samo Rezijani«.

Podatke, ki ne dokazujejo nič drugega kot dolgoletno izolirano prebivalcev Rezije, nekateri tolmacijo po svoje. Po rezijanci, ki naj bi bila (v nasprotju z ocenami jezikoslovcev) jezik, povsem različen od slovenščine, bomo zdaj poslušali teorije o »rezijanski rasi«. Domnevni »Homo Resianus« naj bi se v pametku iz neznanje dežele priselil v dolino Zahodno od Kanina, s slovenskimi sosedji pa naj ne bi imel nič skupnega.

V. BRITANIJA
Brown odstopil,
Cameron
novi premier

LONDON - Britanski premier Gordon Brown je sinoči kraljici Elizabeti II. ponudil svoj odstop, britanska monarhinja pa je nato za novega premiera imenovala konservativca Davida Camerona. S tem se je končala 13-letna vladavina laburistov in začel v britanski politiki po parlamentarnih volitvah minuli četrtek. Konservativci bodo oblikovali vladno koalicijo z liberalnimi demokratiki Nicka Clegga. Pogajanja med strankama so sicer še v teku.

Na 18. strani

ITALIJA - Ob proslavljanju 150-letnice zedinjenja Italije v Marsali

Napolitano proti odcepitvam, Severna liga mu ugovarja

Za državnega poglavarja bi bilo rušenje enotnosti države »skok v temo«

ZGODOVINA - Evropski parlament

Rižarna v Bruslju

Razstavo je pripravil Odsek za zgodovino NŠK na pobudo evropslanca Jelka Kacina

BRUSELJ - Dvorana evropskega parlamenta od včeraj gosti razstavo o tržaški Rižarni, ki jo je postavil Odsek za zgodovino Narodne in študijske knjižnice. Razstavo z naslovom Smrt in spomin je omogočil evropski poslanec

iz Slovenije Jelko Kacin (na sliki desno) ob sodelovanju bolgarskega kolega Stanimirja Ilcheva, na osnovi zamisli nekdanje evropske poslanke Mojce Drčar Murko, podpredsednice mednarodnega odbora za Rižarno. Razstavo so fi-

nancirali iz evropskih skladov.

Razstava je postavljena v slovenščini, italijanščini in angleščini. Na otvoritvi je govoril tudi ravnatelj NŠK Milan Pahor.

Na 2. strani

RIM - Energija
Poziv Bersaniju
za gradnjo novih
atomskih central

RIM - Demokratska stranka ne more in ne sme imeti predsednikov do jedrske energije in tudi ne do jedrske central. V to je prepričana skupina uglednih levo usmerjenih znanstvenikov, intelektualcev in politikov, ki so naklonjenost jedrske energiji izpostavili v odprttem pismu državnemu tajniku Demokratske stranke Pier Luigi Bersaniju. Med podpisniki apela so senator in znani onkolog Umberto Veronesi, astrofizik Margherita Hack in fizik Edoardo Boncinelli, ki je dolgo let živel in delal v Trstu.

Na 6. strani

DEŽELA FJK
Genetska
posebnost
Rezijanov

TRST - Center za molekularno biomedicino (CBM) in deželna uprava sta predstavili prve rezultate načrta Genetski park Furlanije-Julijanske krajine. Znanstveniki proučujejo DNK prebivalcev šestih dokaj izoliranih skupnosti, rezultate pa bodo uporabljali za proučevanje genetskih dejavnikov in preprečevanje bolezni. Raziskovalci so izdelali tudi genetski zemljevid, ki je v primeru Rezije pokazal, da so prebivalci te doline z večstoletnimi pomanjkljivimi stiki z okolico razvili t. i. gensko oddaljevanje od lastnih prednikov.

Na 3. strani

Segnaletika

Prometni znaki

Varnostne in opozorilne table

Dvojezične gradbiščne table

Osebna varovalna oprema in delovna zaščita

Protipožarna oprema

Promocijska oblačila

Table in nalepke po naročilu

Ulica Conti 3 - Trst tel. 040 367385 info@segnaletika.com

BRUSELJ - Pomebna pobuda v evropskem parlamentu

Razstava o Rižarni opozarja Evropo na grozote nacizma in fašizma

Pripravil jo je Odsek za zgodovino tržaške NŠK na pobudo evropskih poslancev Kacina in Ilcheva

BRUSELJ - Dvorana evropskega parlamenta od včeraj gosti razstavo o tržaški Rižarni, ki jo je postavil Odsek za zgodovino Narodne in študijske knjižnice. Razstavo z naslovom Smrt in spomin sta omogočila evropska poslanca iz Slovenije in Bolgarije, Jelko Kacin in Stanimir Ilchev (poslanska skupina liberalcev in demokratov ALDE), na osnovi zamišli nekdanje evropske poslanke iz Slovenije Mojce Drčar Murko, podpredsednice mednarodnega odbora za Rižarno. Razstavo so financirali iz evropskih skladov, za katere sta se potegovala Kacin in Drčar Murkova. Na otvoritvi sta spre-govorila skupaj s Pahorjem in Ilchevem.

Razstava je postavljena v slovenščini, italijanščini in angleščini. Glavnino dokumentarnega gradiva je prispeval Odsek za zgodovino pri NŠK, nekaj dokumentov pa je tudi iz zasebnih fondov in zbirk. Za grafično podobo je poskrbel Andrej Pisani. Razstava omogoča obiskovalcem vpogled v tragično zgodovino nekdanjega uničevalnega taborišča.

Pahor je svoj nagovor pričel s kitajskim pregorom: »Kdor ne pozna zgodovine, je slep na eno oko; kdor zgodovino pozabi,

je slep na obe očesi. »V osrčju Ev-

Zgodovinar Milan Pahor govorji na odprtju bruseljske razstave o Rižarni, na kateri ponujajo tudi brošure o nekdanjem nacifašističnem taborišču

rope, na stičišču romanskega, germanškega in slovanskega sveta stoji mesto Trst. Zgodovina mesta je pestra, bogata in vestranska.

Trst je mesto, ki ga poznajo vsi v Evropi. Mesto, pristanišče, pretok ljudi, blaga in denarja, idej, kulture.

In vendar se je prav v Trstu do-

godilo neverjetno nasilje, ki ga predstavlja Rižarna,« je poudaril tržaški zgodovinar.

Rižarna je danes vsedržavni spomenik republike Italije. Vsi evropski narodi morajo ta spomenik spoštovati in skrbeti zaradi njegove velike zgodovinske in politične pomembnosti.

Spomenik pa mora živeti v nas samih, v naši zavesti, v srcu, kajti 5.000 žrtv Rižarne moramo ohraniti v spoštljivem spominu skupaj z milijoni žrtv iz vseh ostalih uničevalnih taborišč širom po Evropi. Rižarna kot spomin in hkrati opomin, da se podobno nasilje nikoli več ne ponovi, je poudaril govornik.

»Antifašizem je splošna vrednota, na katerem stoji sedanja Evropska unija. Zato je prav, da smo postavili razstavo o tržaški Rižarni v prostore Evropskega parlamenta. Tako naj vsa Evropa spozna tudi grozote uničevalnega taborišča Rižarna v Trstu,« je včeraj v Bruslju dejal še Pahor.

LJUBLJANA - Ostri toni v kampanji pred referendumom o arbitražnem sporazumu s Hrvaško

Panevropsko gibanje: »Kolaboracija z okupatorjem« Borut Pahor: »Najslabše je pustiti stvari take, kot so«

LJUBLJANA/LIPICA - Peti dan kampanje pred referendumom o arbitražnem sporazumu je Slovensko panevropsko gibanje sporazum označilo za »kolaboracijo z okupatorjem« in se zavzele za »izgon Hrvaške z zasedenih ozemelj«. Premier Borut Pahor jih je zavrnil z besedami, da »slabše kolaboracije ne more biti, kot da pustimo stvari take, kot so« in sporazum odločno podprt. France Bučar, Tine Hribar in Boris Pahor iz Slovenskega panevropskega gibanja so na novinarski konferenci pozvali k zavrnitvi arbitražnega sporazuma. Hribar je ob tem sporazum označil kot »akt kolaboracije z okupatorjem«, zadnji akt v popuščanju Hrvaški, ki »si« je vseskozi prisvajala slovensko ozemlje. »Mi imamo vojno stanje brez vojne napovedi,« meni Hribar in dodaja, da bo zdaj Slovenija preko arbitražnega sodišča to ozemlje dokončno izgubila.

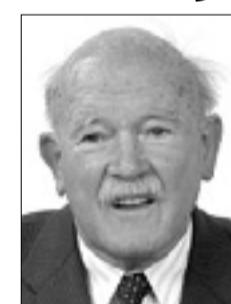
Predsednik gibanja Bučar je poudaril, da gre pri odločjanju o arbitražnem sporazumu »za vprašanje obstoja Slovenije«. Oba sta bila še posebej kritična pre premierja Pahorja, češ da se obnaša kot v komunističnem sistemu, ko trdi, da je arbitražni sporazum dober, ker on pravi, da je.

Podobno, kot se je včasih reklo, da je nekaj dobro zato, ker je to rekel Kardelj, je dejal Bučar.

Po oceni tržaškega pisatelja Borisa Pahorja pa je vse skupaj posledica tega, da »Slovenija, že odkar je država, ne nastopa kot država« in to od vlade Lojzeta Peterleta naprej. Slovenija bi se moralna s Hrvaško dogovoriti kot država, ne pa se zanašati na pomoč arbitraže, ki ne jamči, da bo Slovenija dobila tisto, kar je njen, je dejal.

Alternativa so po oceni Bučarja nova pogajanja, ki bi moralna potekati v smislu pogovorov o nasledstvu po nekdanji Jugoslaviji. Tako njemu kot Hribarju se zdi boljša alternativa tudi mediacija. Pa tudi status quo ne bi bil katastrofa, saj bi to pomnilo tudi, da Hrvaška ostane zunaj EU, sta dejala.

Premier Borut Pahor se je po seji vlade v Kobilarni Lipica odločno odzval na njihove izjave in poudaril, da lahko z arbitražnim sporazumom »dobimo nazaj tisto, kar je naše«. »Te ugledne nasprotnike sporazuma« pa je vprašal, zakaj niso pri-pomogli k ureditvi vprašanja meje s Hrv-

FRANCE BUČAR

BORUT PAHOR

ško, če menijo, da bi moralno biti urejeno drugače.

Sicer razume argumente proti arbitražnemu sporazumu, ker je Slovenija v zadnjih dvajsetih letih sama sebi dovolila tudi nekatera mitska prepričanja o tem, kaj je mogoče. »Tudi jaz imam nekatera pričakovanja, ki so povezana s tem. Vendar moramo o tem prepričati še Hrvate. In ko bodo tisti, ki imajo priponbe na arbitražni sporazum in bodo govorili hude besede, kot je ta o kolaboraciji, naj povedo, kako bodo zavezni z mirom, za pošteno mejo, s prihodnostjo in blaginjo. Jaz na to vprašanje odgovarjam z arbitražnim sporazumom in mislim, da si zaslubi našo podporo,« je dejal Pahor. Zato name-rava vztrajati pri tem, »da gre za najboljši možen sporazum, ki ga Slovenija lahko dosegne.«

Predsednik gibanja Bučar je poudaril, da gre pri odločjanju o arbitražnem sporazumu »za vprašanje obstoja Slovenije«. Oba sta bila še posebej kritična pre premierja Pahorja, češ da se obnaša kot v komunističnem sistemu, ko trdi, da je arbitražni sporazum dober, ker on pravi, da je.

Podobno, kot se je včasih reklo, da je nekaj dobro zato, ker je to rekel Kardelj, je dejal Bučar.

Po oceni tržaškega pisatelja Boris Pahorja pa je vse skupaj posledica tega, da »Slovenija, že odkar je država, ne nastopa kot država« in to od vlade Lojzeta Peterleta naprej. Slovenija bi se moralna s Hrvaško dogovoriti kot država, ne pa se zanašati na pomoč arbitraže, ki ne jamči, da bo Slovenija dobila tisto, kar je njen, je dejal.

Alternativa so po oceni Bučarja nova pogajanja, ki bi moralna potekati v smislu pogovorov o nasledstvu po nekdanji Jugoslaviji. Tako njemu kot Hribarju se zdi boljša alternativa tudi mediacija. Pa tudi status quo ne bi bil katastrofa, saj bi to pomnilo tudi, da Hrvaška ostane zunaj EU, sta dejala.

Premier Borut Pahor se je po seji vlade v Kobilarni Lipica odločno odzval na njihove izjave in poudaril, da lahko z arbitražnim sporazumom »dobimo nazaj tisto, kar je naše«. »Te ugledne nasprotnike sporazuma« pa je vprašal, zakaj niso pri-pomogli k ureditvi vprašanja meje s Hrv-

la, da bodo zanj namenili okoli 30.000 evrov. Vodja poslanske skupine SD Bojan Kontnik je še napovedal, da bo v kampanji aktivno sodelovala tudi poslanska skupina SD, ki bo skušala »podati vse argumente o tem, zakaj je arbitražni sporazum vreden podpore in zakaj lahko Sloveniji koristi«, hkrati pa bodo skušali zavrniti vse argumente nasprotnikov sporazuma.

Vodstvo vladne stranke DeSUS pa je odločilo, da ne bo imelo samostojne kampanje in da bo stranka podprla prizadevanja vlade. Kot je še dejal na novinarski konferenci predsednik stranke Karl Erjavec, bo na referendumu glasoval za sporazum.

Potem ko je minuli petek bivši zunanjni minister Dimitrij Rupel spomnil na zakon o razglasitvi ekološke cone in ekontinentalnem pasu iz leta 2005, ko je dejal, da bo Slovenija z arbitražnim sporazumom izgubila del akvatorija, ki ga ima po tem zakonu, je v torek ta zakon izpostavil tudi mednarodni pravnik Miha Pogačnik.

Pogačnik, ki je vrsto let sodeloval z bivšimi vladami v pogajanjih o meji s Hrvaško, je ocenil, da je vladu arbitražni sporazum sprejela nezakonito, ker je v nasprotju s tem zakonom. Zakon namreč pravi, tako Pogačnik, da bi moralna biti meja s Hrvaško določena dvostransko, »z mednarodnim sporazumom med državama«. (STA)

KOROŠKA - Juri Slovenia naj zaščiti manjšino

FRAZCO JURI

LJUBLJANA - V poslanski skupini Zares zaradi zahteve svobodnjakov na avstrijskem Koroškem (FPK), da se prepove Narodni svet koroških Slovencev (NSKS), pozivajo slovensko vlado in stranke, da o gonji zoper manjšino v Avstriji obvestijo sogovornike v EU. Predlagajo pa tudi sejo parlamentarnega odbora za zunanje zadeve in komisije za odnose s Slovenci v zamejstvu in po svetu. Poslanci stranke Zares, kot meni Franco Juri, so še posebej ogorčeni zaradi dejstva, da se koroška desna stranka pri svoji nedemokratični in protislovenski zahtevi po prepovedi NSKS in ustaviti pogajanj o dvojezičnih tablah sklicuje na trditve SDS o domnevni vpletjenosti predstavnikov NSKS v nasilnih dogodkih na avstrijskem Koroškem v 70. letih minulega stoletja in na poskus iste stranke, da diskreditira predsednika republike Danila Türk.

Po mnenju Jurija gre za zgovorno politično smerijo FPK in SDS pri škodovanju slovenski manjšini v Avstriji. Pri tem Zares tudi avstrijsko vlado in avstrijske demokratične stranke poziva, da se takim poskusom odločno zoperstavijo.

FPK, največja stranka na avstrijskem Koroškem, je zahtevala, naj avstrijski urad za društva razpusti NSKS. Povod zato je obremenilno gradivo, ki ga je proti Türkovi predstavila SDS in ki naj bi dokazovalo, da je bil v bombne napade na avstrijskem Koroškem vpletjen nekdanji predsednik NSKS Matevž Grilc. (STA)

SLOVENIJA - Predsednik Türk in DJ Umek Maturanti res ne potrebujejo alkohola

LJUBLJANA - Slovenski predsednik republike Danilo Türk in DJ Uroš Umek sta skupaj posnela video sporočilo, v katerem mlade maturante pozivata k odgovorni zabavi. V 53-sekundnem videu z zamenjavo vlog na šaljiv način sporočata, da mladi iz Slovenije na tradicionalni maturantski četvrtki ne potrebujejo alkohola za to, da se lahko vživijo v svojo vlogo in zabavajo.

»Dragi maturanti. Prebili ste se čez vse kontrolke, napovedana in nenapovedana spraševanja, opravičene in neopravičene ure, srečne in nesrečne srednješolske ljubezni. Pred vami je eden zadnjih nepozabnih žurov s sošolci. Poskrbite, da vam bo stal v dobrem spominu, zato žurajte odgovorno in brez pretiravanja,« v video sporočilu slovenske maturante nagovarja svetovno uveljavljeni DJ Umek. Türk, ki se na posnetku postavi v vlogo DJ-a, pa na Umekov nagovor odvrne: »To je pravo sporočilo.«

Da bi poziv čimbolj približala mladim, sta Türk in DJ video sporočilo objavila na spletnih straneh urada predsednika in DJ Umeka ter na spletnih socialnih omrežjih youtube.com in facebook.com. Na facebooku se lahko njunemu pozivu pridružijo vsi, ki se strinjajo, da uživanje alkohola med tradicionalno maturantsko četvrtko tej prireditvi jemlje ugled in njen pravi pomen. Na ta način bodo pripomogli k uveljavljanju DJ-a, ki se na posnetku postavi v vlogo DJ-a, pa na Umekov nagovor odvrne: »To je pravo sporočilo.«

Da bi poziv čimbolj približala mladim, sta Türk in DJ video sporočilo objavila na spletnih straneh urada predsednika in DJ Umeka ter na spletnih socialnih omrežjih youtube.com in facebook.com. Na facebooku se lahko njunemu pozivu pridružijo vsi, ki se strinjajo, da uživanje alkohola med tradicionalno maturantsko četvrtko tej prireditvi jemlje ugled in njen pravi pomen. Na ta način bodo pripomogli k uveljavljanju DJ-a, ki se na posnetku postavi v vlogo DJ-a, pa na Umekov nagovor odvrne: »To je pravo sporočilo.«

ZNANOST - Predstavili prve rezultate projekta Genetski park Furlanije-Julijanske krajine

Rezijansko genetsko posebnost župan tolmači kot »drugo raso«

Znanstveniki centra CBM obravnavali šest izoliranih skupnosti - Genetski podatki za preprečevanje bolezni

TRST - Genetski park Furlanije-Julijanske krajine, ambiciozen načrt, ki ga pod pokroviteljstvom deželne uprave vodi Center za molekularno biomedicino (CBM), je obrodil prve sadove. Načrt predvideva proučevanje genetskih značilnosti prebivalcev šestih deželnih skupnosti (Saurisa, Erta, Rezije, Martinščine, Clauzetta in Illegia), ki so bile iz zemljepisnih, zgodovinskih in kulturnih razlogov dalj časa izolirane. Znanstveniki so včeraj v deželnem palaču na Velikem trgu predstavili rezultate prvih dveh let dela. Podatki bodo koristni zlasti za preprečevanje in proučevanje bolezni. Ni šlo pa brez spornih izjav, za katere sta v zvezi z rezijansko stvarnostjo poskrbela župan Sergio Chinese in sam predsednik Dežele Renzo Tondo.

Deželna odbornica Alessia Rosolen je podčrtala, da bomo »s poznavanjem naše preteklosti uspešno gradili prihodnost«. Predsednica CBM Maria Cristina Pedicchio je poudarila, da so župani in prebivalci obravnavanih vasi navdušeno sodelovali v raziskavi, ki je zadevala 1500 ljudi (60% celotne populacije), zbrane podatke pa bi lahko, poleg v zdravstvu, uporabili tudi v proizvodnem sektorju. Znanstveni koordinator Paolo Gasparini je razložil, da so s podatki o DNK-prišli do številnih kliničnih in epidemioloških zaključkov, poleg tega pa so izdelali genetski zemljevid obravnavanih skupnosti. Za zdravstvo so tovrstne raziskave zelo pomembne, saj omogočajo določanje genov, ki preprečujejo ali posrepujejo bolezni. Prebivalci naše dežele glede na italijansko povprečje bolj bolehači za hipertenzijo in paničnimi napadi, pa tudi za Parkin-

Rozajanska kulturska hiša na Ravanci

ARHIV

sonovo boleznijo, manj pa je razširjena depresija. Raziskovalci poudarjajo, da na vse to vpliva genetska predispozicija k bolezni.

Genetski zemljevid pa je pokazal, da je genom, ki je značilen za 79% prebivalcev doline Rezije (štiri petine Rezjanov imajo istega prednika), precej različen od ostalih. Raziskovalec Pio D'Adamo je pojasnil, da so ustanovitev rezijanske skupnosti še neznani, prebivalci te zaprte doline pa so v stoletjih izolirani in endogamije (sklepanja zakonov v sklopu skupnosti) razvili posebne genetske značilnosti, po katerih se danes razlikujejo tudi od svojih daljnjih prednikov.

Rezijansko skupnost je ustanovilo malo družin, pozneje »preobrazbo« genoma pa raziskovalci imenujejo gensko oddaljevanje. »Rezultate smo v sodelovanju z estonskimi raziskovalci primerjali z ostalimi skupnostmi, pa tudi z nekaterimi vasmimi v Sloveniji in Hrvaški. Rezijanski genom se je precej razlikuje,« je na ustrezno vprašanje odgovril D'Adamo.

Rezijanski župan Sergio Chinese je bil ganjen in evforičen: »Končno! Že dolgo let trdimo, da smo posebna rasa, zdaj pa imamo dokaze. Na dlanu je, da potrebujemo zaščito, saj smo za deželo obogatitev.« Župan

Chinese je še dejal, da je »cela Rezija heta prisostovati današnji predstavitvi, zdaj pa je čas, da nam namenite ustrezne začititni zakon.« S trditvijo, da Rezijani niso Slovenci, temveč »nič drugega kot Rezijani«, se je strijal tudi predsednik Dežele Renzo Tondo, župan Saurisa Stefano Lucchini pa je zatrabil, da rezijančina nima nič skupnega s slovensčino. DNK v Saurisu je drugače potrdil germanski izvor prebivalcev, podobno je v Ertu, Illegiu ima bolj mediteranske gene, Martinščina in Clauzetto pa sta v skladu z genetskimi podatki, ki prevladujejo v severni Italiji. (af)

TOLMIN V spomin na pesnico Ljubko Šorli

TOLMIN - Preteklo nedeljo je bil pod tem naslovom v Šolskem centru v Tolminu prijeten zborovski večer, ki ga je organizala Gimnazija Tolmin v spomin na v tem kraju rojeno pesnico Ljubko Šorli ob njeni stoletnici. Pri organizaciji pobude je sodelovalo tudi krajevno Mladinsko kulturno društvo Ciril Kosmač. Na prireditvi se je zvrstilo pet zborov in pevskih skupin in vsi so izvajali uglasbene pesmi Ljubke Šorli.

O številnih uglasbitvah in o njihovih avtorjih je spregovoril David Bandelj, še pred njim pa sta številno občinstvo nagovorila ravnatelj šole Bojan Tuta in tolminski podžupan Darjo Velušček. Pevski program je uvedel nastop Dekliškega zборa Gimnazije Tolmin, ki ga vodi Matej Kavčič; zapest je dve Vrabčevi skladbi, Povabilo in Škržat. Dekliški glasovi so zazveneli tudi v naslednjih treh skladbah, ki jih je zapela Mlačja pevska skupina Vesela pomlad z Općin pod vodstvom Mire Fabjan. Sledili so nastopi Mešanega zboru Canto ergo sum iz Tolmina pod vodstvom Mateja Kavčiča, Ženska skupina MePZ Lojze Bratuž iz Gorice pod vodstvom Bogdana Kralja in Mešani zbor Sv. Jernej z Općin, ki ga vodi Janko Ban. Večer je povezoval dijakinja Monika Manfreda, predsednik Zveze kulturnih društev Slovenije Rudi Šimac pa je v sklepnu delu prireditve toplo nagovoril prisotne o pomenu vrednot pa tudi o pomenu žrtev, ki so jih Primorci plačali v preteklosti, da se je kulturna in jezikovna dediščina mogla ohraniti do danes.

V tem duhu so ob zaključku prireditve vsi nastopajoči pevci skupaj zapeli Premrlovo Zdravljico.

TRST - Deželni vrh stranke Ljudstva svobode s predsednikom Tondom Dipiazza v Trstu in Bolzonello v Pordenonu najbrž ne bosta dočakala tretjega županskega mandata

TRST - Župana Trsta in Pordenona - Roberto Dipiazza in Sergio Bolzonello - skoraj gotovo ne bosta dočakala tretjega mandata in se na volitvah prihodnje leto ne bosta več potegovana za županski stolček. Stranka Ljudstva svobode je namreč prepričana, da trenutno ni političnih pogojev za uvedbo tretjega mandata v občinah z več kot 15 tisoč prebivalcev, med katere sodita Trst in Pordenon. Župani bodo 15 let neprekiniteno na oblasti lahko le v manjših občinah.

Predsednik deželne vlade Renzo Tondo je po včerajnjem sestanku deželnih odbornikov in svetnikov Berlusconijeve stranke diplomatsko dejal, da tretji mandat ne sodi v pristojnost vlade, temveč deželne skupščine. S tem je dal razumeti, da Ljudstvo svobode pri tem vprašanju noče političnega spopada s Severno ligo, ki nasprotuje tretji zaporedni izvolitvi županov večjih uprav. In to tudi zaradi lastnih koristi. Bossijeva stranka namreč računa na svojega županskega kandidata v Pordenonu, v Trstu pa je že odkrito kandidirala deželno odbornico Federico Seganti, ki pa je desnica nikakor ne mara. Ni izključeno, da bo tržaška Severna liga v prvem volilnem krogu »tekmovala« s Segantijevim.

Ljudstvo svobode je vsestransko podprtlo dejavnost Tondove vlade ter jo spodbudilo, naj vztraja na poti izvajanja volilnega programa iz leta 2008. V desni sredini so zelo zadovoljni z deželnimi ukrepi proti gospodarski in finančni krizi. Tondo se je na seji tudi pojavil, da je precej zmanjšal proračunski dolg Dežele. »Illyjeva uprava nam je v dediščino pustila milijardo in šesto milijonov evrov dolga, ki smo ga v dveh letih zmanjšali za okoli tristo milijonov,« je povedal predsednik odbora FJK.

Včerajšnji sestanek je služil tudi kot priprava na bližnje srečanje vseh strankarskih komponent Tondove vladine, torej zastopnikov Ljudstva svobode je zahtevala Severna liga.

Od desne: odbornik De Anna, predsednik FJK Tondo in odbornika Sandra Savino in Garlatti

KROMA

bode, Lige in stranke UDC. Vse tri stranke so z odborniki zastopane v deželnem odboru. Predsednik ni pojasnil, če bo v bližnji prihodnosti prišlo do zamenjav v odboru.

Poznavalci razmer trdijo, da bo Tondo vztrajal pri sedanji sestavi odbora, v največji nevarnosti pa je trenutno odbornica za socialno, delo in zaposlovanje Alessia Rosolen. Njeno odhod je svojcas zahteval vladni podtagnik Roberto Menia, potem ko se je Rosolenova odkrito pridružila »oporečnikom« tržaške desne sredine, ki jih vodi njen življenski sopotnik Franco Bandelli. V primeru odstavitev bi odbornica iz vrst nekdanjega Nacionalnega zavezništva vsekakor ostala deželna svetnica. Tega mesta ni zapustila in to kljub večkratnim pozivom njeni stranke.

Pred nekaj tedni se je majal tudi odborniški stolček Roberta Molinara (UDC), ki pa je - kot kaže - sedaj precej trden. Njegov odhod iz Tondove vlade je zahtevala Severna liga.

POLITIKA - Demokratska stranka

Debora Serracchiani proti ukinitvi primarnih volitev

VIDEM - Deželna tajnica Demokratske stranke za Furlanijo-Julijansko krajino odklanja brisanje primarnih volitev v levi sredini za izbiro županskih kandidatov in predsednikov pokrajin. Obvezne koalicjske primarne volitve naj bi črtali iz državnega statuta Demokratske stranke, zadnja beseda o tem vprašanju bo padla v prihodnjih dneh.

Evropska poslanka pravi, da primarne volitve v levi sredini res niso obvezne (odvisno pač od lokalnih okoliščin), treba pa jih je v vsakem primeru ohraniti v stran-

Debata o položaju manjšin v Sloveniji

LJUBLJANA - Delo pri pripravi analize stanja in oblikovanju zakonskih rešitev v zvezi z napovedanim krovnim zakonom o uresničevanju posebnih pravic narodnih skupnosti poteka prepočasi, so včeraj ugotavljali člani komisije slovenskega državnega zborna za narodnosti. Tako so med drugim soglasno sprejeli sklep, s katerim vlado pozivajo, naj pospeši aktivnosti na tem področju.

Pri analizi uresničitve sklepov komisije za narodni skupnosti o oblikovanju zakona o uresničevanju posebnih pravic italijanske in madžarske narodne skupnosti je predsednik komisije Laszlo Göncz poudaril, da še vedno ni pripravljena analiza stanja, ki bi bila sele podlag za oz. prvi korak k nadgradnji zakona.

Poslanec italijanske narodne skupnosti Roberto Battelli je opozoril, da bi morale država in lokalne skupnosti dati samoupravnim narodnim skupnostim več pristojnosti na področjih, ki se jih bolj tičejo. Komisija se je tudi seznanila z odgovorom vlade o dejanski in zakonsko predpisani rabi jezika italijanske in madžarske narodne skupnosti pri zaposlenih v javnih zavodih, javnih ustanovah in javnih podjetjih na območjih, kjer živita omenjeni narodni skupnosti. Ocena vlade je, da so »vzpostavljeni vsi sistemski pogoji za izvajanje ustavnin in zakonsko določene pravice do rabe jezika narodne skupnosti«, v nadaljevanju pisnega odgovora pa je navedeno stanje na različnih področjih javne uprave. Göncz je glede omenjene ocene vlade menil, da ta le delno drži. Tako predsednik komisije kot drugi njeni člani pa so svojo pozornost usmerili zlasti v delo inšpektorjev. Ti po oceni Göncza preprosto ne morejo preveriti, kako je z uresničevanjem pravice do rabe jezika pri vsakodnevni praksi, poleg tega pa podatki iz vladnega odgovora niso zbrani po enotni metodologiji. (STA)

kinem statutu. Primarne volitve po njenem mnenju namreč spodbujajo sodelovanje ljudi pri političnih in volilnih odločitvah. V Rimu so nekateri drugačenega mnenja, saj so prepričani, da v nekaterih primerih primarne volitve ustvarjajo razkolne in tudi medosebne spore. Od tod predlog, da ne bi bile več obvezne.

Na primarne volitve se vsekakor že pripravljajo v levi sredini FJK, kjer bodo prihodnje leto med drugim občinske volitve v Trstu in Tržiču ter pokrajinske volitve na Tržaškem in Goriškem.

PRIZNANJE - Trgovinska zbornica podelila nagrado direktorici agencije Aurora Divni Čuk

»Pomembni so jasni cilji in pravi odnos do dela«

Starejši in bolj izkušeni morajo pomagati mladim, a ti morajo znati poslušati

Jasen in dosegljiv cilj ter spoštovanje vseh in predvsem strank sta glavna aduta, ki lahko vodita osebo do uspešnega dela in nenazadnje tudi do priznanja za njegove dosežke. Poglaviten je seveda pravi odnos do dela, da bo twoje delo uspešno, pa ga mora res vzljubiti. Starejši in bolj izkušeni pa morajo pomagati mladim, da lahko sami pridejo do pomembnih dosežkov.

To nam je povedala direktorica in prava duša turistične agencije Aurora Viaggi iz Trsta Divna Čuk, ki se je prvič v agenciji zaposlila pred 37 leti. Zaradi njene uspešne delovne poti ji je Slovenska turistična organizacija (STO) že podelila priznanje turistične ambasadorce Slovenije, pred kratkim pa je Divna Čuk prejela tudi Nagrado zvestobe delu in gospodarskemu napredku, ki jo vsaki dve leti podeljuje Tržaška trgovinska zbornica.

Za vaše dolgoletno delo v turističnem sektorju ste že prejeli dve priznanji, eno v Sloveniji in drugo na Tržaški trgovinski zbornici. Kaj vam to pomeni?

Priznanja so vselej dobrodošla, pa čeprav osebno nisem nikdar dela zanje. Vendar so dokaz, da sem ubrala pravo pot in da sem pravilno opravljala svoje delo. Priznanji sem sprejela z veseljem in ju nisem vsekakor pričakovala.

Kako ste prišli do takega priznanja?

Priznanje sem dobila za dolgoletno delo v potovalni agenciji Aurora, v kateri sem prešla od začetnega knjigovodstvenega dela oziroma golega vodenja računov do današnjega direktorskega mesta. Vsi koraki so priveli do postopne rasti.

Kako ste dosegli?

Z leti sem spoznala, da moraš imeti vselej en cilj, ki mora biti seveda realen in predvsem dosegljiv. V nasprotju primeru dosežemo obraten učinek, ki privede do razočaranja. Da to dosežeš, moraš imeti pravi odnos do svojega dela in se na začetku zavedati, da ne znaš vsega.

Kaj lahko svetujete mladim?

Moj nasvet je, naj "ukradejo" z očmi in ušesi vse, ki jih obdaja. Poslušati je treba vse, slediti poročilom in biti na tekočem z dogajanjem. Bistveno je, da so odprtji. Žal se mladi danes mnogo izolirajo, dovolj je pomisliti, ko jih vidimo na avtobusih, ko poslušajo glasbo s slušalkami. Potem pa pravijo, da jih starejši ne razumejo... Sicer je tako od nekdaj, toda če se izoliraš, bo razumevanje še težje. Tudi starejši - po stažu in izkušenosti - se ne smejo izolirati. Nasprotno, mladim moramo nuditi naše znanje, saj nismo večni. Osebno skušam mladim posredovati svoje znanje, tudi mladi pa nudijo svoje. Zaradi tega smo v podjetju tudi stalno na tekočem z dogajanjem. Od tod izhaja tudi naša uspešnost.

Kje je ključ za uspešnost agencije Aurora?

Prvo je, kot rečeno, pravi cilj. Druga bistvena točka je spoštovanje, in to do vsega, od strank do kolegov, družbe, nadrejenih in podrejenih, narave, okolja in tako naprej. V naši agenciji smo se npr. odločili za ločeno zbiranje odpadkov.

Kaj vam pomeni turizem?

Turizem moraš ljubiti, sicer ne boš uspešen. To področje pač ni do nosno. Zaslužek je lahko dober, toda marže so zelo majhne. Turizem prinaša sanje, in sanje niso otipljive, kot je to npr. prstan. Prodajamo destinacije, nastanitve v hotelih, lepe plaže. Stranke morajo v tem smislu zaupati agenciji. In agencija mora kliente, kot rečeno, spoštovati. Dovolj je pomisli ti na krasne fotografije, značilne za kataloge. Naša vloga je, da stranki točno razložimo, kaj je pred njenimi očmi. Na fotografiji je lahko npr. krasna de-

Direktorica turistične agencije Aurora Viaggi iz Trsta Divna Čuk

KROMA

stinacija, v kateri pa niso hoteli opremljeni za kongresni turizem, zato je treba ta kraj v tem smislu odsvetovati.

Kaj je najpomembnejše pri izbiri destinacije?

Da potovanje uspešno, je poglavitna pozornost pri izbiri kraja, ob-

dobja in cen. Sicer so vselej lahko zapletljaji, na katere je pomembno skušati pomisliti prej. Prav tako je treba znati reševati morebitne probleme.

Med temi je tudi vulkan na Islandiji, katerega izbruh še one-mogoča nekatere polete. Ali so vase stranke bile prizadete?

To je bil hud problem, še predvsem s finančnega vidika, ker je bil ves evropski zračni prostor zaprt štiri dni. V agenciji Aurora smo bili v zvezi z našimi klienti stalno na preži, svetovali smo, kaj storiti, in tudi odprli posebne telefonske povezave. Kdor je letel z rezervacijami, ki jih je opravil na spletu, pa je bil večinoma prepričen sam sebi. Običajne telefonske povezave, ki jih dajejo na razpolago letalske družbe, so bile namreč prenata-

pane.

Če govorimo o turizmu, ne

moremo mimo Grčije, ki sloni na

turizmu in jo je zdaj zajela huda fi-

nančna kriza. Kakšne bodo po va-

sem mnenju posledice?

V Grčiji je mnogo otokov, ki so v bistvu samostojni in neodvisni od Aten. Krize na otokih ne bodo dosti občutili, ker sloni vse na majhni ekonomiji, od majhnih hotelov, ki jih vedijo družine, do čarterskih poletov. Problematično bo na velikih letališčih in v pristaniščih, ki so zaradi splošne napetosti in morebitnih stavk javnih uslužbencov velika neznanka. Če letališča in pristanišča ne bodo delovala, bo to prava tragedija, drugače bo šlo. V težavah bodo vsekakor tudi vsi turistični delavci, ki načrtujejo potovanja v Grčijo in ki so svoje kataloge in proekte že pripravili.

Aljoša Gašperlin

DOBRO POČUTJE - Nova ponudba v prostorih hotela Danev

Pilates tudi na Opčinah

Telovadnico upravlja vaditeljica Valentina Guštin - Pilates primeren za interesente vseh starosti

Vsem, ki bi radi okreplili in raztezali svoje mišice, izboljšali držo in se sploh bolje počutili, je na Opčinah na voljo nova ponudba: lepo opremljeni in svetli prostori Studia Pilates TRE V, ki ga v hotelu Daneu upravlja Valentina Guštin

KROMA

PORTOROŽ - Včeraj odprli 15. razstavo plovil Internautica

Kljub kriznim časom število razstavljalcev enako lanskemu

PORTOROŽ - V portoroški manjini je odprla vrata 15.

razstava plovil in navtične opreme Internautica. Število razstavljalcev in plovil je po besedah izvršnega direktora in kapetana Marine Portorož Marjana Matevliča ostalo na ravni lanskega leta, ko jih je razstavljalo okrog 200. To po njegovem kaže na uspeh organizatorjev kljub gospodarski krizi. 15. Internautica je za Slovenijo pomembna, ker smo pomorska država, pa tudi zato, ker sejem ostaja kljub recessiji, je ob odprtju poudaril predsednik vlade in častni pokrovitelj sejma Borut Pahor. »Organizator je vztrajal lansko leto, ko je bilo najhujše, in tudi letos, ko se stvari še niso izboljšale,« je poudaril.

Sicer pa je Internautica po njego-

vem pomembna tudi, ker tako kot dolje novi dosežki v navtični industriji tudi tokrat predstavljajo slovenski proizvajalci plovil in navtične opreme. Na letošnji Internautici bo svoji novi plovili elan 350 in impression 444 premierno predstavil Elan. »Mislim, da smo na to lahko ponosni. Navtična industrija sodi v sam vrh zahtevne industrije. Biti morate vrhunski, če želite preživeti v tem tekmovalnem svetu,« je dejal Pahor. Elanovi dosežki po njegovem kažejo na to, da znajo v družbi preživeti v najtežjih tekmah in tudi zmagači.

Čim več obiskovalcev in dobrih poslov je razstavljavcem zaželel tudi predsednik uprave Elana Robert Ferko. »V tem času nam bodo zelo prav pri-

šli,« je še dejal. Goste je ob odprtju sejma nagovoril tudi piranski župan Tomaz Gantar. Internautica je po njegovem mnenju v petnajstih letih pridobila velik ugled, cenjena pa je tako po kakovosti kot po spremljajočih dogodkih. S pomočjo sejma se ime piranske občine širi ne le po Sloveniji, ampak tudi širše, je dejal.

Do nedelje, ko bo Internautica zaprla svoja vrata, se bo zvrstila množica spremjevalnih dogodkov, med drugim regata Internautica in regata starodobnih plovil. Organizatorja prireditve, portoroška marina in studio 37, pričakujeta velik obisk. Ta bo po besedah Matevliča sicer nekoliko odvisen tudi od vremena. Prvi dan razstave je v Portorožu zaznamovalo deževje. (STA)

EVRO

1,2698 \$

-2,10

EVROPSKA CENTRALNA BANKA

11. maja 2010

evro (povprečni tečaj)

valute	11.5.	10.5.
ameriški dolar	1,2698	1,2969
japonski jen	117,38	120,97
kitajski juan	8,6715	8,8533
ruski rubel	38,3840	38,8691
indijska rupija	57,4970	58,1660
danska krona	7,4425	7,4419
britanski funt	0,85960	0,86405
švedska krona	9,6563	9,6861
norveška krona	7,8410	7,8685
češka koruna	25,590	25,603
švicarski frank	1,4095	1,4248
estonska korona	15,6466	15,6466
madžarski forint	276,10	273,20
poljski zlot	4,0499	4,0280
češki koruna	1,3031	1,3249
avstralski dolar	1,4200	1,4311
bolgarski lev	1,9558	1,9558
romunski lev	4,1798	4,1683
litovski litas	3,4528	3,4528
latvijski lats	0,7076	0,7074
brazilski real	2,2687	2,3113
islamska korona	290,00	290,00
turška lira	1,9521	1,9690
hrvaška kuna	7,2618	7,2695

EVROTRŽNE OBRESTNE MERE

11. maja 2010

	1 mesec	3 mesec	6 mesec	12 mesec
LIBOR (USD)	0,3375	0,4228	0,6185	1,0987
LIBOR (EUR)	0,3875	0,6275	0,9325	1,2325
LIBOR (CHF)	0,07	0,2325	0,3108	0,6141
EURIBOR (EUR)	0,422	0,682	0,979	1,244

ZLATO

(99,99 %) za kg

31.286,29 € +746,54

TEČAJNICA LJUBLJANSKE BORZE

11. maja 2010

vrednostni papir	zaključni tečaj v €	spr.v %
BORZNA KOTACIJA - PRVA KOTACIJA		
GORENJE	13,65	+1,87
INTEREUROPA	3,41	+1,79
KRKA	68,98	+1,07
LUKA KOPER	20,34	+0,54
MERCATOR	158,28	+0,42
PETROL	287,13	+0,60
TELEKOM SLOVENIJE	112,75	+0,87
BORZNA KOTACIJA - DELNICE		
ABANKA	-	-
AERODROM LJUBLJANA	27,45	

OGLEDALO

Manjšina preko sedanjosti

ACE MERMOLJA

Včasih se sprašujem, kakšna bo prihodnost Slovencev v Italiji. Bodo manjšine sploh še obstajale? Bo brisanje mej v nekem svojem počasnom in prikritem ritmu spremenilo podobno določenega območja in se poigralo z ustanjenimi besedami, pojmi, stvarnostmi?

Eno so politični trendi in sklepi, drugo so veliki gospodarski tokovi, tretje je vsakodnevni svet življenja, kjer si posamezniki izbirajo možne položaje, kraje, dela, prijatelje, stanovanja, šole itd. Prepletanje je pri nas že v teku.

Mlad par si kupi hišo v Sloveniji. Ko se vozim na cesti Gorica - Viles očažam pred majhno hišico slovenski avto. Je hišico kupil Slovenec? V Gorici so stanovanja cenejša kot v Novi Gorici, v Sežani pa cenejša kot na Opčinah.

Prostор bivanja pogojuje izbiro vrtca, osnovne šole itd. Nekateri podjetniki se zaradi neznanje italijanske birokracije preprosto selijo v Slovenijo ali dlje. Nekatera dela je še vedno lažje najti v Sloveniji kot pa v Italiji. Zaradi posebnih razmer in trga se tudi slovenska podjetja selijo v Italijo. V Tržiču Slovenci građajo luksuzne kajutne jadrnice za petične ljubitelje morja. Furlanski prodajalec kamperjev in gumenjakov je o Sloveniji in Hrvaški vedel malo ali nič: poznal pa je vse svoje kolege v obeh državah. Skratka, bodo dogajanja na robovih, oziroma ob nekdajnih mejah, vplivala na usodo nacionalnih držav, ki so s svojimi mejami dejansko "določile" ali "ustvarile" manjšine? Pojav mešanih teritorijev je še včeraj sprožal vojne in etnične čistke, danes lahko ustvari nov način življenja, ki bo prehitel uradno politiko. Tako je v bistvu s celotno Evropo, kjer mora politiko včasih brčniti v zadnjico kaka huda grožnja.

Če pa pogledamo preko nekaterih mizernih trenutkov Evrope in Evropske unije, se nam zariše precej jasna izbira: ali se bo Evropa resnično združevala in postavila v svoje središče skupno zunanjo, vojaško, ekonomsko in socialno politiko ter dala vlogo nadnacionalnemu parlamentu, ali pa bo izgubila svetovno bitko. Ob tem vem, da je cilj možen, če bo Evropa močnejša od posameznih nacionalnih držav, skratka, če bodo nacionalne države počasi tonile v zgodovino prihodnosti, ki bo nekoč preteklost. V tem kontekstu bi se nujno spremenila usoda zgodovinskih jezikovnih, etničnih in narodnih manjšin, saj bi se njihova prostorska zamejitev zrahljala. Enotnejše evropske politike pa bi verjetno vplivale na kulturno-psihološke vidike manjšin, ki hranijo v sebi še vedno obrambne elemente, kot hranijo večine nekatere napadljive drže. Temu banalno pravimo "meje v glavah". Kaj bo, ko bodo te meje vedno bolj rahle? Bomo še govorili o večinah in manjšinah?

Če ustvarjam vizijo združene Evrope, kjer se spreminja koncept same nacionalne države, lahko gledamo tudi na narodne manjšine kot na entitete, ki se nekako "razpuščajo"? Ne bodo morda jutri omenjene manjšine le spomin v kulturni in narodno prepletene koščkih teritorijev, kjer danes še živijo dvojice večina manjšina? Če gledamo na te bodoče premike, si lahko manjšina v perspektivi nekega izginevanja ali vsaj "preoblikovanja" postavi jasne cilje? Priznam, da me vprašanje vznenjamira mimo kontingenčnega dogajanja in skrbi. Obenem mislim, da so neke krajevne skupnosti s posebnimi predznaki in značilnostmi še vedno razlog vitalnosti. Skratka, ni nujno, da se s koncem klasične nacionalne paradigmе brišejo posebnosti, ki ostajajo življenske in dragocene. S tem ne mislim na folkloro ali na neke muzejske eksponate.

Navezujem se na svoje prejšnje Ogledalo, ki je bilo posvečeno japonskemu pisatelju Sosekiyu. Detajl, črta, obrisi, barvni odtenek lahko v sliki ali zgodbi postanejo odločilni: so tisti elementi, ki daje vrednost umetnosti oziroma delu. Iz svoje umetniške izkušnje in tudi založniške vremi, da je danes težko napisati, naslikati, komponirati, igrati nekaj novega, osupljivega in nevidenega. V umetnosti ni več prelomov, kot je bil preskok iz realistične in posnemalne umetnosti v abstraktne. Skok je bil podoben sprememb, ki je nastala, ko sta v agrarno-obrtno družbo vdrla znanost in tehnika, skratka, stroj. Oba premika nekako sovpadata. V obeh primerih, predvsem pa v tehnologiji, bomo še videli velike spremembe. Šlo bo za razvoj in nova odkritja, ne pa za prelom, ko je človek v dveh stoletjih postal nekaj povsem drugačega od tega, kar je bil prej tisočletja. Golo fizično delo je nadomestil stroj in družba ni bila več to, kar je bila, ko je gospodarsko slonelo na žuljih kmetov, težakov, obrtnikov in nekaterih poklicev.

Tako v umetnosti kot v znanosti bo torej

pomemben detalj, korak, ki ne bo prekucnili sveta, ampak ga bo postopno spremenal. V tem smislu sta lahko krajevna skupnost ali manjšina in celo stari narod tisti detalj, tista posebnost, ki nas lahko ubranijo pred družbeno usodnim korakom, ki je možen: pred popolno homogenizacijo, pred enakostjo, ki se bo počasi spremenila v odsotnost misli, čustev in občutka razlik.

Ne vidim v pripadnikih sodobnih manjšin gromozanskih razlik z večinskim narodom. Na ulici ne ločiš Slovence od Italijana. Neka skupnost posameznikov, ki varujejo dragocene posebnosti, kot so jezik, kultura, spomin, izkušnja in še kaj, je lahko v tem svojem varovanju vitalni element določenega prostora, določene družbe, določene človeške skupnosti, ki ne izraža detalj zgodbe, ki daje barvo celotni povesti. Vitalnost je v detailih, vrednotiti neke mikroposebnosti je zahtevno opravilo. Slovenci v Italiji razpolagamo z enkratnim bogastvom, ki nam ga je darovala preteklost. Imamo možnost živeti sedanost tako, da gledamo na svet z vsaj dveh perspektiv, ki nista površinski ampak globinski. Nista master v ZDA, ampak življenje, kjer se srečujeta učilnica in ulica. Lahko gledamo na jutri v luči ugodnosti in obenem problemov, ki jih zastavljajo mešane družbe ter raznoliki jezikovni, kulturni, gospodarski in politični sistemi. Biti doma v Trstu in Ljubljani je izkušnja, ki je nimajo pripadniki enega naroda: v Bologni, v Bonnu, v Madridu itd. Toliko pomembnejša je ta izkušnja, kjer pomeni dvojni dom neposredno videnje tega, kako je en sistem propadel, se spremenal v drugega in kako je drugi na to reagiral. Gre za fantastične zgodbe, ki nudijo zelo konkretne elemente za razmišljjanje o prihodnosti. Zame je bil moj študij v Ljubljani v sedemdesetih letih nenavadna izkušnja, neglede na to, kaj sem se naučil.

Če želi manjšina uveljaviti svoje tvorne in vitalne posebnosti, izkušnje, znanje in modrost, je predpostavka v tem, da se otrese nekaterih lupin in vbrizga v žile vse snovi, ki so v njenem telesu. Pričel bi kar s preteklostjo, s spominom in zgodovino. Slovenci v Italiji hraniemo veliko ljudsko in "učeno" bogastvo. Danes se mi zdi pozornost prekomerno osredotočena na obdobje nacionalnih sporov, na medvojni čas, na fašizem, odporništvo, NOB in nato na fojbe, na povojne odnose, na ezule in še kaj. Ni samo to naša preteklost.

Trubarjev protestantizem je bil npr. del ephopalne spremembe. Premik kmečke etnije v mesto je bila izredna izkušnja. Avantgardna epopeja tržaškega delavstva ostaja dragoceno poglavje. Regent, Martelanc in drugi so bila pomembna imena. Stanko Vuk ni bil le žrtev, ampak pesnik in intelektualec. Saksida ni bil oboren slike. Trinko je bil pomemben mož. Važno je širiti spomin in zaledje.

Če se izvijemo iz vsakodnevnega ponavljanja problemov, je tudi sedanost bogata. Biti v stičišču dveh kultur, a tudi mentalitet, različnih izkušenj, pričakovanj je za pozornega opazovalca vsakodnevno odkritje nečesa. Predsodki, stereotipni pogledi, kalupi, totumi, tabuji so slepilo za oči. Na našo stvarnost, na celovito stvarnost, lahko gledamo tudi drugače: pozitivnejše, iskataljsko, radovedno. Lahko ujamemo detajle, ki jih drugie preprosto ni. Učiti se je treba pozitivnosti. Mislim, da je omalovaževalen odnos do vsega, kar delamo, slovenska bolezen oziroma varianta mitične slovenske zavisti. Izven predvodov in negacije vsega dobrega lahko postane manjšina skupina, ki zmore delno daje, torej manjšina kot avantgarda. Možnost je, čemu je ne bi povsem izkoristili?

Pogled v prihodnost nudi dodatne možnosti in večjo izbiro hipotez, če znamo izkoristiti to, kar ti nek poseben ambient nudi. Posmislim le na svoje novinarske kolege. Kar nekaj jih je z domaćimi izkušnjami preskočilo manjšinski krog in se uveljavilo širše. Mislim na novinarsko zvezdo Dimitrija Volčića, mislim pa na Cancianija, na Barbaro Gruden in še koga, ki vedo nekaj več od Rimljana. Ni slučaj, da je najboljše članke o balkanski vojni pisal v Picculu Paolo Rumiz.

Če sprejememo dvojno izkušnjo z bistrino, koristi. Pomembno je, da ovrednotimo vse detajle, ki jih še vedno daje posebno izhodišče. Tu je bistveno znanje, ki briše predsodke in kalupe ter zastavlja stimulantna vprašanja. To je prednost preko vsakodnevnih manjšinskih problemov in vsakodnevnega in brbranja. Ni pa nujno, da znamo vedno in vsi izkoristiti določeno prednost. Dovolj je, da poseben sedež stlačimo v konzervo in bo postal navadno jabolko.

PISMA UREDNIŠTVU

Vodstvu NŠK predlagam srečanje

Spoštovano uredništvo!

Ob ponovnem časopisnem pisanku ravnatelja Narodne in študijske knjižnice Milana Pahorja, predlagam vodstvu NŠK srečanje, na katerem bi temeljito in v duhu iskanja konkretnih rešitev spregovorili o vseh zadevah, ki so trenutno aktualne v eni izmed najpomembnejših zamejnih ustanov. Med ostalim bi lahko s številkami dokazali, da so naši podatki o najemninah za tržaška sedeža NŠK (v najemninah niso všetki ostali stroški, kot so elektrika, ogrevanje, itd.) povsem točni.

Ob tem bi rad opozoril, da se je v javnosti z daljšim zapisom najprej oglasil sam ravnatelj Milan Pahor. Na njegovo javno pisanje, ki je neposredno zadevalo tudi in predvsem SKGZ, sem kot predsednik organizacije javno izpostavil svoje argumente. Glede številk sem se predhodno in natančno dokumentiral.

Rudi Pavšič
Predsednik SKGZPredlagajmo rešitve
in ne čakajmo na druge!

Nisem imel namena, da bi si javno privoščil Igorja Gabrovcu, saj (da ostanemo pri pregorovih) »kdo drugi opravlja, na sebo pozablja«. Pa tudi najin odnos je tak, da ob priliku se lahko izklašjava kar naravnost, ne da bi po nepotrebnem nadlegovala medije.

To na kar sem hotel opozoriti je, da Slovenci v naši deželi zaznavamo vedno nove težave in omejitve pri izvajaju veljavnih zakonov in dogovorov, ki vplivajo na zmanjševanje dejavnosti oziroma razvojnih možnosti posameznih ustanov in posledično celotne naše družbene organiziranosti. V svojem večletnem političnem delovanju sem vedno skušal na te probleme opozoriti konstruktivno, v nekaterih primerih tudi s predlogi rešitev.

Zakaj prioritete? Ker moramo najti primerno ravnotežje na področjih, ki izpostavljajo najbolj aktualne probleme in izzive naše stvarnosti. Ne gre samo za politično računico, gre predvsem za odgovor spremenjenim razmeram. Spremenil se je svet. Ekonomska, predvsem pa moralna kriza razgrajuje ustaljene življenske modele in socialne pridobitve in okolje v katerem živimo izgublja svoj povezovalni družbeni značaj. Družba postaja vedno bolj neke vrste ohlapnega skupka individualiziranih, večkrat celo egoističnih interesov, kjer se vsakdo počuti varen le v okviru lastne interesne sfere oziroma identitete. Vse to poglablja razlike in obrobnost in zlasti preide ponovno v konflikte.

Dolžnost politike je, da to prepreči.

Manjšina že razpolaga z nekaterimi strateškimi idejami, ki jih je nakazala večkrat v spomin prikljicanja »enotna« programska konferenca. Kot že rečeno iskanje soglasja pri subjektu, ki ga odklanja, je prav gotovo »politically correct« je pa neučinkovito: preusmerja razmišljjanje in napore ljudi v slepo ulico že večkrat preizkušenih ali pa zlasti enotnih programskih rešitev. Ne dvomim, da je koristno prirejati še naprej okrogle mize in srečanja, kjer debatirati o teh problemih in iskati možne rešitve, prepričan pa sem tudi, da je že skrajni čas, da se nečesa konkrentno lotimo kajti nikjer ni zapisano, da se bo trud izvoljenih in civilne družbe še naprej obrestoval tako, da ostane vse po starem. Varčevalni ukrepi, ki jih terja splošna ekonomska kriza nas opozarjajo, da ne bo tako.

Naš cilj mora biti, da pripomoremo k razvoju strateških manjšinskih subjektov in pomagamo pripeljati čim več preostalih na zeleno vejo v pričakovanju boljših časov. Zahtevna stvar. Vendar raje, da o tem odločamo sami, kakor, da nam drugi vsiljujejo rešitve, ki bi lahko bile veliko bolj boleče.

Igor Dolenc

Odprto
pisemce
Borisu
Pangercu

Predragi Boris, v Primorskem dnevniku (7.5.2010) sem ta hip prebrala poročilo o Predstavitvi tvoje knjige Srce v prgišču zemlje, ki bo v torek v Državnem svetu v Ljubljani. Najprej čestitke z željo, da bi tvoja dvojezična knjiga imela veliko bralcov obenamnost. In tudi veliko kupcev, bo najbrž pristavila večina založnikov, ki kar naprej javno in zasebno jamrajo in se pritožujejo, da ta kategorija močno upada.

Jaz, ki sodim med tiste redke osebe, ki si upajo postaviti kakšno vprašanje na račun ... skoraj tudi teme prevajanja, ga bom vseeno postavila, ker varem, da mi ne boš zameril, pač pa ljubeznišno odgovoril. Nekoliko dvoumeni naslov knjige Srce v prgišču zemlje se glasi v italijanščini L'amore per una manciata di terra. Ali ne bi bilo bolj smiseln in skladno Srce za prgišče zemlje? Sprva, ko je pogled padel samo na slovenski naslov, sem mislila, da gre za kakšno novo zgodbo o povojskih žrtvah pri nas, ki prhajo napol pozabljene s še utričajočim srcem kdake kje pod zemljo, šele, ko sem prebrala vse drugo z italijanskim naslovom vred, sem si oddahnila in razumela, da gre za ljubezen do domače grude, kot so nekoč rekali. Saj o tem teče beseda?

Priporočam se za... brezplačni izvod, po možnosti s posvetilom in te prav prisrčno pozdravljam

jolka (milič),

ki še vedno objokuje tiste lepe, davne in ustvarjalne čase, ko si bil ti predsednik Združenja primorskih književnikov in mi tvoji poskočni pribičniki, nedavno pa smo se kar kolektivno resignirali na vlogu nekakšnih jutrišnjih ali pojutrišnjih pogrebcev in sedminarjev še kar uglednega mrtvaka, ki nima niti toličko moči, da bi spodbubo izdihnil, rajši brezperspektivno životari tja v tri dni. Da ne zapade častna titula tajniku in predsednici, ali ga vseeno še prevevajo kakšna drobna upanja v prerojenje?

Počastitev tovariša Tita

Aleksander Kokoravec piše o dogajanju v tržaškem občinskem svetu v zvezi z predlogi o počastitvi spomina na predsednika Tita.

V pismu, ki ga je v torek, 10. maja, objavil Primorski, omenja tudi meni in me sprašuje, kako ocenjujem stališče Demokratske stranke, kateri pripadam.

Najprej želim obuditi nepozabljene spomine, ko sem se prisrčno rokoval s Titom in njegovim bratskim soborcem Sandrom Pertinijem.

Zgodovinska vloga Tita in Pertinija in drugih, njima podobnih, je priborila vrednote svobode, miru in socialne solidarnosti, ki jih pri nas večkrat odpipa zli veter preteklosti.

Edvin Švab

Težko vprašanje

Zdi se mi nerazumljivo, da uveljavljen »self made man« na enostavno vprašanje »Si Italijan ali Slovenc?« odgovori, da je to težko vprašanje in razlaganje o državljanstvu in pogovornem jeziku!

Škoda, da se niti pred tuji, ki gledajo na nas s simpatijo, ne moremo (znamo, nočemo) predstaviti za to kar v resnici smo (ali nismo?)

Zamujena priložnost

Antek Terčon
Sesljan, 10. maja 2010

SEŽANA - Pohod bo v nedeljo, 16. maja

Iz Kobjegalve na Lukovec
za zdravje srca in ožilja

150-LETNICA ZEDINJENJA ITALIJE - Predsednik republike v Marsali

Napolitano: Odcepitev dela države bi bila skok v temo

Borghezio: To idejo so gojili tudi v odporništvu - Speroni: Odcepitev je bila za mnoge države skok v Evropo

MARSALA - »Kdor si predstavlja ali predlaga delitev nacionalne države z odcepitvami ali kakorkoli pojmovnimi ločitvami, ta se pripravlja na skok v temo.« Tako je povedal predsednik republike Giorgio Napolitano, ko je včeraj nastopal v Marsali na še eni iz niza proslav ob 150-letnici zedinjenja Italije. Včeraj je namreč minilo poldruge stoletje, odkar se je Garibaldi s tisoč prostovoljci izkrcal v tem sicilskem mestu v okviru svoje zmagovalne odprave za osvoboditev južne Italije izpod Bourbonov. Zato je tudi program slovesnosti obsegal sprejem dveh jadrnic, ki sta pripluli v Marsalo iz Quarta pri Genovi po sledih Garibaldijeve ekspedicije.

Napolitano je v svojem priloženostnem nagovoru med drugimi dejal, da prebivalci južne Italije upravičeno kritizirajo državno politiko do južnih dežel, a opozoril je, da bi marsikaj morali popraviti tudi na samem jugu. V tem sklopu je posebno opozoril na potrebo po dokončnem izkoreninjenju mafije. Sicer pa je državni poglavlar podaril, da se je jug vedno izkazal v vseh ključnih trenutkih italijanske zgodovine in da tudi v prihodnosti mora predstavljati veliko dobrino za vso Italijo.

Pri tem je Napolitano pozval »vogovorne sile« severa, naj razmislijo o potrebi po večji enotnosti celotne države. »Italija mora rasti v večji meri in bolje, a to bo lahko naredila le, če bo rasla skupno, le če bo znala uporabiti še neizkorisčene možnosti in sile južnih dežel,« je poudaril Napolitano. V tem smislu po njegovih besedah 150-letnica zedinjenja države nudi dragoceno priložnost za strnjene sil in za obnovitev nacionalnega pakta.

Jasno je, da se je predsednik republike s temi besedami posebno obrnil na Severno ligo, ki od svojega nastanka grozi z odcepitvijo »Padanje« in med drugim ne sodeluje na proslavljanju 150-letnice italijanskega zedinjenja. In dejansko sta se na besede državnega poglavarja kmalu odzvala dva vidna predstavnika tega političnega gibanja. Evropski poslanec Mario Borghezio je dejal, da je odcepitev »čudovita ideja, ki so jo gojili tudi najboljši protagonisti odporništva«. Evropski poslanec Francesco Speroni pa je zanimal, da bi bila odcepitev »skok v temo«. To naj bi po njegovem dokazovalo Češka, Slovaška, Litva, Estonija in Latvija, ki so z odcepitvijo vse »skočile v Evropo, prav tisto, ki je Napolitanu takoj všeč.«

Predsednik republike Giorgio Napolitano govorji v Marsali, obrožajo ga šolarji v garibaldinskih rdečih srajcach

ANS

PRAVOSODJE - Odlok o zaporih

Brez amnestije!

Zaporniki ne bodo prestajali zadnje leto kazni doma

RIM - S prestajanjem zadnjega leta zaporne kazni v hišnem priporu ne bo nič. Italijanska vlada se je odločila, da bo korenito spremeni odlok o zaporih pravosodnega ministra Angelina Alfana, ki so ga v političnih krogih takoj preimenovali v »odlok o izpraznitvi kazničnic«. Na pobudo Severne lige in njenega notranjega ministra Roberta Maronija je sama vladava v poslanski pravosodni komisiji vložila tri amandmajte k prvotnemu besedilu. Po novem bodo zaporniki lahko prestali zadnje leto zaporniške kazni v hišnem priporu, a le če bo tako odločil pristojni sodnik, ki bo moral ob tem tudi preveriti, ali zapornikov »domicil« ustreza potrebami hišnega pripora. Ta možnost pa vsekakor ne bo veljala za zapornike, ki so bili obsojeni zaradi mafijskih kaznivih dejanj in terorizma ter niso »običajni zločinci«.

Črtan pa je bil člen, ki je omogočal prestajanje kazni v okviru socialnih služb. Za črtanje tega člena so

ROBERTO MARONI

KROMA

se zavzeli poslanci Severne lige, Demokratske stranke in Italije vrednot: predlog so podprli vsi člani pravosodne komisije razen radikalke, izvoljene na listi Demokratske stranke, Rite Bernardini, ki se je odločila za gladovno stavko iz protesta proti prenapolnenosti italijanskih kazničnic.

Svetniki Demokratske stranke so ocenili, da je vladu vendarle sprejela nekatere pomislike opozicije, Severna liga pa je bila navdušena, ker je preprečila »zamaskirano amnestijo.«

ENERGIJA - Odprto pismo Pier Luigi Bersaniju

Ugledne levo usmerjene osebnosti podpirajo gradnjo jedrskeih central

RIM - Demokratska stranka ne more in ne sme imeti predstodkov do jedrske energije in tudi ne do jedrskej central. V to je prepričana skupina uglednih levo usmerjenih znanstvenikov, intelektualcev in politikov, ki so svojo naklonjenost jedrske energiji izpostavili v odprttem pismu državnemu tajniku Demokratske stranke Pier Luigi Bersaniju. Med podpisniki apela so senator in znani onkolog Umberto Veronesi, astrofizičarka Margherita Hack in fizik-biolog Edoardo Boncinelli, ki je dolgo let živel in delal v Trstu.

Omenjene osebnosti očitajo Demokratski stranki in levici na sploh, da zelo površno in površinsko obravnavata problematiko jedrske energije in nuklearke. Bersani bi se moral pri energetskih vprašanjih zgledovati po ameriškem predsedniku Baracku Obami in po brazilskem predsedniku Luli Da Silvi, ki menita, da predstavlja jedrska energija ne samo čisto energijo, temveč tudi učinkovito sredstvo za zajetive emisij CO₂. Opozarjajo sicer na

MARGHERITA HACK

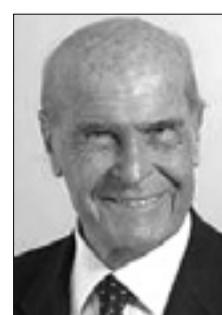

velik problem shranjevanje jedrskih odpadkov.

Hackova, Veronesi, Boncinelli in ostali podpisniki pozivajo Bersanija, naj zajezi protiznanstveno, elitarno in snobovsko miselnost, ki si utira pot v Demokratski stranki in tudi na splošno v Italiji. Če bomo vztrajali na tej poti, bo to peljalo v postopno osamitev države v sklopu Evropske unije, kjer 12 držav (med njimi je omenjena tudi Slovenija) gostuje na svojem ozemlju nuklearke.

»Jedrska energija ne sodi na levi-

UMBERTO VERONESI

co in niti na desnico, zato naj demokrati spodbudijo odkrito, odprto in pragmatično soočenje z eminentnimi podpisniki apela, ponovil pa je, da nasprotuje »atomskemu načrtu«, ki ga je pripravila Berlusconijeva vlada.

Bersani je sinoči pokazal veliko pripravljenost za soočenje z eminentnimi podpisniki apela, ponovil pa je, da nasprotuje »atomskemu načrtu«, ki ga je pripravila Berlusconijeva vlada. Ostro kritični do poziva so zeleni, od vedno odločni nasprotniki jedrskih central.

Gianfranco Fini sprejel Roberta Saviana

RIM - Predsednik poslanske zbornice Gianfranco Fini je včeraj uradno sprejel pisatelja Roberta Saviana, avtorja znamenite Gomorre. Pogovor v predsednikovi pisarni je trajal 45 minut. Kot piše v noti za tisk, je Fini izrazil »veliko spoštovanje in bližino inštitucij človeku, ki se vsak dan bori proti organiziranemu kriminalu.«

Finijevi sodelavci so pojasnili, da je bilo srečanje že dolgo časa dogovorjeno. Jasno pa je, da je sprejem imel tudi polemični naboj. Spomnimo naj, da je predsednik vlade Silvio Berlusconi nedavno 16. aprila na tiskovni konferenci napadel Saviana, češ da dela propagando za mafijo. To nedeljo pa je Saviana napadel tudi voditelj televizijskega dnevnika TG4 Emilio Fede, češ da Saviana ni noben heroj.

Di Pietro za določitev kandidata premierja

RIM - Voditelj Italije vrednot Antonio Di Pietro meni, da bi leva sredina morala čim prej določiti skupnega kandidata premierja. »Ne smemo izgubljati časa. Kaj naredimo, če pada Berlusconijeva vlada? Bomo sprejeli za kandidata premierja tistega, ki se bo prvi ponudil, kot se je zgodilo v Laciu?«, se je vprašal v video forumu za dnevnik La Repubblica. Di Pietro je pristaval, da bi kandidata premierja lahko določili na primarnih volitvah, lahko pa tudi drugače. Po njegovem kot kandidati ne pridejo v poštov ne on sam, ne Pier Luigi Bersani in niti Nichi Vendola. »Moramo dobiti osebnost, tudi iz civilne družbe, ki bi lahko predstavljala vse,« je menil.

Bersani se je takoj odzval. Po njegovem je se prezgodaj za tak korak. Pred tem bi morali določiti temeljne programske točke.

Pannella: »Ljubil sem tri, štiri moške«

RIM - »Že štirideset let sem ljubezensko vezan z Mirello, v svojem življenju pa sem ljubil tudi tri, štiri moške.« Šokantno priznanje je lider italijanskih radikalcev Marco Pannella posredoval rumensemu tedniku Chi v članku o svoji 80 letih. Družica Mirella Paracchini ni bila ljubosumna, saj sva lahko oba imela razne ljubezenske dogodivščine, je dodal Pannella. Odločil se je, da se ne poroči, čeprav je bil z Bianco že na pragu poroke (objavila sta oklice). Prav tako se je odločil, da ne postane oče, »a ne bi bil presenečen, če bi odkril, da obstaja petdesetletnik, ki mi je na moč podoben,« je pripomnil.

MAFIJA - Nova razkritja spornega skesanca

Ciancimino ml.: Berlusconi je največja žrtev mafije

RIM - Za nekdajega palermanskega župana in mafija Vita Ciancimina, umrlega leta 2002, je bil Silvio Berlusconi »največja žrtev mafije.« Tako je povedal njegov sin Massimo, ko je včeraj v Rimu predstavil knjigo Don Vito, ki jo je napisal skupno s časnikarjem Francescom La Licato.

Massimo Ciancimino danes velja za mafijskega skesanca in med drugim nastopa na procesu v Palermu proti generalu karabinjerjev in polkovniku Mauru Obinu, ki sta obtožena so-delovanja z mafijo. Med včerajšnjo predstavljivjo knjige v Rimu je dejal, da mu je oče Vito govoril o Berlusconiju 22. julija 1998. »Datuma se dobro spominjam, saj so časopisi tistega dne na veliko objavljali Bossi'sevede trditve, da je Berlusconi mafijec in da prinaša v Milan mafijski denar,« je dejal Ciancimino ml. »A oče mi je zatrdil, da je Berlusconi v resnicu največja žrtev mafije. Mafiji okoli njega, ki podrobno poznajo njegovo dejavnost pred vstopom

ANS

v politiko, pomembno vplivajo na njegove odločitve,« je pristaval.

Ciancimino ml. je med drugim povedal, da so njegovega očeta ubili. Z javnima tožilcem Ingroio in Casellijem naj bi se oče dogovoril, da bo pričal o stikih med mafijo in politiko 24 do 48 ur potem, ko bo vsaj za en dan obsojen Andreotti. »Andreotti so ob sodili 18. novembra 2002, dan potem pa je moj oče umrl. Videl sem ga zavrga v jutrovino, ko so že opravili obdukcijo,« je zaključil Ciancimino ml.

Trst

Ulica dei Montecchi 6
tel. 040 7786300
fax 040 772418
trst@primorski.eu

Primorski
dnevnik

OBČINA - Imenovanje predstavnika slovenske manjšine v krajinsko komisijo

Paritetni odbor opravil svoje Težave v komisiji za urbanistiko

Probleme naj bi rešili danes - Občinski svet bo o ustreznem sklepu razpravljal jutri

Včeraj se je sestala občinska komisija za urbanistiko in za okolje

KROMA

Občinska uprava namerava pri izvajjanju začitnega zakona imenovati predstavnika slovenske narodne skupnosti v občinsko okoljsko-krajinsko komisijo. Ta bo morala v kratkem poglobiti spremembu občinskega regulacijskega načrta in dati svoje mnenje, pred tem pa je treba krajinsko komisijo seveda sestaviti. Občinska komisija za urbanistiko in za okolje se je v tej zvezi sestala včeraj dopoldne, saj bo občinski svet o ustreznem sklepu občinskega odbora razpravljal jutri. Paritetni odbor je v tem smislu svoje opravil, tudi Slovenska kulturno-gospodarska zveza in Svet slovenskih organizacij sta predlagali predvideno trojico imen, med katimi bo nato občinska uprava izbrala slovenskega predstavnika v občinski krajinski komisiji.

Vse je že kazalo, da bo včerajšnje srečanje formalnost, a ni bilo tako. Na sejo 6. občinske komisije so poleg župana Roberta Dipazze povabili tudi predsednika paritetnega odbora Bojana Brezigarja. Ta je na prošnjo predsednika komisije za urbanistiko Roberta Sasca orisan članom komisije delovanje paritetnega odbora in še predvsem poudaril pojem

predstavnštva v javnih organih. Odbora namreč ne zanimajo imena ljudi, ki bodo zastopali slovensko narodno skupnost, ampak da je njihova imena predlagala ustanova, ki zastopa slovensko

manjšino. V tem primeru sta to bila SKGZ in SSO, katerih vlogo predstavnštva manjšine je zapečatil tudi deželnih zakon. V primeru, da se javna uprava za imenovanje predstavnikov slovenske na-

Zaprli lokalna zaradi kršenja higienskih predpisov

Karabinjerji oddelka Nas iz Vidma so odredili takojšnje zaprtje gostinskega lokalja v mestnem središču zaradi kršenja zdravstveno-higienskih predpisov. Med pregledom lokalja v spremstvu karabinjerjev s tržaške postaje in osebja Zdravstvenega podjetja, so agenti Nas v prostorih, v katerih so lastniki hranili hrano, zasledili veliko umazanije. Voda ni odtekala in na tleh so se ustvarjale luže kalne vode - ravno na teh lužah pa so bili postavljeni sodi pičače. Med pregledom so tudi ugotovili, da so sanitarije povsem neuporabne. Podobna usoda je doletela tudi kitajsko restavracijo v mestu, kjer so karabinjerji oddelka Nas zasegli v zamrzovalniku in hladilnikih 16 kilogramov slabo ohranjenih morskih proizvodov, mesa in zelenjave. Obema lastnikoma lokalov so agenti naložili 4 tisoč evrov globe in jih kazensko ovadili zaradi kršenja administrativnih in zdravstveno-higienskih predpisov.

Uriniranje na ulici? Grda in draga razvada

Pretekli konec tedna so tržaški policisti zalotili 6 oseb ravno med uriniranjem na ulici. Pet Tržačanov med 16. in 29. letom je za svoje fizične potrebe izbralo Ulico delle Procure, medtem ko se je 25-letnik zatekel na Mali Trg. Vsem so naložili globo v vrednosti 500 evrov.

rodne skupnosti obrne na telesa, ki zastopajo slovensko manjšino, zagotavlja paritetni odbor tudi hiter postopek, je med drugim naglasil Brezigar. Drugače bo moral paritetni odbor šele ugotoviti, ali to telo res predstavlja manjšino. To da sklicati sejo paritetnega odbora ni tako lahko, je večkrat opozoril Brezigar, saj je med drugim njegov tajnik visok funkcionar v palači Chigi.

In ravno tu se je zataknilo. Če so občinski svetniki Nacionalnega zaveznštva Ljudstva svobode in Severne lige stalno molčali, sta bila zelo zgovorna prej načelnik svetniške skupine Ljudstva svobode v občinskem svetu Piero Camber in nato občinska svetnica Forza Italia-Ljudstva svobode Raffaella Del Punta. Camber je skušal prvič doseči, da se v prihodnosti (in ne zdaj, ker bi drugače lahko splaval po vodi mnenju o regulacijskem načrtu) spremeni način predlaganja imen kandidatov. Po njegovem mnenju bi morali namreč imena predlagati tržaška univerza, zbornica arhitektov, zbornica inženirjev itd. Težko je, da bi te ustanove zastopale slovensko manjšino, je povedal Brezigar in razložil, da lahko občinska uprava v zvezi s pogoji za imenovanje kandidatov določi kriterije, ki se ji vzljubijo. Toda kandidate predlagajo ustanove, ki predstavljajo slovensko narodno skupnost. Del Punta je predlagala, da mora črno na belem pisati, da morajo biti člani komisije profesionalci in da so vpisani na sezname zbornic. Občinski svetnik Stranke komunistične prenove Iztok Furlanič je s tem soglašal in poudaril, da to mora veljati za vse člane, tudi tiste italijanske narodnosti. Del Puntin predlog je nato padel v prazno.

Dodaten kamen spotike so bili uvodni stavki sklepa, v katerih piše, da »trojico imen določi predsednik paritetnega odbora«. Dokazalo se je, da predsednik ne določi nobenega imena, kot je to tudi večkrat povedal sam Brezigar. K temu so namreč poklicane druge ustanove, v tem primeru krovni organizaciji. Enourni seji je sledila dodatna ura neformalnega sestankovanja v iskanju rešitve. Nazadnje so morda našli prave besede, s katerimi nadomestiti omenjeni stavek. Zadevo, je zagotovil Sasco, bodo dokončno razčistili danes.

Aljoša Gašperlin

RESOLUCIJA Demokratska stranka o Burlu

Otroška bolnišnica Burlo Garofolo mora ostati avtonomna in mora ohraniti status znanstvenoraziskovalne ustanove. Tržaška občina pa mora pozorno slediti premestitvi bolnišniške strukture na Katinaro, da ji bo zagotovljena možnost razvoja, učinkovitost, neodvisno programiranje in upravljanje. To zahteva resolucijo, ki jo je Demokratska stranka vložila v tržaški občinski svet. Načelnik skupine Fabio Omero je pozval župana, naj se zavzame pri deželnih oblasteh, da bi Burlo Garofolo ohranil značilnost avtonomne znanstvenoraziskovalne ustanove. Ob tem pa bi moral ohraniti referenčno mesto v deželnem okviru za materinsko-otroške dejavnosti in za izpopolnjevanje. Omero se je tudi zavzel za pospešitev postopka za imenovanje novega znanstvenega direktorja in za odgovorne oddelkov za farmacijo in laboratorij. Demokratska stranka je predložila resolucijo, potem ko je samo ministrstvo za zdravje naslovilo na deželo tri sporocila, v katerih je izrazilo zaskrbljenost zaradi bodočnosti Burla.

SOBOTA Prireditve ob 158-letnici državne policije

Skupaj smo bolj varni. Tako se glasi geslo letošnje prireditve ob 158-letnici državne policije, ki bo pri nas v Trstu na sporedu v soboto, 15. maja. Zaradi slabih vremenskih napovedi so bili pri policiji primorani spremeniti svoje programe - slovesnost ne bo potekala kot že napovedano na odprttem pri rimskem gledališču, pač pa se bo začela ob 9. uri s polaganjem vence k plošči v veži tržaške kvesture ob prisotnosti tržaškega škofa Giampaola Crepalidia in se nato nadaljevala ob 10.20 v dvorani 4. pomole - pri potniškem terminalu. Slovesnosti se bodo udeležili predstavniki oblasti, sil javnega reda in pa številni študenti s Tržaškega. Ravno slednji so namreč sodelovali pri državnih projektih o varnosti, ki so jih spodbudili tako tržaška policija in univerza kot oddelki za javno varnost pri ministrstvu za vzgojo ter Unicef.

ZGONIK - Nedeljsko odprtje razstave v vinoteki

Razstava Enoart

Pravi užitek ob občudovaljanju umetniških del in degustaciji vina Fabjan iz Saleža - Umetnike pozdravila odbornica Hrovatin

Od leve Hrovatinova, Cevallosova, Romanova, kritičarka Surianova in Lunazzi

Slovenski priročnik o psihičnem zdravju

V boljškem občinskem gledališču Prešeren bodo danes ob 15. uri predstavili slovenski prevod informativnih priročnikov oddelka za psihično zdravje pri Zdravstvenem podjetju. Srečanje - Sporočilo o duševnem zdravju, ki ga prireja združenje družin za pomoč psihično prizadetim Afasop v sodelovanju z občinami tržaške pokrajine, je odprto vsem. V slovenščino so bili doslej prevedeni Seznam ponudbe in storitev ter brošuri, o alzheimerjevi bolezni in o zdravilih. V kratkem naj bi prevedli publikacijo o motnjah hranjenja. Srečanja se bo udeležil tudi direktor oddelka za psihično zdravje Giuseppe Dell'Acqua.

Ne bodimo brezbržni ... do pitne vode

V soboto, 15., in nedeljo, 16. maja, se bodo na več kot 700 italijanskih trgih spet pojavile stojnice pobude Ne bodimo brezbržni ..., ki jih spodbuja zvezza Focisiv za ozaveščanje o pravicah do hrane in za zbiranje sredstev za financiranje projektov mednarodnega sodelovanja. V Trstu pobudo prireja združenje Accri. Njegovi prostovoljci bodo od 9. do 19. ure s stojnicami prisotni na začetku Drevoreda XX. septembra, v Narodni ulici na Općinah, v Ulici delle Torri (v soboto) in na Trgu sv. Antona (v nedeljo) ter med nedeljsko mašo pri Valmauri, na Trgu Hortis, v Ul. Rossetti, pri miljski stolnici, na Mandriji na Općinah, v Ul. dei Mille, pri Sv. Jakobu, Sv. Ivanu, v Ul. Manzoni, Ul. Ananian in v Rojanu. S prispevkom v višini vsaj 5 € bo vsakdo prejel kilogram pravično pridelanega tajskega riža. Pri pobudi sodelujejo tudi krovni-zdravnički združenja GAU. Zbrana sredstva bodo namenili projektu Pitna voda: dostopna pravica, ki predvideva vzpostavitev omrežja za čiščenje in distribucijo vode za skupnosti, ki prebivajo ob reki San Isidro v Boliviji.

Na prefekturi o tehnologiji

Tehnološke inovacije in reforma javne uprave: vloga državne zakladnice in javnih ustanov je bil naslov za sedanjih, ki ga je Banka Italije priredila včeraj na tržaški prefekturi. Prefekt Alessandro Giacchetti je izpostavil trud javnih uprav za njihovo tehnološko modernizacijo, kar naj bi pospešilo njihove dejavnosti.

VZHODNI KRAS - Nezakonito odlaganje predmetov v tržaški občini

Drašca: na odlagališču tudi ... policijska žimnica

Kraj so si ogledali člani občinske komisije za javna dela in zelenje

Na Drašci, nedaleč od Globojnerja, kjer se nekdanja Trbiška cesta spusti proti mestu, je bilo še do pred kratkim odprt nekakšno zasilno parkirišče z razgledom na Trst in njegov zaliv. Zadnja leta pa se mnogi niso posluževali območja z golj za odmor ali pogled na mesto in morje, temveč v popolnoma drugačne, okolju manj prijazne namene. Prišli so, striktno v nočnih urah, pripeljali sem staro šaro in jo odmetali po zelenem z grmičevjem in drevjem poraščenem pobočju navzdol.

Ob vhodu na parkirišče sicer tabla z večjezičnimi napisimi opozarja, da je »pre-povedano odlaganje odpadnega materiala« in da bodo »kršitelji kaznovani po 15. členu zakona o cestnem prometu.« Opozorilo pa očitno ni imelo nobenega preventivnega učinka: kraj se je v kratkem spremenil v pravcato divje odlagališče.

Krajani so že lani opozorili občinske oblasti o nezakonitem odlaganju vsakovrstnih velikih in majhnih predmetov na Drašci, njihovi protesti so do slej obrodili le en konkreten ukrep. Nekaj dni pred veliko nočjo so mestni redarji z jekleno žico in ograjami zagradili območje, da je dostop nanj z avtomobilom nemogoč.

Sem so se včeraj podali člani tržaške občinske komisije za javna dela in zelenje, da bi na lastne oči preverili, kaj gre storiti, da bi se znebili divjega odlagališča. Na kraju jih je pričakala grmaša odpadnega materiala: razdrapan fotelj, pnevmatika, plastični stoli, deske, pa tudi razmočena žimnica, ki je bila nekoč last »polizia dello stato«, kot je pisalo na njih bočnih straneh. Ali so tudi policisti »izkoristili« nezakonito odlagališče? Bolj verjetno je, da so si neznanci prisvojili policijsko žimnico in jo odvrgli potem, ko jim ni več služila, so pretuhali občinski svetniki. Na parkirišču je bilo mogoče opaziti morda le desetino, dvajsetino tega, kar je skrivalo grmičevje po pobočju pod Drašco. Odlagališče je segalo kakih 40 do 50 metrov navzdol, polno dotrajanih računalniških ekranov, plastičnih proizvodov, kovinskih sodov, pnevmatik, desk, gradbenega materiala in še marsičesa drugega. Neznanci so odvrgli tudi

Desno: predsednik občinske komisije Lorenzo Giorgi si je ogledal »policijsko žimnico«; spodaj: pobočje pod Drašco je postalopravcato odlagališče

KROMA

strupene snovi, ki so pronicnile v zemljo. Le tako si je mogoče pojasniti posušeno drevje v spodnjem delu pobočja.

Kaj storiti? Predsednik komisije Lorenzo Giorgi je napovedal uradno pi-

smo »pristojnim organom«. Predsednik vzhodnokraškega rajonskega sveta Marko Milkovič je spomnil na drugo nezakonito odlagališče na bližnjem Hudem letu. Tam so odvrgli več hla-

dilnikov in druge stroje. Pred šestimi meseci je mestna policija zasegla območje, odtlej pa ... vse tiho je bilo.

Ali bo tako tudi na Drašci?

M.K.

NABREŽINA - V priredbi SKD Igo Gruden

Nedeljski sprehod po nabrežinskih stezicah

V nedeljo se je na placu v Nabrežini zbrala kar lepa skupina pohodnikov, ki so se pod vodstvom Pavla Sossija podali na krožni pohod, ki ga je priredilo vaško kulturno društvo in mu dalo naziv Kje so tiste nabrežinske stezice. Skupina je z zbirališča odrinila ob 9. uri in jo mahnila skozi staro vas, nakar mimo zadnjega oboka železniškega viadukta do Jame Pod kalom. To je eno izmed najbolj znanih in arheološko bogatih prazgodovinskih najdišč, kjer so baje med drugim izkopali ostanke preko tisočih medvedov, ki jih je vodni tok v pradavnini zapustil v tej kotanji. V neposredni bližini so še ostanki zapuščenega kamnoloma rdečega stalaktita, ki je na Nabrežino skorajda redkost. Med pohodom pa so izletniki naleteli na še druge zapuščene kamnolome.

Po markirani stezi se je skupina povzpela nato čez Svinjsko grič na Slivenski gradec. Tu je opravil svoja najvažnejša arheološka odkritja tržaški geolog Carlo De Marchesetti, po katerem se danes ta grič tudi uradno imenuje. Gre namreč za zidom obzidano prastaro naselbino, kakršnih je bilo veliko posejanih pred okrog tri tisoč leti vse od soške doline pa vsaj tja do Istre.

Pohodniki so se nato usmerili proti Šempolaju, zavili mimo pokopališča ter se nato zastavili v manjši dolinici, ki je za večino bila pravo odkritje. V njej namreč se veličastno dviga obzidje stare apnenice, franaže. V bližini Nabrežine sta bili še

dve podobni strukturi, kjer so pridobivali apno z žganjem kraškega apnence. Apno so deloma uporabljali pri zidanju, večno pa so ga tudi prevažali v mesto.

Ob spustu proti Nabrežini so se vsi še radovedno povzpeli na vrh griča Ostri vrh, in neposredno ugotivili izvor tega ledinskega imena. Vrh vzpetine je namreč ves prekrije zlastim skalovjem, na katerem se kot čipkaste zavezne spuščajo žlebi in žlebiči. Z vrha je tudi lep razgled na severno nabrežinsko postajo, ki sedaj tako rekoč sameva v primerjavi s tem, kar je pomnila v zlatem obdobju nabrežinskih kamnolomov. Pred povratkom v Nabrežino je Pavel Sossi postregel izletnikom še z nahajališčem kremenjaka v dolini Lišček. Ta kanmnina je v tankih slojih služila pračloveku kot rezilo na raznem orodju in orožju.

Društvo Igo Gruden ima v programu izvedbo še enega podobnega krožnega pohoda, ki bo že naslednjo nedeljo. Start in cilj je parkirišče pred nabrežinsko srednjosoško; med potjo si bodo pohodniki lahko iz razgledišča ogledali nabrežinski breg, prehodili pot Za vodico in se z Brščic povzpeli do Turna. V vasi bodo lahko spoznali kar nekaj zgodovinskih, kulturnih in arhitektonskih zanimivosti kraja, nakar se bodo podali mimo obdelanih polj do najobsežnejše doline na Tržaškem krasu, do vojaškega pokopališča in se spet vrnili k soši s kraješkim postankom pred kamnarsko delavnico. Izlet bo vodil Zvonko Legiša.

KRIŽ - Tradicionalna nogometna tekma

Gurn'ci tokrat premočni

Plavi gladko premagali Duln'ce - V bodoče bi morda veljalo razmisli o novih pravilih

Tradicionalna nogometna tekma med Gurn'ci in Duln'ci v Križu se je končala z gladko zmago prvi, čeprav so bili na papirju favoriti nogometni, ki živijo v spodnjem delu vasi. Končni rezultati je bil štiri proti nič za Gurn'ce v plavih dresih. Vodil jih je duhoviti Mauro Guštin, ki sicer prebiva v spodnjem delu Križa, ima pa se za Gurn'ca. Njihova ekipa je nastopila v sledeči postavi: Erik Gruden, Matteo Košuta, Alex Maicen, Andrej Maicen, Luka Švab, Paolo Škrk, Marco Germani, Christian Germani, Martin Košuta, Stefano Savi, David Bogatec, Diego Sedmak, Tomaz Špacapan, Saša Košuta, Goran

Kerpan, Albert Kerpan, Simon Košuta in Igor Bogatec (trener Guštin). Za Dul'nce so igrali: Minej Purič, Jakob Vascotto, Ambrož Vidoni, Peter Ridolfi, David Sosič, Dean Guštin, Matija Sirk, Fabio Candotti, Davide Candotti, Roby Candotti, Niko Sedmak, Gregor Košuta, Giorgio Ruzzier, Mitja Košuta, Aljoša Stergonšek, Marko Sedmak, David Sedmak, Matija Vidoni in Martin Ridolfi (trener Fabio Urlini).

V bodoče bi morda veljalo razmisli o novih pravilih tekme, v kateri danes nastopajo še aktivni nogometniki in tisti, ki so nogomet opustili že pred časom.

Za komorne sestave in skupinsko igro

V sklopu sedme izvedbe mednarodne nagrade za umetnost, ki jo razpisujejo ministrstvo za vzgojo in tržaška univerza, si je tržaški konservatorij Tartini zamislil tridnevni posvečen komornim sestavom in skupinski igri, ki bo na sporedu od 19. do 21. maja.

Tekmovanje je namenjeno študentom italijanskih konservatori-ev - vpisanih v akademskem letu 2008/2009. Prvi dve selekciji bosta potekali na konservatoriju Tartini (Ul. Ghega 12), finalni del pa v malih dvoranih gledališča Verdi. Vse faze tekmovanja so seveda odprtje javnosti. Žirijo bodo sestavljali ravnatelj državnega umetnostnega zavoda za glasbeno gledališče iz Verone Giorgio Brunello, maestro Evandro Dall'Oca, glasbenica Maureen Jones, violinist Črtomir Šiškovič in violončelist Francesco Strano. Zmagovalce bodo slovesno razglasili na gala večeru v Rimu.

V filozofski kavarni o današnji ženski

Filozofska kavarna: srečanja o zaupanjih, govoricah, dvomih in ... vinci je naslov ciklusa srečanj v dvorani Bobi Bazlen Palače Gopčević v Trstu. Danes bo tržaški občinski odbornik za socialne zadeve Carlo Grilli predstavljal kolegico, občinsko odbornico za enake možnosti Marino Gruden Vlach, ki bo govorila o današnji ženski, o njenih spremembah, močnih plateh in kritičnih točkah. Srečanja filozofske kavarne prireja služba za delovno integracijo odborništva za socialne zadeve v sodelovanju z odborništvom za enake možnosti in mobing, odborništvom za kulturno in šport ter pedagoškim licenjem Carducci. Začetek srečanja ob 10. uri

Študij in prehrana

Težave študija: prehrana in podoba telesa je naslov informativnega srečanja o živilih in težavah pri prehrani, ki ga prireja služba za psihološko konzulenco tržaške ustanove za pravico do študija Erdis ustanove ob 16. uri v drugem nadstropju poslopja H3, dvorana 2B tržaške univerze.

DRUŠTVO SLOVENSKIH IZOBRAŽENCEV - Tradicionalni ponedeljkov večer

Rudi Šimac o bitki pri Kobaridu, v kateri so domačini porazili Turke

Tudi v knjigi Legenda se nekdanji novogoriški župan posveča zgodovinskim temam

Društvo slovenskih izobražencev je pretekli ponedeljek v prostorih Peterlinove dvorane gostilo primorskoga pisca Rudija Šimaca, ki ga je prisotnim predstavil koprski publicist Milan Gregorič, dolgoletni prijatelj DSI-ja in Mladike. Rudi Šimac se je rodil leta 1935 v Breginju, najzahodnejšem slovenskem kraju pod kobarškim Stolom na meji z Benečijo. V času Kavčičeve liberalne vlade je bil Šimac novogoriški župan, v teklu svojega mandata pa je v mestu izpeljal več projektov za njegov vsestranski, predvsem gospodarski razvoj. Do upokojitve leta 1991 se je namreč Šimac udejstvoval na gospodarskem področju. Poneljekov gost DSI pa je bil vseskozi aktiven tudi na kulturnem področju, saj je bil eden od pobudnikov pevske revije Primorska poje, ki je lansklo leto dosegla že svojo štirideseto izvedbo. Milan Gregorič je ob koncu predstavitve gesta poudaril, da mora slovenska država skrbeti za preživetje in razvoj kulture, h kateri brez dvoma spaša tudi zborovsko petje.

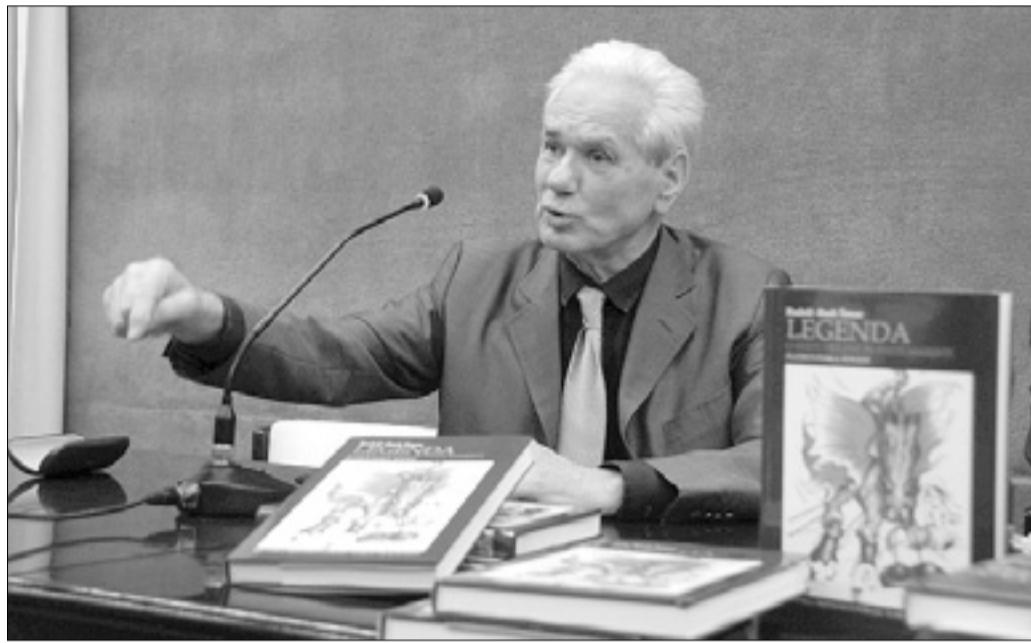
Šimac je v času po upokojitvi napisal več knjig na zgodovinski tematiko, in sicer dve o bojih na Soči med prvo svetovno vojno, katerima bo v kratkem dodal še tretjo. Knjiga z naslovom Legenda, ki so jo v poneljek predstavili v DSI, je torej nekakšen avtorjev »intermezzo« med obema publikacijama o moriji na Soči. Šimaca je to dogajanje, čeprav posredno, zelo zaznamovalo. Med letoma 1915 in 1918 je namreč Breginj kar petkrat zamenjal »gospodarje«.

Njegova publikacija z naslovom Legenda pa je postavljena v petnajsto stoletje, ko so mimo Soče in Furlanije hrumerli Turki. Leta 1477 se je namreč pri Kobaridu zgodila bitka med domačo vojsko, ki so jo sestavljale tudi ženske, in turškimi vpadniki, v kateri so bili slednji poraženi. Domačini so jih pozimi zvabili na poledenelo Kobarško blato, na katerem so se s pomočjo dezer veliko bolje znašli kot »boski« turški konjeniki in njihovi konji.

Avtor knjige je dejal, da je prvi po-delek o tej bitki zasledil še v otroških letih, ko je skupaj s starim očetom pasel

Tokratni gost DSI je bil Rudi Šimac

KROMA

krave nedaleč od Breginja. Tam je stala mlaka, ki je nanj naredila velik vtis, ded pa je k temu pripomnil, da je nedaleč stran stala še druga večja mlaka, na kateri so gorjani Turkom zadali usoden poraz. To je bil namreč čas, ko je med Benetkami in Sultanom divjala druga morenska vojna. Turki so tedaj zmanj oblegal utrjeno beneško mesto Skadar ob istoimenskem jezeru na meji med danasno Albanijo in Grčijo, zato je Sultan dal ukaz bosanskemu poglavaru oziroma beju, naj Benešane udari ob Soči in Furlanski ravnici.

V naših krajih je bil to čas, ko je Oglejski patriarhat prišel pod nadoblast Serenissime, ki si je zato lastila pravico nad vsemi ozemljem, ki so poprej pripadala patriarhu, vključno z Gorico. Goriški grof Lenard je zato Turkom odpri pot čez Sočo v Furlansko nižino in slednji so tako opustošili furlanske kraje. Najbrž je bil to konec slovenskih naselbin v nižini, saj še danes mnoga krajevna imena v Furlaniji sama pricajo o svojem slovenskem izvoru. Šimac je navedel zanimiv primer kraja Villesse oziroma Vileš, ki izhaja iz slovenske besedne zvezze "v lesu". Tedaj je bilo namreč to področje

poraščeno z gozdovi. Avtor oboške Legende je nato pripomnil, da zija na tem področju še danes v slovenski narodni zakladnici, predvsem literarni, pa tudi gledališki in filmski, prevelika vrzel. Literarno sta namreč to obdobje obravnavala le Jakob Sket v povesti Miklova Zala in Josip Jurčič v romanu o Juriju Kožaku.

Legenda o bitki pri Kobaridu leta 1477 – zanimivo je, da so natanko štiri-

sto štirideset let kasneje na istem območju ob Soči med prvo svetovno vojno avstro-oogrskie in nemške divizije hujo porazile II. italijansko armado – pravi, da je tedaj sveta Helena ukazala domačinom, naj zborejo vojsko in z njo porazijo Turke. Svetnica je namreč zaslišala klic svoje svetniške sestre Marjete, ki jo je Turek z Jutrovega prignal v naše kraje ter jo ob Soči ujel v svoje kremlje.

Primož Sturman

sto štirideset let kasneje na istem območju ob Soči med prvo svetovno vojno avstro-oogrskie in nemške divizije hujo porazile II. italijansko armado – pravi, da je tedaj sveta Helena ukazala domačinom, naj zborejo vojsko in z njo porazijo Turke. Svetnica je namreč zaslišala klic svoje svetniške sestre Marjete, ki jo je Turek z Jutrovega prignal v naše kraje ter jo ob Soči ujel v svoje kremlje.

SLOVENŠČINA Izdali nov slovnični priročnik za Italijane

Prof. Rada Lečič, docentka slovenščine na Filozofski fakulteti na Univerzi v Trstu, je kot sad dolgoletne izkušnje v poučevanju in vsakodnevnega stika s tujimi študenti, ki se učijo slovenskega jezika, izdala sodoben in uporaben priročnik Osnove slovenskega jezika. Njegov prevod v italijanščino, v izdaji ZTT, je zapolnil dolgoletno vrzel, ki se je ustvarila po izidu slovnice prof. Antona Kacina leta 1972. Delo je prevedla Martina Clerici, strokovno pa sta prevod pregledala prof. Miran Košuta in prof. Martina Ožbot.

Italijanski priročnik ima 24 strani več kot slovenska različica, kajti dodano mu je poglavje o ločilih, seznam in opis fotografij, ki jih je kar 181, ter opombe/pojasnila pre-vajalke. Fotografije, ki krasijo knjigo, niso le slikovni dodatek temveč želijo bralce vpeljati v naravno in kulturno okolje, v katerem se je razvijal slovenski jezik.

Knjiga je namenjena Italijanom oziroma vsem, ki jih zanima razlagi slovenske slovnice v italijanščini, služila pa naj bi kot podlaga za nadaljnji študij in poglobitev slovenskega jezika.

Knjigo bodo jutri, 13. maja, ob 11. uri predstavili na Filozofski fakulteti (Androna Campo Marzio 10, pritličje, predavalnica D). Uvodni pozdrav bosta imela predstojnica Cristina Benussi in prof. Marco Piccat, predstojnik oddelka za filozofijo, jezike in književnost. Knjigo bodo predstavili prof. Miran Košuta, mag. Rada Lečič in prevajalka Martina Clerici.

OBČINA TRST

V skladu s 6. členom zakona št. 67 z dne 25. februarja 1987 objavljamo sledeče podatke o Preračunu za leto 2010 in Zaključnem obračunu za leto 2008 (1):

1 - Podatki o dohodkih in izdatkih so sledeči: (v evrih)

DOHODKI

POSTAVKE	Predvideni zneski bilanca leto 2010	Preverjeni zneski bilanca leto 2008
- Upravni presežek	13.149.576,83	-
- Davčni priliv	92.664.688,00	92.039.679,01
- Prilivi in prenosni (od države od dežel)	134.473.661,12 (4.807.936,73)	145.885.236,60 (2.595.795,83)
- Drugi dohodki (od javnih uslug)	127.941.126,09 (55.904.311,16)	141.604.209,95 (66.361.310,87)
Skupni tekoči dohodki	283.042.660,28	304.286.226,48
- Prodaja in prenos kapitala (od države)	122.629.356,63 (3.670.346,51)	31.915.653,95 (3.167.921,92)
- Najem posojil (za akontacije blagajne)	66.805.741,56 (75.492.886,87)	14.764.362,50 (24.496.712,71)
Skupni dohodki na račun glavnice	40.000.000,00	0,00
	198.122.243,50	56.412.366,66
- Storite na račun tretjih	124.344.000,00	54.084.464,77
Skupaj	618.658.480,61	414.783.057,91
- Poslovni primankljaj		0,00
SKUPAJ	618.658.480,61	414.783.057,91

IZDATKI

POSTAVKE	Predvideni zneski bilanca leto 2010	Preverjeni zneski bilanca leto 2008
- Upravni primankljaj	-	-
- Tekoči	279.101.491,08	278.088.069,43
- Povračilo deleža kapitala za amortizacijo posojil	17.090.746,03	22.124.931,88
Skupni tekoči stroški	296.192.237,11	300.213.001,31
- Stroški za naložbe	158.122.243,50	58.490.376,93
Skupni izdatki na račun glavnice	158.122.243,50	58.490.376,93
- Povračilo akontacij iz blagajne in druga povračila	40.000.000,00	0,00
- Storite na račun tretjih	124.344.000,00	54.084.464,77
Skupaj	618.658.480,61	412.787.843,01
- Poslovni presežek		1.995.214,90
SKUPAJ	618.658.480,61	414.783.057,91

2 - Razvrstitev najpomembnejših tekočih in investicijskih izdatkov po ekonomsko-funkcionalni analizi obračuna je sledeča (v evrih):

	Splošna uprava	Izobraževanje in kultura	Stanovanja	Socialno skrbstvo	Prevozi	Gospodarske dejavnosti	SKUPAJ
Osebje	32.538.821,29	21.579.922,00	-	26.723.739,00	-	2.169.935,00	83.012.417,29
Nakup dobrin in plačilo storitev	18.437.189,64	17.640.851,58	1.802,56	32.120.027,35	-	1.685.378,83	69.885.249,96
Pasivne obresti	1.468.666,73	2.035.216,09	105.883,28	481.461,23	35.723,17	48.348,32	4.175.298,82
Neposredne naložbe uprave	12.390.360,74	12.074.282,53	2.418.259,70	6.164.406,92	39.568,75	119.993,24	33.206.871,88
Posredne naložbe	181.000,00	-	-	-	-	-	181.000,00
	65.016.038,40	53.330.272,20	2.525.945,54	65.489.834,50	75.291,92	4.023.655,39	190.480.837,95

3 - Končne postavke iz obračuna na dan 31. decembra 2008 (v evrih):

- Upravni presežek iz obračuna za leto 2008.....	10.973.655,30
od tega vinkulirano.....	5.869.456,75
- Upravni razpoložljiv presežek na dan 31. decembra 2008.....	5.104.198,55
- Višina izvenbilančnih obstoječih dolgov iz seznama, priloženega obračunu za leto 2008.....	---

4 - Glavni tekoči dohodki in izdatki na prebivalca, kot izhaja iz obračuna (v evrih):

Tekoči dohodki	€ 1.458,71	Tekoči izdatki	€ 1.439,19	Št. prebivalcev	208.599
----------------	------------	----------------	------------	-----------------	---------

NARODNI DOM - V petek simpozij in razstava

Tina, Toio in Ivan: preplet življenjskih izbir

Po nedavni objavi v italijanskem prevodu eseja Miklavža Komelja

Tina, Toio in Ivan, Furlanka, tržaški Italijan in tržaški Slovenec bodo ponovno v središču pozornosti širše javnosti. Narodni dom vabi na zanimivo okroglo mizo z naslovom Tina, Toio in Ivan - Umetnost in ilegalna sreda plamenov XX. stoletja, ki bo na sporednu v veliki dvorani Narodnega doma v petek, 14. maja, in sicer ob 16.30. Več o okrogli mizi so njeni organizatorji (Zveza slovenskih kulturnih društev ter Narodna in študijska knjižnica pod pokroviteljstvom Slovenske kulturno-gospodarske zveze in Višje šole za prevajalce in tolmače ter v sodelovanju s številnimi organizacijami) sporočili na včerajšnji novinarski konferenci, na kateri je bilo rečeno, da je pobuda za simpozij nastala ob nedavni objavi in italijanskem prevodu eseja slovenskega pesnika in umetnostnega zgodovinarja Miklavža Komelja v italijanski reviji Perimmagine (prevod iz slovenske revije Likovne besede) o fotografiji Tini Modotti in njenih odnosih z možem Vittorijom Vidalijem in znanim slovenskim antifašistom in revolucionarjem Ivanom Regentom.

Na včerajšnji uradni predstavitev dogodka so spregovorili predsednik ZSKD Marino Marsič, ki se je zahvalil vsem, ki so pomagali realizirati ta projekt, pokrajinski predsednik SKGZ

Ace Mermolja, ki je poudaril, da njihova organizacija ni želela biti le politični in formalni pokrovitelj dogodka, ampak so s tem dejanjem želeli poudariti, da je politična napaka, če se zgodbina omejuje in reducira zgoljn na nekaj simbolov spora in se ne upošteva njena širina, in prevajalec Komeljevega eseja Ravel Kodrič. Kot je izpostavl slednji, želijo organizatorji s tem posvetom obuditi spomin na preteklost, na čas, v katerem zgodovinarji vidijo zaokroženo celoto. Vsebina posveta se po Kodričevih besedah nanaša na srčko stoletja ekstremov, na osebnosti, ki so v kolektivnem spomi-

nju ljudi pustile takšen ali drugačen pečat. Ivan Regent in Vittorio Vidali sicer nista bila deležna iste pozornosti s strani zgodovinarjev in umetnostnih zgodovinarjev kakor Tina Modotti, življenje in delo katere sta postala zanimiva relativno pozno, še od sedemdesetih let 20. stoletja dalje. A kljub temu so vse tri figure odigrale odločilno vlogo v relativno kratkem zgodovinskem obdobju ekstremov, ki pa je bil, kakor je v enem od pisem zapisal Toio, poln nanelektrnih dogodkov.

Strokovno razpravo bosta na okrogli mizi podala avtor eseja v Likovnih besedah Miklavž Komelj, ki se bo v svojem diskurzu osredotočil na tema Tina - v precepu življenja in umetnosti, in predsednik društva Odbor Tina Modotti Videm Riccardo Toffoletti, ki bo predaval o Tini Modotti in njeni zgodbi vnovičnega odkritja. Srečanje bo povezoval in prevajal Ravel Kodrič, uvodni pozdrav pa bo podala ravnateljica Višje šole za prevajalce in tolmače Nadine Celotti.

Prijetno petkovo popoldne bo opomnila že razstava dokumentarnega gradiva in fotografij Tine Modotti, ki jo bodo uredno odprli v Galeriji Narodnega doma ob 18.30. Razstava bo na ogled do 28. maja, in sicer od pondeljka do petka med 9.30 in 11.30 in med 15.30 in 18.30. (sc)

Včeraj danes

Danes, SREDA, 12. maja 2010
PANKRACIJ

Sonce vzide ob 5.38 in zatone ob 20.25 - Dolžina dneva 14.47 - Luna vzide 4.46 in zatone ob 19.17.

Jutri, ČETRTEK, 13. maja 2010
SERVACIJ, VNEBOHOD

VREME VČERAJ: temperatura zraka 16,9 stopinje C, zračni tlak 1006,8 mb raste, veter 7 km na uro severo-vzhodnik, vlaga 81-odstotna, nebo oblakno z dežjem, morje rahlo razgiban, temperatura morja 16,5 stopinje C.

Lekarne

Do sobote, 15. maja 2010

Običajni urnik lekarn:

od 8.30 do 13.00 in od 16.00 do 19.30

Lekarne odprte tudi od 13.00 do 16.00

Capo di piazza Mons. Santin 2 (040 365840), Ul. Commerciale 21 (040 411121), Milje - Lungomare Venezia 3 (040 422478).

Općine - Prosečka ulica 3 (040 422478) - samo s predhodnim telefonskim pozivom in nujnim receptom.

Lekarne odprte

tudi od 19.30 do 20.30

Capo di piazza Mons. Santin 2, Ul. Commerciale 21, Trg Ospedale 8, Milje - Lungomare Venezia 3.

Općine - Prosečka ulica 3 (040 422478) - samo s predhodnim telefonskim pozivom in nujnim receptom.

NOČNA SLUŽBA

Lekarna odprta od 20.30 do 8.30

Trg Ospedale 8 (040 767391).

www.farmacistrieste.it

118: hitra pomoč in dežurna zdravstvena služba (od 20. do 8. ure, predpraznična od 14. do 20. ure in praznična od 8. do 20. ure)

Za dostavljanje nujnih zdravil na dom, tel. 040 350505 - Televita.

Telefonska centrala Zdravstvenega podjetja in bolnišnic: 040 399-1111.

Informacije KZE, bolnišnic in otroške bolnišnice, tel. (zelena številka) 800 - 991170, od ponedeljka do petka od 8. do 18. ure, ob sobotah od 8. do 14. ure. Nudi informacije o zdravstvenih storitvah, o združenih tržaških bolnišnicah in o otroških bolnišnicah Burlo Garofolo.

Izleti

UDELEŽENCI IZLETA soletnikov (letnik'58) na Gorenjsko se lahko vpišejo in dajo predvzem v četrtek, 13. maja, od 18. ure do 19.30 v baru Prosvetnega doma.

IZLET NA GOLICO (1835 m) - SPDT priredi v nedeljo, 16. maja, avtobusni izlet na Golico med »cvetoče kukovce« (narcize). Do koče na Golici je približno dve uri zmerne hoje, do vrha pa še pol ure. Odhod avtobusa: trg Oberdan ob 7.00. Općine hotel Dameu ob 7.15. Za prijave in informacije tel. 040-220155 (Livio).

POHOD KOBJEGLAVA - LUKOVEC - SEŽANA Društvo za zdravje srca in ožilja Slovenije- Podružnica Kras organizira v nedeljo, 16. maja, pohod iz Kobjeglave na Lukovec. Vodja pohoda je Ludvik Husu. Hoje je približno 2 do 3 ure. Zborno mesto na starini avtobusni postaji v Sežani ob 9.uri. Dodatne informacije dobijo zainteresirani pri Ludviku Husuju (tel. 041-350713) in predsednici društva dr. Ljubislavi Škibin (tel. 040-900021 v popoldanskem času).

SKD IGO GRUĐEN prireja krožni pohod »Spoznajmo našo Učeno pot Nabrežina« v nedeljo, 16. maja. Zbirališče na parkirišču pri Srednji šoli Igo Gruden ob 8.45, odhod ob 9.00. Pohod je primeren za vse in trajata pribl. 3 ure. Vodi Zvonko Legija. Za info 040-200924 (Zulejka).

50-LETNIKI IZ BREGA, TRSTA IN KRASA zbudite se! V soboto, 19. junija, organiziramo celodnevni izlet v Savinjsko dolino. Za informacije in vpisovanje pokličite na tel. št. 040-226517 (Nives) ali 040-226687 (Marenska) najkasneje do četrtnika, 20. maja.

KRUT prireja 7-dnevno potovanje od 24. septembra do 1. oktobra v Uzbekistan po Poti svile v spoznavanju starodavnih tradicij ter zgodovinskih in arhitekturnih zanimivosti v Khivji, Buhari in Samarkandu. Program, dodatne informacije in vpisovanje na društvenem sedežu, Ul. Cicerone 8/b, tel. št. 040-360072.

PARTIZANSKI KLUB BOLJUNEC priredi v nedeljo, 6. junija, izlet v Kobarid in okolico. Po kosilu glasba in ples. Odhod ob 8. uri z glavnega trga v Boljuncu. Za vpisovanje in podrobnejše informacije: v klubu ali na tel. št. 040-228050.

SLOVENSKO PLANINSKO DRUŠTVO TRST sporoča, da se bo vpisovanje za izlet v Črno goro vršilo v sledečih datumih: v ponedeljek, 24. in v četrtek, 27. maja, od 19. do 21. ure na društvenem sedežu v Boljuncu, v torek, 25. maja, od 10. do 12. ure na sedežu društva v ul. Sv. Frančiška 20 v Trstu. Za informacije lahko pokličete Marinko Pertot na tel. št. 040-413025 ali 328-471794, ali Franca tel. št. 338-491345.

AŠD SK BRDINA Pozor, pozor!!! AŠD SK Brdina organizira 26. in 27. junija, dvodnevni izlet v »Mirabilandijo«. Vpisovanje je možno ob ponedeljkih na sedežu društva, Repentabor ul. 38, od 20. do 21. ure. Informacije: Sabina 348-8012454, www.skbrdina.org, info@skbrdina.org.

KRUT obvešča, da je še nekaj prostih mest za skupinsko počitnikovanje v Šmarješke toplice od 6. do 16. junija. Vse dodatne informacije in vpisovanje na sedežu, Ul. Cicerone 8/b, tel. št. 040-360072.

Čestitke

Pranona MARIJA RAŽEM PEČCAR ima danes 95 let. Vse najboljše ji želimo pravnukinja Zala, Elzi, Živa in Neža.

Kot blisk minilo že šestdeset je let, ko prišla naša MARIA je na svet. Ker zlata mama je in pridna ženka, k prazniku ji voščijo ljubeči mož Nevo, Ljuba in Alenka. Čestitkam pričakujejo se Karol in Virginia, Robert, Gabriel in zeta oba.

Šolske vesti

NIŽJA SREDNJA ŠOLA SREČKA KOŠOVELA na Opčinah in na Proseku vabi starše na predavanje: »Najstnik v današnji družbi: kako premoščati napetosti in trenja v šoli in znotraj družine, ko najstnik doživlja krizo telesnih in čustvenih sprememb« v četrtek, 13. maja, ob 17.30 na sedežu na Opčinah. Predavala bo dr. Francesca Simoni.

MALČIK OV PALČICA V RICMANIH vas vladljivo vabimo na ogled razstave ročnih in likovnih izdelkov, ki bo v nedeljo, 16. maja, od 9. do 12. ure ter od 16. do 19. ure.

Mali oglasi

ISČEM DELO - z lastno kosilnico oz. motorno žago kosim travo ter obrezujem tako drevesa kot tudi živo mejo. Tel. št.: 333-2892869.

DEKLE išče zaposlitve kot varuška. Tel. št.: 340-2762765.

GOSPA SREDNJIH LET išče delo na domu za razna hišna dela ali nudi pomoč starejšim osebam, tudi vsak dan, po možnosti v dolinski ali miljski občini. Tel. št.: 347-3132910.

IZGUBLJENO MLADO PSIČKO srednje velikosti, s kratko-rjavo dlako in verižnim ovratnikom smo našli v Dolini. Poklicati na tel. št. 040-571623.

ISČEM garsonjero (soba s kopalnikom) ali skladišče oz. garažo od 20 do 25 kv.m. Trstu in okolici. Tel.: 320-3557811.

ISČEM DELO kot varuška otrok. Telefonska številka: 345-3594409.

PRODAJAM razne enciklopedije v dobrem stanju, po ugodni ceni. Tel. št.: 334-3539564.

PRODAM listek za koncert rock skupine AC/DC, ki bo v Vidmu v sredo, 19. maja. Tel. št.: 340-9732096.

PRODAM stenski klavir (pianino) črne barve, za študij. Cena 300,00 evrov. Tel. št.: 040-200199 ali 347-0648389.

PRODAM vw polo 1.2 trendline, letnik 2003, 100.000 km, 3 vrata, bele barve, v odličnem stanju, za 4.000 evrov. Tel. št.: 348-6924217.

PRODAM ekstradeviško oljčno olje, cena po dogovoru. Telefonirati v večerničnih urah na tel. št. 348-5913172.

PRODAM fiat stilo, station wagon, letnik avgust 2006, 1.900 TD, bele barve, full optional, kot nova. Cena: 7.800 evrov. Tel. 348-4462664.

UNIVERZITETNA ŠTUDENTKA išče katerokoli zaposlitve med poletnimi počitnicami. Tel. št.: 340-003154.

V NAJEM dajemo malo stanovanje v Saležu. Tel. št.: 338-4719734.

Spomini na leto 1945

Kakšno je bilo življenje leta 1945? Kakšni občutki so spremili prebivalce naših krajev, ko je bilo 1. maja končno vojne konec? Kakšne spomine hrani na tiste prve povojne meseci? Posodite nam svoje fotografije, posredujte nam svoje spomine! Spozljivo in z veseljem jih bomo iztrgali pozabi.

Zglasite se v naših uredništvi ali pošljite nam svoje fotografije na www.primorski.eu!

Poslovni oglasi

PAELLA z rezervacijo in glasba v živo -SOBOTA, 15.5. - Bita-Ljudski dom Križ tel. 040-2209058

Lotterija

11. maja 2010

Bari	23	74	1	82	14

<tbl_r cells="6" ix="4

Kino

AMBASCIATORI - 16.00, 18.30, 21.00
»Robin Hood«.

ARISTON - Dvorana je rezervirana.

CINECITY - 16.15, 18.10, 20.05 »Notte folle a Manhattan«; 16.00, 18.00, 20.00, 22.00 »Draquila - L'Italia che trema«; 15.50, 17.55, 20.00, 22.05 »Dear John«; 16.00, 18.00, 19.00, 21.00, 22.00 »Robin Hood«; 16.30, 19.45, 22.05 »Iron Man 2«; 16.15, 18.10, 20.05, 22.00 »Oceani 3D«; 22.00 »Cosa voglio di più«.

FELLINI - 16.00, 18.05, 20.10, 22.15
»Cosa voglio di più«.

GIOTTO MULTISALA 1 - (Ulica Giotto 8) 16.10, 18.10, 20.10, 22.15
»Agorà«.

GIOTTO MULTISALA 2 - 16.30 »Christine Cristina«; 18.20, 20.15, 22.10
»Matrimoni e altri disastri«.

GIOTTO MULTISALA 3 - 16.30 »The last song«; 18.15, 20.15, 22.15 »L'uomo nell'ombra«.

KOPER - KOLOSEJ - 17.10, 19.20, 21.20
»Šola za življenje«; 17.50 »Spopad titanov 3D«; 15.50 »Kako izuriti svojega zmaja 3D«; 19.30 »Državljan nevarnih namer«; 17.25, 21.40 »Volk-odlak«.

KOPER - PLANET TUŠ 15.10, 17.20
»Kako izuriti svojega zmaja 3D«; 16.10, 18.30, 20.50 »Predobra zame«; 15.50, 18.10, 19.30, 20.30, 21.50 »Spopad titanov 3D«; 15.40, 18.20, 21.00 »Iron Man 2«; 16.05, 18.45, 21.20 »Ne pozabi me«; 19.00 »Robin Hood«; 16.40, 19.00, 21.10 »Reservni načrt«.

NAZIONALE - Dvorana 1: 17.00, 19.30, 22.00 »Robin Hood«; Dvorana 2: 18.00, 21.00 »Oceani 3D«; Dvorana 3: 16.30, 19.30, 22.30 »Puzzole alla riscossa«; Dvorana 4: 6.15, 18.15, 20.15, 22.15 »Iron Man 2«; 16.30, 18.20, 20.15, 22.15 »Notte folle a Manhattan«.

SUPER - Film prepovedan mladim iz pod 18. leta starosti.

TRŽIČ - KINEMAX - Dvorana 1: 17.50, 20.30 »Robin Hood«; Dvorana 2: 18.00 »Oceani 3D«; 20.00, 22.00 »Dear John«; Dvorana 3: 17.50, 20.10, 22.20 »Iron Man 2«; Dvorana 4: 17.30, 20.00, 22.00 »Notte folle a Manhattan«; Dvorana 5: 17.30 »Puzzole alla riscossa«; 19.50, 22.10 »Agorà«.

Obvestila

70-LETNIKI Z OPĆIN IN VZHODNEGA KRASA vabimo vas, da se oglašite na tel. št.: 040-212072 ali 338-179677. Srečali se bomo, da proslavimo naših 70 let.

RAJONSKI SVET ZA ZAHODNI KRAS se bo sestal danes, 12. maja, ob 19.30 v svojem sedežu (Prosek št. 159).

TRŽAŠKA OBMOČNA ENOTA društva za negovanje tradicij TIGR Primorske prireja srečanje svojih članov danes, 12. maja, ob 20.30 na sedežu SKD Barkovlj, Ul. Bonafata 6 (notranje parkirišče), da se pregleda stanje v Enoti in določi program bodočega delovanja.

ZDROUŽENJE DRŽAVLJANOV IN SRODNIKOV A.F.A.S.O.P. v sodelovanju s TZU-OMZ ter z občinami Mije, Dolina, Devin-Nabrežina, Repentabor, Zgonik in Trst organizirajo javno konferenco »Sporočilo o duševnem zdravju«. Državljan, operaterji in združenja se srečajo danes, 12. maja, ob 15. uri v občinskem gledališču F. Prešeren v Boljuncu. Ob prilici konference bodo predstavljeni javnosti in vročeni občinam informativni priročniki s področja mentalnega zdravja izdani s strani krajevnega zdravstvenega okraja v italijančini in slovenščini. Prisoten bo dr. Giuseppe Dell'Acqua, direktor Tržaškega okraja za duševno zdravje.

NA PRAZNIKIH FATIMSKE MATERE BOŽJE želi g. nadškof Gianpaolo Crepaldi moliti rožni venec skupaj z slovenskimi verniki v četrtek, 13. maja, ob 18. uri v svetišču Marije Vnebovzete na Repentabru. V mesecu maju bo namreč tako v molitvi obiskala vsa Marijina svetinja na Tržaškem. Vabljeni v čim večjem številu k skupni molitvi v teh majskih smarničnih dneh!

SEKCIJA ZA SLOVENŠČINO na Visoki šoli tujih jezikov za tolmače in prevajalce vključno vabi na predavanji iz cikla Slovenski jezik in kultura, ki bo sta v četrtek, 13. maja, od 16. ure daže v Narodnem domu. Prof. Vesna

Mikolič, dekanja Fakultete za humanistične študije Univerze na Primorskem bo predaval o problemih jezikovne medkulturnosti, prof. Marko Jesenšek, dekan Filozofske fakultete Univerze v Mariboru pa o slovenskem jeziku v evropskih globalizacijskih procesih.

TRŽASKO ZDRUŽENJE DIABETIKOV priredi v četrtek, 13. maja, ob 17. uri v dvorani Baroncini Zavarovalnice Generali (Ul. Trento 8) predavanje na temo »Zadovoljstvo in zdravje: hoja po gozdovih brez meja«. Po uvodnih besedah predsednika Marina Voccija, bo predaval inšpektor za gozdarstvo Diego Masiello. Vabljeni so vse!

ZALOŽBA ANTONY in knjigarna Minerva vabita v četrtek, 13. maja, ob 18. uri, na predstavitev italijanskega prevoda romana Dušana Jelinčiča »Ljubezen v času samote« - »L'amore ai tempi della solitudine«, ki bo v knjigarni Minerva v Ul. sv. Nikolaja 20 v Trstu. Knjiga bosta ob prisotnosti avtorja predstavila novinar in literarni kritik Paolo Barbieri iz Milana ter prevajalka prof. Patrizia Vascotto. Vabljeni vsi člani!

DRUŠTVO ROJANSKI MARIJIN DOM vabi na večer »Dobrodošli v Gano«. V sliki in besedi nam bo to državo predstavila ljubiteljica potovanj po Afriki Biserka Cesar. Večer bo v Marijinem domu v Rojanu v petek, 14. maja, ob 20. uri.

JUS NABREŽINA vabi člane na redni občni zbor v drugem sklicanju in na izredni občni zbor v petek, 14. maja, ob 20.30 v dvorani KD Igo Gruden, Nabrežina št. 89.

SKD BARKOVLJE - Ul. Bonafata 6, prireja večer skrith talentov »Pokaži, kar znaš«. Vabilo k sodelovanju izključno nepoznane pveče, glasbenike, soliste, recitatorje, glumače, posnemovalce-imitatorje, pesnike, plesalce itd., ki bi se radi, morda prvič, predstavili občinstvu. Podrobnejše informacije in prijave do 14. maja, na tel. št. 040-415797 ob uri obedov ali po elektronski pošti: clara.bevi@alice.it.

SKD IGO GRUDEN prireja v maju tečaj Nordijske hoje. Srečanja bodo potekala ob petkih: 14., 21. in 28. maja od 18.30 do 19.45. Zbirališče pred društvom v Nabrežini. Tečaj bo vodila Jasmina Zvokelj. V primeru dežja je tečaj prenesen na soboto ob 9. uri ali na naslednji teden. Za info in vpis 040-200620 ali 349-6483822 (Mileva).

ZADRUGA NAŠ KRAS sklicuje volilni občni zbor zadruge v petek, 14. maja, ob 19.30 v prostorju Kraške hiše v Repnu. Vabljeni vsi člani!

AŠD SOKOL NABREŽINA sporoča, da bo delovna akcija za ureditev društvenega igrišča v soboto, 15. maja, od 15. ure dalje. Toplo vabljeni člani in prijatelji. Kdor lahko, naj pripelje s sabo kosičico ali pomočno orodje.

O.N.A.V. - Tržaška sekcija italijanskega združenja pokuševalcev vina organizira v soboto, 15. maja, ob 18. uri, obisk kleti Santomas v Šmarjah pri Kopru. Vabljeni vsi člani in prijatelji. Informacije in prijave na spletni strani www.onav.it ali na tel. št. 334-7786980 (Luciano) ali 340-6294863 (Elio).

PLANINSKA ODSEKA SLOGA-DEVIN priredita v nedeljo, 16. maja, tradicionalno tekmo v skrlah. Dobimo se ob 10. uri na Stoparjevi domačiji v Bavori. Za vsa pojasmnila in nadaljnje informacije pokličite na tel. št. 040-266283 (Viktor) ali 040-200782 (Frančko).

V BARKOVLJAH v cerkvi Sv. Jerneja, bo v nedeljo, 16. maja, prvo Sv. obhajilo med mašo ob 11. ure. Otroci bodo oblekli ljudske noše, bele za deklice in partnerske modre za dečke.

ŠKOFIJSKA KOMISIJA za pastoralno zakoncev in družine vabi na zadnje celodnevno srečanje za družine, ki bo v nedeljo, 16. maja, pri šolskih sestrah v Ul. delle Docce 34. Ob 10.30 bodo predstavniki Združenja klubov alkoholikov v obravnavi - Trst predstavili svoje delovanje in spregovorili o »Promociji našega zdravja«. Ob 14.30 pa bo g. Marko Čižman vodil razgovor na temo »Napočil je čas za dvoranje«. Na jutranjem delu programa bo dobrodošla prisotnost mladih od 13. leta dalje. Poskrbljeno bo za koso in varstvo otrok.

TPK SIRENA IN ZSŠDI organizirata poletne jadralne tečaje za otroke od 6. do 18. leta starosti. Nudimo teorične in praktične tečaje v razredu »optimist« in »europa-laser«. Potrebnega pogaja za vpis sta dobro poznavanje plavanja in zdravniško spričevalo. Klub nudi tečajnikom jadralno opremo in logistiko, vpis v Jadralno zvezzo in strokovno vodstvo. Tečaji »optimist« za otroke od 6 do 11 let: od ponedeljka do petka ob 8. do 17. ure: 1. tečaj od 14. do 25. junija; 2. tečaj od 28. junija do 9. julija; 3. tečaj od 12. do 23. julija; 4. tečaj od 23. avgusta do 3. septembra. Tečaj »europa-laser« za otroke od 12 do 18 let: od ponedeljka do petka ob 8. do 14. ure, od 12 do 23. julija. Vpisovanje najkasneje 14 dni pred začetkom vsakega tečaja. Podrobnejše info. so na razpolago v tajništvu pomorskega sedeža, Mira-

čnih emigrantov». Spregovorili bodo soustvarjalci knjige Jože Dežman in Monika Kokalj Kočevat, ki sta jo tuji uredila, Irena Uršič, ki v njej predstavlja primorske zgodbe in Lučka Kremžar De Luisa iz Knjižnice Dušana Černeta, ki je zanje prispevala kratke biografije in slike izbranih osebnosti. Začetek ob 20.30.

DRUŠTVO PROMEMORIA prireja v torek, 18. maja, ob 20.30 v Ljudskem domu Zora Perello v Škednju (Trst) redni občni zbor volilnega značaja s sledečim dnevnim redom: predsedniško poročilo, tajniško poročilo, blagajniško poročilo, nadzorniško poročilo, volitve novega odbora, razno.

AŠK KRAS organizira v sredo, 19. maja, v Športno kulturnem centru v Zgoniku »Dan za osnovnošolske otroke«.

KD KRAŠKI DOM sklicuje redni občni zbor v četrtek, 20. maja, ob 19.30 v prvem in ob 20. uri v drugem sklicanju v Bubničevem domu v Repnu. Vabljeni vsi člani!

ZVEZA SLOVENSKIH KULTURNIH DRUŠTEV IN NARODNA IN STUDIJ- SKA KNJIŽNICA v sodelovanju s partnerskimi organizacijami vabi na okroglo mizo »Tina, Toio in Ivan, umetnost in ilegal« sredji plamenov XX. stoletja« v petek, 14. maja, ob 16.30 v Veliko dvorano Narodnega doma v Trstu (sedež Visoke šole za prevajalce in tolmače, ul. Filzi 14). Ob priložnosti bo v Galeriji Narodnega doma ob 18.30 odprtje razstave fotografij Tine Modotti in dokumentarnega gradiva.

DOM JAKOBA UKMARJA V ŠKEDNJU vabi v petek, 14. maja, ob 20.30 na monodramo »General Maister«, avtor Tone Partljič, igra Bojan Maroševič, član Mariborskega gledališča.

MEŠANI MLADINSKI PEVSKI ZBOR v sodelovanju z Glasbeno matico in Zvezo slovenskih kulturnih društev vabi na 9. Pevsko srečanje mladih. Sodelujejo Mešani mladinski pevski zbor Trst, Dekliški pevski zbor Mavrica iz Postojne in MeMIPZ Coro »G« iz Turina. Koncert bo v petek, 14. maja, v dvorani Deutscher Hilfsverein, ulica Coroneo št. 15 v Trstu ob 20. uri. Vljudno vabljeni!

SKD IGO GRUDEN gostuje »Tamburški orkester Sodažica« s programom narodnozabavne glasbe v soboto, 15. maja, ob 20.30 v KD Igo Gruden v Nabrežini.

SKD TAVOR obvešča, da je zaradi velike povpraševanja fotografksa razstava »Ljudje prvega maja: trideset let praznika dela v Trstu«, odprtta še do sobote, 15. maja, in sicer med 16. in 19. uro, v Prosvetnem domu na Opčinah.

ZDROUŽENJE PARTIZANOV ANPI VZPI v Trstu vabi na predavanje o italijanski ustavi. V ponedeljek, 17. maja, ob 17. uri, v dvorani Tessitori na Trgu Oberdan 5, bo prof. Valter Deon gorovil in vodil diskusijo na temo: »Una lingua democratica: la lingua della Costituzione«.

COŠ 1. MAJ 1945 IN LOJZETA KOKO- RAVCA - GORAZDA vabita na fotografksa razstava Biserke Cesar »Afriški pogledi otrok« na šoli v Zgoniku. Urnik razstave: med tednom, do 21. maja, ob 10. do 16. ure.

ODBOR ZA PROSLAVO BAZOVŠKIH JUNAKOV prireja v nedeljo, 12. septembra, ob 80. obletnici ustrelitve bazovških junakov, proslavo na Bazovški gmajni. Ob priliki bo nastopal priložnostni zbor pod vodstvom Aleksandre Pertot sestavljen iz višješolcev in mladih pevcev do trideseteleta starosti. V petek, 21. maja, bo ob 20. uri na sedežu Glasbene matice v Trstu (Ul. Montorsino 2) informativni sestanek, sledila bo prva vaja. Za informacije in prijave pokličite na ZSKD, tel. št. 040-635626.

BAMBIČEVA GALERIJA vabi na slikarsko razstavo »Sprehodi« krajinarja Vincenza Cecheta na Opčine, Sklad Mitja Čuk, Proseška ul. 131. Razstava bo odprta do 30. maja, tudi ob sobotah in nedeljah.

UMETNOSTNI KULTURNI CENTER ŠKERK v Trnovci št. 15 prireja do 13. junija veliko razstavo s 150 ilustracijami za otroke znanih umetnic Ane Košir, Nicolette Costa, Vesne Benedetič in Febe Sillani. Urnik obiskov je ob četrtkih, petkih, sobotah in nedeljah od 9.30 do 12.30 in ob petkih in sobotah tudi od 17. do 19. ure. Pomembna razstava je namenjena obiskovalcem vseh starosti. Vstop je prost.

marski drevored 32, ob ponedeljkih in petkih od 18. do 20. ure ter ob sredah od 9. do 11. ure; tel. 040-422696, e-mail: tpkcentrsirena@libero.it.

SKLAD MITJA ČUK obvešča, da bo letošnje poletno središče »Kratkohlačnik 2010« v otroškem vrtcu M. Štoka na Proseku od 5. do 30. julija, od 8. do 16. ure. Informacije in vpis do 25. junija v jutranjih urah na Skladu Mitja Čuk - Proseška ul. 131, tel. 040-212289.

GLASBENA MATICA - Profesorji in gojenci goriškega sedeža

Bremenski godci za lep zaključek šolskega leta

Glasbeno pravljico je po Bremenskih mestnih godcih bratov Grimm pripravila prof. Ambra Cossutta

Konec šolskega leta pri goriški Glasbeni matici ne zaznamujejo zaključne akademije, ki izpostavljajo dosegke posameznih učencev, temveč skupna prireditve, ki združuje mlade glasbenike iz vseh oddelkov. Tradicija tovrstnih projektov se je pričela pred nekaj leti in je letos dobila najpopolnejšo obliko z izvedbo glasbene pravljice, pri kateri so učenci prvič sodelovali v orkestrski zasedbi in so prvič tudi gostovali na deželnem teritoriju. Po premieri na Lesah v Benečiji so otroci nastopili v Prosvetnem domu na Općinah, nakar bodo ponovitve sledile še 17. maja v Kulturnem domu v Sovodnjah in 20. maja v Kulturnem domu v Gorici.

Avtorica letosnjega projekta po pravljici Bremenski mestni godci bratov Grimm je prof. Ambra Cossutta, ki je v štirih mesecih ubesedila in uglasbila igrico. Predstava za soliste, zbor in orkester, v kateri se instrumentalni in pevski deli alternirajo s pripovedovanjem in igranjem, je nastala predvsem iz želje po partituri, ki bi bila otrokom primerina in bi jim omogočila prvi stik z igranjem v orkestru. Najtežji izvajalski iziv je bil ravno združitev učencev, ki gojijo glasbo pretežno individualno in so moralni tokrat sodelovati z drugimi ter iskati potrebno sozvoče s pomočjo zgovornih gibov avtorice, ki je prevzela tudi dirigentsko palico.

V uverturi so prve in druge violine, violončela, flavti, kitara, ksilofon in klavir prešli z igranjem od bolj klasično slovesnega začetka skozi ljudske tone na prijetno spevnost motivov, ki so dopadljivo zaznamovali glasbeno pripoved. Posebno prepričljivo so se odrezali pevci zborja in solisti v glavnih vlogah osla-flavtista, mačka-violinista, petelin-kitarista in psa-bobnarja. Liki protagonistov so zaživeli v pevskih izvedbah, a tudi s pomočjo glasbil, ki jih zaznamujejo, obenem z nastopom simpatičnih lutk, ki jih je izdelala avtorica projekta. Glasbene prizore o srečanju štirih staril in zapuščenih živali, o pogumnem soočanju z razbojniki v koči sredi gozdova in o njihovem uspešnem nastopu pred bremensko publiko so v povornem slogu povezovali spremni,igrani prizori, v katerih je učiteljica pospremila svoje učence po mestu Bremen in jih seznanila z opusom bratov Grimm. Polnoštivalna publika v dvorani Prosvetnega doma na Općinah je v pondeljek nagradila izvedbo velike zasedbe z dolgim in zasljenim aplavzom. Pomen podviga učencev in njihovih profesorjev je spodbudno podčrnila prisotnost predsednice Glasbene matice Nataše Paulin in ravnatelja šole Bogdana Kralja. Oba sta pohvalila vse nastopajoče in se jim zahvalila za vložen trud, ki je gotovo presegel običajne študijske dosežke z novimi pridobitvami vsestransko zanimive, skupne ustvarjalne izkušnje. (ROP)

Glasbeno pravljico bodo izvedli še 17. maja v Kulturnem domu v Sovodnjah in 20. maja v Kulturnem domu v Gorici

KROMA

REVJE ZA MLADE IN OTROKE - Aprilska številka

V Galebu veliko zabavnega, koristnega in zanimivega

Aprilska številka mladinske in otroške revije Galeb ni prinesla le zabave, ampak tudi znanje. Kakovstne vsebine, ki jih pripravljajo urednice, ilustratorji in avtorji besedil, lahko tudi tokrat s pridom uporabimo v učnem procesu, poleg tradicije pa so tudi v tej številki mesto našle številne vsebinske novosti. Bogastvo in raznovrstnost lesposlovnih zvrst so prispevali redni sodelavci Galeba, ki so s svojimi aprilskimi zgodbami in pesmimi poskrbeli za veselje in smehek.

Naslovnično novega Galebovega izvoda krasí spo-mladanska risba Oscarja Ostrouske, učenca prvega razreda OŠ Josip Ribičič - Karel Širok pri sv. Jakobu. Uvod v novo številko predstavlja pesmica Zvezdane Majhen z naslovom Samo da si zdrav, govori po o čaru staranja, ki po mnenju pesnice sploh nima negativnega predzadnika, saj je najvažnejše, da smo zdravi. V nadaljevanju se je mogoče nasmejati tudi ob pesmicah Toneta Pavčka, ki je Galebove strani popestril s pesmico Sončni žarek in pesmico Marčni ples. Dve pesmici je prispevala tudi Bina Štampe Žmavc, in sicer Pesnik išče stanovanje in Mojna muca ne mara dežja. Naj povemo, da vse naštete pesmice odlikuje tudi vrhunska likovna kakovost, ki je nedvomno nujno potrebna za dober likovni-estetski razvoj otrok. Ta izbor pesmi pa ni popoln. Najmlajše bo bržko ne razveselila tudi Martina Legiša s posmico o muhi Špeли, ki nikakor noče telovaditi, a kljub svoji debelosti neuromorno je vse, kar se ji prikaže pred očmi. Zgodnjie seznanjanje s književnostjo omogoča tudi aprilski izbor zgodb, ki bodo zadovoljile različne okuse. Večina zgodb predstavlja nadaljevanje že začetih zgodb letosnjega Galeba, prav vse pa na svoj način spodbujajo otroško domišljijo. Sestrice v šoli Tatjane Kokalj je prva zgoda apriskskega Galeba, ki nas tokrat popelje na tabor. Štefka Kac Marn nam je posredovala nadaljevanje prigod o treh kapljicah, Berta Golob pa zgodbico z naslovom Deček in ptica, ki tokrat govorji o valovanju. Popotniška družba v

rdečem avtobusu, ki že nekaj mesecev potuje za Indijo Koromandijo, je naposled prispevala na svoj cilj. Avtor zgodb Milan Petek Levokov nas je popeljal mimo raznolikih dežel in svetov, a popotniki so se v tej številki namenili direktno v Indijo Koromandijo, v deželo, kjer je vse mogoče, kjer so sanje resničnost in resničnost kot sanje. V sklopu Ajtiloških pravljic, pod katere se podpisuje Jože Sevljak, lahko izvemo, kaj pomeni beseda uda, Darinka Kobal pa nas v svoji pravljici Ljubeznivčki seznanja z bistvom prijateljstva, ki se ga moramo naučiti tako, kot smo se naučili hoditi, uloviti ribo, nabrati borovnice ... Zanimiva je tudi zgodbica Dima Zupana, ki govori o Franciju Srečku, rubrika Rastline v bajkah, vratih in prispodobah, ki jo ureja Klara M. Jovanovič, pa nas seznanja s pomenom jabolka, ki še vedno sodi med najbolj priljubljene sadeže.

Galeb - kot znano - je veliko več kot le razvedrilna revija, saj na svojih straneh prinaša tudi poučne in ustvarjalne prispevke. Veliko novega je v aprilskem mesečniku mogoče izvedeti iz prispevka Marjete Zorec, ki nam razlagata, od kod izvira navada, da na dan 1. aprila želimo koga potegniti za nos. Za mladekuharje tudi tokrat skrbi Škrbek, ki nas uči pripravljati slastne bučkine krokodile, Jasna Merkù pa nam svetuje, kako lahko slikamo z leplilom in akvareli. Tu je še rubrika Šolarji pišejo in rišejo, v sklopu katere svoje likovne in leposlovne veščine izkazujejo šolarji različnih zamejskih šol, za razvedrilo pa skrbijo še enigmatične igre, dopolnjevanke in križanke, ki sta si jih tudi tokrat zamislili Nevenka Škrlj in Vera Poljšak. (sc)

Piotr Piotrowski prejme nagrado Igorja Zabela

Nagrada Igorja Zabela za kulturo in teorijo, ki jo podeljujeta istoimensko društvo in Sklad Erste, je letos prejel umetnostni zgodovinar Piotr Piotrowski za strokovne dosežke na področju umetnosti srednje in vzhodne Evrope. Slovenski Mirovni inštitut je prejel donacijo za interdisciplinarno delo, so sporocili iz Sklada Erste. Nagrada Igorja Zabela za kulturo in teorijo pomeni priznanje izjemnim kulturnim dosežkom, ki so povezani s področjem srednje in jugovzhodne Evrope. Zmagovalcu prinaša tudi zajeten kupček denarja, saj mu je namenjenih kar 40.000 evrov. Letos so bile podeljene še štiri donacije za skupno delo.

COPENHAGEN

Dialog o znanstvenih odkritjih in posledicah

Angleški dramatik Michael Frayn po celem svetu privablja v gledališča mnogočice gledalcev bodisi s komedijami, kakršna je, denimo svetovna uspešnica Hrup za odrom, bodisi z resnimi in celo resnobnimi, a gledališko učinkovitim dramami, v katerih razglavlja o velikih konkretnih vprašanjih današnjega sveta, kot, denimo, v Democracy o Nemčiji Willyja Brandta, ali v Copenhagen, ki je osredotočena na začetke raziskovanja o možnosti uresničenja jedrskega orožja. Tudi Copenhagen, ki jo je Frayn spisal leta 1998, je iz Londona takoj našla pot na svetovne odre, tudi na italijanske, in sicer že leta 1999, ko je postavil višemski CSS, ki se je po desetih letih spet lotil v koprodukciji s Fundacijo Emilia Romagna Teatro: predstava, ki jo je režiral Mauro Avogadro in v kateri nastopajo odlični italijanski igralci Umberto Orsini, Massimo Popolizio in Giuliana Lojodice, je bila prejšnji teden na sporednu v veliki Rossettijski dvorani v okviru abonomajskega niza, ki ga Stalno gledališče FJK posveča tradicionalne zasnovenemu teatru.

Drama Copenhagen obravnavata resnične osebe, in sicer dva izmed znanstvenikov, ki so utemeljili načela kvantne fizike Nielsa Bohra in Wernerja Heisenberga ter Bohrovo ženo Margarethe. Septembra 1941 je nemški fizik Heisenberg, kateremu je nacistični režim poveril program za razvoj jedrskega orožja, v Kobenhavnu obiskal svojega nekdanjega učitelja Nielsa Bohra, s katerim je sodeloval od leta 1924 do leta 1927, ko je bil še mlad znanstvenik iz poražene države. Delovanje danskega znanstvenika, ki je bil deloma judovske krvi, je bilo po nemški zasedbi Danske omejeno in tudi njegovo življene ni bilo povsem varno, zato je obisk, za katerega zasebnost si je Heisenberg zelo prizadeval, vzbudil veliko uživanj o razlogih zanj. Kaj sta si Nobelova nagrjenca povedala med obiskom in zlasti med samotnim sprehodom, med katerim je verjetno prišlo do hude zamere, sodeč po njunih kasnejših odnosih, ni bilo nikoli razčiščeno, čeprav sta po vojni o tem oba spregovorila v intervjujih in pismih. Michael Frayn v svoji drami niza več možnih odgovorov na vprašanja, poleg tega je vanjo vključil še razglabljanje o znanstveni kreativnosti, o moralni odgovornosti znanstvenika za svoja odkritja, celo o odnosu med očetom in sinom.

Gre torej za zelo tehten in tudi zahteven tekst, ki kljub izvirnosti zvesto podaja zgodovinska in znanstvena dejstva ter terja od gledalca veliko zbranosti in pozornosti, še zlasti če je bolj malo podkovan v znanstvenih vedah, kar je dokaj običajno za pretežno humanistično omikane italijanske ljubitelje gledališča. Ob zelo dobrimi igralci je režiser žal zanemaril nujnost, da gledalci točno dojamemo besedilo, saj se je v prehitrih dialogih in ob nižanju tona brez ozvočenja med množico načel kvantne fizike izgubila marsikatera beseda in marsikateri stavek ter obenem marsikatera sporočilna nota.

Umrjenega, trdnega Nielsa Bohra igra Umberto Orsini, medtem ko je Werner Heisenberg, kot ga prikazuje Massimo Popolizio, nervozen, poln dvomov in zagonen. Giuliana Lojodice je stroga in natančna Bohrova žena Margaretha. Scenograf Giacomo Andrico je dogajanje postavil v temno sivo univerzitetno predavalnico, polno s formulami popisanih tabel. Pri oblikovanju predstave sta sodelovala še kostumograf Gabriele Mayer in avtor glasbene kulis Andreja Liberovici. (bov)

LIKOVNA UMETNOST - Razstava v tržaški Občinski galeriji

Duhovnost vode v likovni govorici Edija Žerjala

Žerjalove novejše slike so izvedene s posebno tehniko, ki jo umetnik nenehno nadgrajuje

Edi Žerjal razstavlja ciklus slikarskih del iz svojega zadnjega ustvarjalnega obdobja v Občinski galeriji v Trstu. Duhovnost vode je naslov, ki uvaja v tankočutno podoživljanje barvnih prelivov močno obstrahiranih oblik. Izhodišče Žerjalovega likovnega nagovora je dejansko osnovni vir slikarske izpovedi: svetloba, doživeta kot duhovna razsežnost, katere odsev se nam razovede v žarenju posameznih barv. Prepletanje izkušenj iz področja slikarstva in grafike se je v štirih desetletjih predanosti likovnemu ustvarjanju vzporedno odvijalo z različnimi načrti iz področja uporabne umetnosti. Ko je umetnik ustvaril barvasta okna za bazovsko cerkev, ga je posebej prevzelo izzarevanje svetlobe, ki je pronalila skozi barvasto steklo ter si zaželes prenesti občuteno doživetje na slikarsko polje. Preizkušal je tako različne izrazne tehnike, ki bi mu dovoljevale doseči zaželeno intenzivnost, a obenem poudarjale prosojnost svetlobnega žara. Tehnika akvarela se je temu gojovo približala, a je Žerjal že zelel preizkusiti še nove poti, v duhu tiste eksperimentalnosti, ki jo je Avgust Černigoj znal vpliti vsem, ki so se ob njem izoblikovali in ob njem likovno doraščali.

Žerjalove novejše slike so izvedene s posebno tehniko, ki jo umetnik nenehno nadgrajuje in izpopoljuje z novimi prijemi. Pri tem uporablja raznobarvne svilene papirje, ki jih v različnih plasteh lepi na leseno podlagu. Tovrstni papir jeobarvan na osnovi barvil, ki so močno vodotopna, a ohranijo vselej svojo blešečnost. Čeprav gre v veliki me-

ri za nepredvidljivost končnega rezultata, se umetnik med ustvarjalnim procesom vselej opira na določene značilnosti medija, ki mu dovoljujejo doseganje specifičnih prelivov in nastajanja za-

nimivih tekstur. Smer trganja papirja ima svojo težo, saj je v obratni smeri vlaknin neprimerno bolj opazna nepravilnost obrisa in temu sorazmerna razgibanost preliva. K temu dodatno prispevajo ve-

nature lesene podlage, s svojo različno vpojno močjo. Na tak način nastajajo iz osnovnih, povsem abstraktnih barvnih likov bolj dodelane in barvno zargibane površine, ki postopoma zdobivajo vse bolj organsko obliko in vzbujajo v gledalcu vtis krajine.

Kompozicijska struktura se opira na obzornico, ki deli slikarsko polje na dva predela. Zgornji in spodnji del se zrcalno dopolnjujeta. Vibracije med simultanimi barvnimi kontrasti in gibko zanovan ustroj podobe ekspresivno poudarjajo gibkost vode in neba, ki se vzajemno dopolnjujeta, podobno kot se v zemeljski razsežnosti nenehno odseva duhovni, nematerialni svet, ki jo prežema. Močna ekspresivnost Žerjalovih slik postavlja v ospredje moč čustev ter intuitivnega predavanja neposrednji izkušnji, ki vodi do razodevanja duševne razsežnosti.

Nekatere od razstavljenih slik so bile že na ogled na lanski razstavi v Kraški hiši, nekaj pa jih je izrecno nastalo za to priložnost.

Razstava Edija Žerjala Duhovnost vode bo na ogled do 19. maja vsak dan med 10. in 13. ter med 17. in 20. uro.

Jasna Merkù

Žerjalova umetniška dela se je mogoče v Trstu ogledati do 19. maja

KROMA

CANNES - Od danes do 23. maja

Letošnji, 51. filmski festival količinsko nekoliko manj bogat kot lanskoletni

Svetovna filmska industrija bo Cannes, idilično letovišče na Azurni obali, med 12. in 23. majem ponovno spremnila v veliko srečevališče vseh, ki jih zadeva film. Žirija na čelu z režiserjem Timom Burtonom bo letos v tekmovalnem programu odločala o 18 filmih. V 63. letu starosti bo filmski festival v Cannesu na ogled ponudil izbrane premiere znanih režiserjev, kot so Mike Leigh, Takeshi Kitano, Alejandro Gonzales Inarritu in Woody Allen. Po rediči preprogi se bodo spreghodile filmske zvezde Sean Penn, Cate Blanchette, Anthony Hopkins, Michael Douglas, Javier Bardem in drugi.

Festival bo danes odprla priznana britanska igralka Kristin Thomas Scott, ki v Franciji živi že toliko let, da se ima za Francozinjo. Premiera sveže različice legendarnega Robina Hooda v režiji Ridleyja Scotta bo zaznamovala začetek festivala, ki se bo zaključil z avstralskim filmom »The

Tree« francoske režiserke Julie Bertucelli. Film je posnet po romanu Judy Pascoe in prikazuje zgodbino dekllice, ki iz drevesa nekoga dazišči glas pokojnega očeta.

Na festivalski filmski platformi v Cannesu se po poročanju nemške tiskovne agencije dpa ponovno vrača simbol zelenega pohlepa s filmom Oliverja Stonea »Wall Street: Money Never Sleeps«. V glavnih vlogah igra oscarjevec iz leta 1988, Michael Douglas. Film bo, takoj kot »You Will Meet A Tall Dark Stranger« Woodyja Allena, prikazan izven tekmovanega programa.

Čad bo letos dobil prvo priložnost, da prejme zlato palmo, in sicer po zaslugu režiserja Mahamata Saleha Harouna s filmom »Un Homme Qui Crie«. Ukraini se ta priložnost nasmiha s filmom »Schastye Moe« režiserja Sergeja Loznitsa. Žirija se bo odločala tudi o italijanskem filmu »La Nostra vita« Danieleja Luchetti,

ki govori o usodi vdovca, ki živi v Rimu in skrbi za svoja dva sinova. Med festivalskimi veterani, ki se potegujejo za zlato palmo, sta se tudi letos znašla britanski režiser Mike Leigh s filmom »Another Year« ter mehiški režiser Alejandro Gonzales Inarritu s filmom »Biutiful«. V glavnih vlogah nastopa Javier Bardem. Koreja ima letos dvojne možnosti za osvojitev zlate palme s filmoma »Poetry« Lee Chang-donga ter »Housemaid« Im Sangsooja. Med tekmovalne filme se je uvrstil tudi japonski režiser Takeshi Kitano s filmom »Outrage«, ki razkriva skrivnostno podzemlje mafije Yakuza ter boj za oblast in denar. Taiski režiser Apichatpong Weerasethakul bo na festivalu letos sodeloval že tretjič, tokrat s filmom »Lung Boonmee Raluek Chat« o življenju budističnih menihov.

Umetniški vodja festivala Thierry Fremaux je za dpa dejal, da bo letosni fe-

stival prvi, ki je pokazal očitne posledice globalne ekonomske krize. »Prvič se je zgodilo, da se število letos sprejetih filmov v primerjavi s prejšnjimi leti ni povečalo,« je povedal Fremaux. Letos se je na festival privabilo 1665 celovečernih filmov, kar je pet manj kot lani, je še dodal.

Na 51. filmskem sejmu, ki spreminja veliki festival, bo slovenski filmski sklad sodeloval že sedmič. Slovenska kinematografija se bo predstavila v novem paviljonu jugozahodne evropske kinematografije, in sicer pod eno streho z ustvarjalci iz Albanije, Bolgarije, Bosne in Hercegovine, Cipra, Hrvaške, Makedonije in Srbije. Na sejmu se obeta svetovna premiera filma Circus Fantasticus Janeza Burgerja. Premierno bo prikazan tudi omnibus režiserja s področja nekdajne Jugoslavije z naslovom Neke druge zgodbe.

Slovensko zgdbo Nebesa je posnela režiserka Hanna Slak. (STA)

KNJIŽNE NOVOSTI - Dva romana, zgodovinska raziskava in vodnik

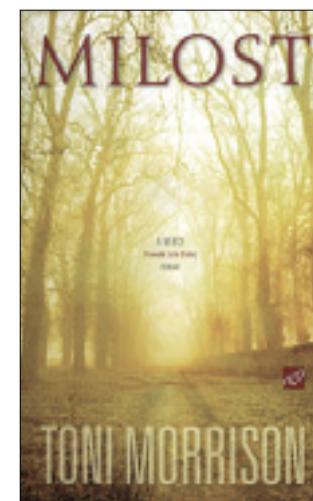
Bogata ponudba Celjske Mohorjeve družbe

Ob Alozu Rebuli tudi nobelovka Toni Morrison - Ivan Ott se ponovno posveča otrokom v vojni - Vodnik po ljubljanski semeniški knjižnici

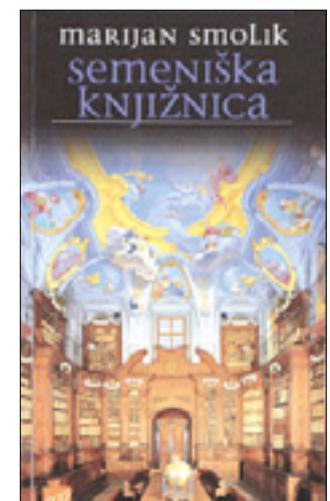
področju Jugoslavije.

Roman Milost je peto delo Toni Morrison, ki ga je prevedel Jože Stabej. Avtorica je v pričojučem romanu načela problematiko ženjstva ter z njim povezanega rasizma. Sicer Morrisonovo označujejo za avtorico magičnega realizma, pripisujejo ji vizionarsko moč in sposobnost poetičnega upodabljanja stvarnosti. Po Stabejevo pa je mojstrica zgoščena nizanja dogodkov, ki se odvijajo v naglem tempu.

kemu holandskemu kmetovalcu. Prodaja, ki jo je deklica sprva razumela kot izdajo, se pozneje izkaže za milost človeka, ki jo reši. (Odlomek je na ljubljanski predstaviti prebrala članica SSG Maja Blagovič).

Delo Semeniška knjižnica je vodnik po prvi ljubljanski znanstveni knjižnici, pa tudi prvi baročni knjižnici v Ljubljani; avtor knjige je profesor Smolik, skrbnik knjižnice, ki letno sprejme okoli 400 obiskovalcev. Nekatere knjige so stare tudi več kot 500 let, najmlajše pa nekaj čez sto; knjig že od začetka - darovali so jih člani Akademije operozov - niso izposojali, ker so bile namenjene le za študij.

GORICA - Nedokončana pritlična hala osnovne šole Oton Župančič

Izvršni načrt pripravljen, začetek del pod vprašajem

Prvi del posega nameravajo izvesti že poleti, pred tem pa bo treba izpeljati dražbo in izbrati izvajalca

Izvršni načrt za ureditev neizkoriščene pritlične hale slovenske osnovne šole Oton Župančič je pripravljen. Tehnični uradi so načrt, ki je bil izdelan po dogovoru z ravnateljstvom Večstopenjske šole s slovenskim učnim jezikom v Gorici, dokončali konec aprila, nato pa so dokument poslali na računovodstvo, od koder naj bi kmalu romal na mizo goriškega občinskega odbora. Ko bo izvršni projekt dobil zeleno luč uprave, bodo uradi razpisali javno dražbo in izbrali gradbeno podjetje, ki mu bodo zaupali poseg, na katerega čaka slovenska osnovna šola že kakih trideset let.

»Ko bo izvršni načrt odobren, bomo poslali vabila gradbenim podjetjem, kmalu zatem pa bomo izbrali najboljšo ponudbo in podpisali pogodbo. Z deli bi radi začeli takoj po koncu pouka ali najkasneje julija, da bi vsaj del posega izvedli v času, ko v šolski stavbi ni učencev. Morda pa je ta napoved preveč optimistična. Upamo, da se postopek ne bo preveč zavlekel zaradi birokracije,« je povedal arhitekt goriške občine Massimiliano Vittori.

Načrt predvideva predvsem uređitev pritlične hale stavbe v Ulici Brolo, ki ni bila po odprtju šole v pred tridesetimi leti nikoli dokončana. Prostoroč, ki merijo čez 310 kv. metrov, doslej šola ni mogla uporabljati. Vzoredno s halo bodo posodobili tudi kletne prostore, kjer je danes arhiv, in že obstoječa stranišča ter prilagodili stavbo varnostnim normam. V načrt so vključili tudi preuređitev prostorov bivšega tajništva v prvem nadstropju, ki so jih po ustanovitvi večstopenjske šole in selitvi v stavbo nižje srednje šole Ivan Trinko delno izpraznili.

Prvi poseg bosta popravilo podstrešja in utrditev strukture, s katero bodo poslopije prilagodili protipotresnim predpisom. Poskrbeli bodo tudi za odstranitev arhitektonskih pregrad in prilagoditev protipožarnim normam. V kletnih prostorih, ki služijo kot arhiv in skladišče, bo med drugim izboljšano prezračevanje; pritlično halo bo podjetje, ki mu bodo zaupali dela, razdelilo na večji laboratorij, prostorno učilnicu in novo stranišče.

»V projektu je predvidena tudi obnova že obstoječih stranišč v pritličju in

Šola Oton Župančič že trideset let čaka na ureditev pritlične hale, ki bo po gradbenem posegu dostopna tudi učencem

BUMBACA

v prvem nadstropju, kjer bodo z odstranitvijo nekaterih zidov in viših prostorih tajništva uredili knjižnico,« je pojasnil Vittori in dodal, da bodo v prvem nadstropju ohranili računalniško sobo, sobo za učitelje in urad za podravnateljico.

Dokončni načrt je občinski odbor odobril novembra lani, v prejšnjih

mesecih pa so projektu dati zeleno luč gasilci, zdravstveno podjetje in druge ustanove. Poseg bo skupno stal 600.000 evrov (okrog 460.000 evrov za gradbena dela), zaključen pa naj bi bil v 210 dneh od podpisa pogodbe z gradbenim podjetjem. Zanj je občina Gorica najela posojilo. Obresti bo pla-

OSNOVNE ŠOLE Malica s sadjem

Za 50 razredov na Goriškem

Petdeset razredov in okrog tisoč učencev osnovnih šol goriške pokrajine sodeluje pri evropskem projektu »Frutta nelle scuole« (Sadje v šolah), ki ga skupaj vodijo Evropska unija, italijansko ministrstvo za kmetijstvo in razne italijanske dežele, med katerimi je tudi Furlanija-Julijnska krajina. Projekt so izpeljali v osmih deželah in dveh avtonomnih pokrajinal Trento in Bocen (skupno je bilo vključenih 325.000 otrok in 1.700 šol).

Projekt se je začel marca, zaključil pa se bo ob koncu tekočega meseca. Vsak učenec lahko dobi v tem času za malico 150 gramov svežega, v Italiji pridelanega sadja, ki je že oprano in pripravljeno. Ob tem imajo otroci tudi možnost, da spoznajo različne vrste sadja in njihove prehrambene značilnosti. V sami goriški pokrajini je zadruga Apofruit, ki so ji organizatorji projekta zaupali dobavo, priskrbelo 20.000 sadnih malic (približno tri stote sadja).

Pobudo in informativno građivo za otroke je pripravilo podjetje Alimos, ki že nekaj let vodi projekt za promocijo uživanja sadja v številnih italijanskih šolah. Predstavniki podjetja Alimos delijo informativni material za otroke in učitelje, ob tem pa prirejajo tudi pobude, v katere so vključene družine.

čala dežela Furlanija-Julijnska krajina, obroke pa goriška pokrajina. Leta je namreč tudi po zaslugi slovenskih odbornikov Mare Černic in Marka Marinčiča namenila goriški občini del denarja, ki ga bo prejela od FJK in ki ga bo v celoti vložila v urejanje šolskih poslopij. (Ale)

Tatovi niso pustili sledi

Da so njen stanovanje obiskali tatovi se je zavedala še, ko je iskala zapestno uro. Tatovi so bili namreč tako spretni, da so v stanovanje vstopili, ne da bi karkoli razmetali. Tatvina se je zgodila v stanovanju v Ulici Vettor Pisani v rajonu Panzano v Tržiču, ki so ga neznanci »obiskali« pred nekaj dnevi. Vlomili so med dnevom, ko ni bilo doma nikogar, in ukradli več dragocenih predmetov. Ko so odšli, niso za sabo pustili nobene sledi, zato se stanovci niso ničesar zavedali. Članica družine je tativino odkrila in prijavila silam javnega reda še, ko je iskala zapestno uro, ki je bila potrebna popravila.

Liga nasprotuje nuklearki

Severna Liga nasprotuje gradnji nuklearke v Tržiču. Tako je včeraj povedal deželni svetnik Bossijeve stranke Federico Razzini, ki meni, da želi leva sredina oz. tržički tajnik DS le zlorabljal izjave, ki jih je predsednik deželnega sveta Ballaman podal v osebnem imenu. »Levica želi le skrivati svoje napake,« meni Razzini.

Gradežu modra zastava

Gradež si je tudi letos zasluzil modro zastavo. Priznanje, ki ga kopališkim krajem dodeljuje fundacija za okoljsko vzgojo FEE, je Gradež prejel že enaindvajsetič. Priznanje si kopališki kraj prislužijo na podlagi čistoča voda in drugih kriterijev, ob Gradežu pa se v FJK z njim ponosa tudi Lignan.

Sergio Medeot komendnik

Sergio Medeot je bil imenovan za komendnika. Dobitnik je vest o priznaju, ki ga podeljuje predsednik republike, sporočila prefektinja Maria Augusta Marrosu. Medeot, ki je bil uslužbenec podjetja Ansaldo in nato podjetja Sincrotrone, je bil med drugim dolgo let občinski svetnik v Mošu, predstavnik Briske gorske skupnosti in podpredsednik Goriške hranilnice.

Začenja se Sconfinando

Drevi ob 18.30 se bo v palači Locatelli v Krminu začel niz večerov Sconfinando. Predstavili bodo knjigo »Tra inferno e paradiiso« Cristine Soranzio.

Sporazum s komercialisti

Urad za delo goriške pokrajine je podpisal sporazum z goriško zbornico komercialistov in računovodij, ki je namenjen izboljšanju storitev na področju zaposlovanja. Ustanovita bosta na podlagi protokola sodelovala pri izobraževalnih in drugih pobudah, pokrajina pa bo spodbujala srečevanje med ponudbo in povpraševanjem po delu.

GORICA - Spodletela kraja

Tatu zalotili v bolnišnici

Ranil se je med vlamljjanjem v gostilno

Moškega, ki je vlamil v goriški gostinski lokal in iz blagajne odnesel denar, so karabinjerji zalotili v čakalnici oddelka za hitro pomoč goriške bolnišnice. Zdravnička je poiskala, ker se je med vlamljjanjem ranil.

Po pripovedi goriških karabinjerjev je 37-letni F.N. z bivališčem v Štarancanu stopil v akcijo prvega maja. Med nočjo je razbil šipo gostilne Allo Gnocco, vzdolž ceste na Majnicah v Gorici. Skozi šipanje je vstopil v lokal, pri čemer pa se je zaradi steklenih črepinj ranil. Kljub temu ni odstopil od tatarske namere. Prebrskal je notranjost in iz blagajne odnesel gotovino, skupno 400 evrov. Iz gostilne je odšel ravno tako skozi razbito okno. Ko je naslednjega dne lastnika lokalja pričakalo neprjetno presenečenje, se je obrnil na karabinjerje. Pregledali so priorišče kraje in ugotovili, da je tat pustil za sabo rdeče sledove, kri iz rane, ki je nastala med vstopom skozi razbito šipo. Karabinjerji se seveda niso obrnili na kriminalistične tehnike ali forenzike, ki bi se po zgledu oddelka RIS lotili raziskav na osnovi DNK in podobnega. Na pomoč jim je priskočilo naključje. Odpravili so se v oddelek prve pomoči goriške splošne bolnišnice in tam našli domnevnega tatu s krvaveč rano v pričakovovanju na zdravnikovo pomoč. Gre za 37-letnega F.N. iz Štaranca, ki ima za sabo že vrsto tatvin. Zoper njega so podali ovadbo zaradi suma tatvine v obtežilnih okoliščinah.

GORICA - Trg pred županstvom in Ulica De Gasperi

Spet prevozna v obe smeri

Družba Irisacqua je napovedala, da bo prihodnji teden začela z deli v Ulici Duca D'Aosta

V Ulici De Gasperi in na trgu pred županstvom ni več pregrad, ki bi ovirale promet

BUMBACA

Včeraj so po nekaj mesecih spet odprli odsek ceste med Ulico De Gasperi in trgom pred županstvom, ki je ponovno prevozen v obe smeri. Gradbeno podjetje, ki mu je občina zaupala pretlakovanje cestišča in obnovo pločnikov, je zaključilo glavnino posega, zato je goriški župan Ettore Romoli zahteval, naj odstranijo pregrade. »Dela niso še zaključena, saj morajo gradbinci poskrbeti še za nekatere malenkosti. Poseg bi moral biti že dokončan, načrti pa nam je tokrat prekrižalo slabo vreme. Glede na to, da so bile porfirne kocke že stabilne, pa sem vseeno dal odpreti cestišče, kar bo nekoli omililo prometne nevšečnosti v mestnem središču,« je povedal župan in dodal, da je družba Irisacqua v prejšnjih dneh napovedala, da bo prihodnji teden začela z deli v Ulici Duca D'Aosta, kar bo gotovo oviralo promet. Romoli je tudi povedal, da bo v kratkem objavil seznam novih gradbišč, ki jih bodo v Gorici odprle občina ter družbi Iris in Irisacqua.

LOČNIK - Prometna nesreča zaradi voznikove slabosti

Iz gorečega avtomobila so ga potegnili mimo idoči

Luigi Peressinotto iz Polača silovito trčil v steber nadvoza - S pridržano prognozo na Katinari

V nesreči močno poškodovan avtomobil Luigija Peressinotta

BUMBACA

Huda prometna nesreča se je včeraj zgodila pri Ločniku. V njej se je po nesrečil 66-letni Luigi Peressinotto, upokojenec iz Polača v občini Foljan Redipulja. Med vožnjo po deželni cesti št. 351 je zaradi slabosti izgubil nadzor nad svojim avtomobilom in čelno trčil v steber nadvoza v bližini restavracije Fogolar. Zaradi poškodb in posledic slabosti so ga s helikopterjem resilne službe odpeljali v tržaško bolnišnico na Katinari. Na zdravljenje so ga spreveli s pridržano prognozo.

Do nesreče je prišlo včeraj navsezgodaj, okrog 5.45, ko na deželni cesti seveda ni bilo prometa. Po navedbah prometne policije iz Tržiča se je moški z osebnim avtomobilom znamke Peugeot 306 peljal iz Gra-

dišča proti Gorici, tik pred nadvozom, po katerem teče cesta št. 56 bis, pa je zaradi ne nadne slabosti izgubil nadzor nad avtom in zavozil desno. 66-letni Peressinotto, ki se je proti Gorici peljal sam, je silovito trčil v betonski steber nadvoza. Zaradi trčenja se je v avtomobilu vnen požar. K sreči so mimo privolili drugi ljudje, ki so bili priča nesreči. Nemudoma so potegnili ponesrečenca iz gorečega avtomobila in poklicali reševalce, so okoliščine nesreče in reševanja včeraj pojasnili na prometni policiji.

Z rešilcem in zdravniškim avtomobilom je na kraju posredovala služba 118 iz Gorice, ki je moškemu nudila prvo pomoč, kmalu pa je v bližini pristal tudi rešilni helikopter. Ranjenca, ki je bil nezavesten, so

priklopili na napravo za umetno dihanje, nato pa ga s helikopterjem odpeljali v tržaško bolnišnico na Katinaro. Na zdravljenje so ga spreveli s pridržano prognozo; o njegovem zdravstvenem stanju se zdravniki včeraj niso izrekli, saj jih ob poškodbah skrbijo tudi posledice slabosti. O njem je znano le to, da je upokojenec, da ima bivališče v Polaču in da je že imel težave z zdravjem.

Velika je tudi škoda na avtomobilu, saj je prednji del uničen; avtovleka ga je odpeljala naravnost na odpad v Vileš. Dinamiko nesreče preučuje prometna policija iz Tržiča, ki je na kraju izvedla meritve. Peressinotto je sam zavozil s ceste, v nesreči pa ni bila vpletena druga vozila, je še potrdil tržiški policist. (Ale)

TRŽIČ - Odpadki Strožji nadzor in kazni za »mazaček«

Informiranje o pomenu sortiranja odpadkov ter poosten nadzor in kaznovanje tistih, ki se vedno neprimereno. Tržiška občinska uprava želi preprečiti pojavi divjih odlagališč v naravi in predvsem v mestu, kjer je vedno pogosteje opaziti vreči nesortiranih odpadkov na mestih, ki niso temu namenjena.

Občinski pravilnik že predvideva kazni med 50 in 500 evrov za tiste, ki ne upoštevajo pravil pri odvajjanju kosovnih in nevarnih odpadkov, pa tudi za tiste, ki mečejo na tla žvečilne gumije in druge manjše odpadke. Po novem bodo mestni redarji pozorneje nadzorovali spoštovanje pravilnika, ob tem pa bodo tudi krožili in opravljali kontrole v civilu. V prejšnjih mesecih se je tovrstni nadzor redarjev že obnesel, saj so v zadnjih treh mesecih zabeležili 15 primerov nezakonitega odlaganja odpadkov. Tovrstne akcije so redarji izvedli tudi izven mesta na kraških območjih (15 kontrol v zadnjih treh mesecih lanskega leta).

Problem odlaganja odpadkov v naravi je zabeležila tudi doberdobska občina, ki je v sodelovanju z vaško karabinjersko postajo okreplila nadzor nad teritorijem, da bi zlotila pri dejancu in nato kaznovala objestne. V zadnjih časih se je namreč povečala količina smeti, ki jih neznanci puščajo ob robu cest namesto, da bi jih sortirali. Zato so doberdobski karabinjerji povečali število obhodov po občini, pri čemer so posebno pozornost namenili nekaterim točkam, kjer je odpadkov navadno največ.

DOBERDOB Pet občin s skupno redarsko službo

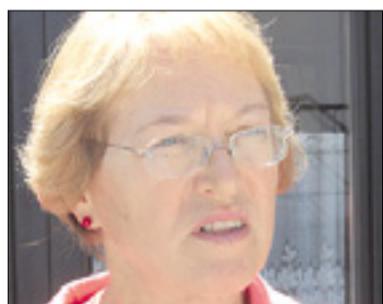
Manjše občine, ki spadajo v tržaško mesto okrožje, so se odločile za sklenitev sporazuma, ki predvideva združevanje moći na področju redarske službe in ustanovitev enotnega urada redarjev z operativnim sedežem v Foljanu. V ta namen bodo občine Doberdob, Foljan, Zagraj, San Pier in Škocjan izkoristile prispevek (okrog 23.000 evrov), ki jih dežela Furlanija-Julijsko krajino nudi iz sklada za medobčinsko sodelovanje na področju storitev občin.

Doberdobska občina je z ostalimi upravami tržiškega mesta okrožje že sklenila številne konvencije, na podlagi katerih skupaj upravljajo nekatere storitve in urade. Primer so pokopališke storitve, davčni urad in računalniški sistem. Na začetku leta so se župani občin Doberdob, Foljan, Zagraj, San Pier in Škocjan sestali in sklenili, da sodelovanje na področju redarske službe, s katerim so že začeli v prejšnjih letih, nadgradijo. Ustanovili bomo skupno redarsko službo in enotni urad, ki bo koordiniral skupno devet redarjev. Vlogo koordinatorja osmilj redarjev bo imel Škocjan, kjer bo pred ureditvijo sedeža v Foljanu tudi operativni urad enotne redarske službe. Vsaka občina bo vsekakor ohranila svojo izpostavo. Po novem bodo redarji vsake občine po 12 ur tedensko na razpolago tudi za ostale podpisnice sporazuma, kar bo z istimi stroški zagotavlja lo učinkovitejši nadzor nad teritorijem.

Pred nedavnim je župan občine Doberdob Paolo Vizintin pojasnil, da so občine s strani dežele FJK že prejele prispevek, ki bo omogočil obnovo bivše kasarne v Foljanu, kjer bo sedež enotnega urada redarske službe, in ureditev skupne centrale za video nadzor v njenih prostorih. »Na najbolj občutljivih točkah vseh občin bodo nameščene videokamere, ki bodo delovale 24 ur dnevno. V skupni centrali v Foljanu bodo zbirali vse podatke,« je povedal Vizintin in nadaljeval: »Z novim sporazumom bomo od dežele dobili dodaten prispevek. Nabavili bomo nove naprave za redarje, npr. naprave za merjenje hitrosti, ustavili skupen urad in imenovali njegovega koordinatorja.« Konvencijo, ki bo veljala do decembra 2013, naj bi v kratkem podpisali župani. (Ale)

NOVA GORICA

Društvo za kakovost bivanja za ohranitev Hita na Goriškem

LUCIJA MOZETIČ
FOTO K.M.

V razpravo o državnem osnutku strategije razvoja o igrah na srečo v Sloveniji vstopa tudi novogoriško Društvo za kakovost bivanja, ki je pred tremi leti, ko je bila živa ideja o povezavi Hita in ameriškega Harrah'sa za uresničitev velezabavniča na Goriškem, zavzelo odločno stališče proti širjenju igralništva.

Predsednica Društva za kakovost bivanja, Lucija Mozetič, ostaja istega mnenja: igralništvo naj se v Sloveniji ne širi. Sogovornica je kritična do omenjenega osnutka državne strategije razvoja o igrah na srečo, saj v njej pogreša konkretno vizijo za bodočnost. »Strategija je slaba, v njej je oprijemljivega le to, da se število igralnic iz 46 do leta 2015 zniža na 36. Je to kakšna strategija? Treba je v prvi vrsti doreči, ali si želimo igralniško ali turistično Slovenijo. Ponovno poudarjam: igralništvo ni turizem,« izpostavlja Mozetičeva. V društvu poudarjajo predvsem, da je zlata doba igralništva v zatonu, zato menijo, da bi v Sloveniji kazalo ohraniti le eno ali dve veliki igralnici, ostale pa počasi zapreti. Država naj v igralnicah vsekakor ostane večinski lastnik. V bodoče naj Hit na Goriškem torej obstane, pravijo, saj je bilo v družbi vloženega že veliko znanja in dolgoletnega dela. Zaprejo pa naj se tiste Hitove igralnice, ki niso donosne. (km)

NOVA GORICA - Po Hitovih napovedih jutri nadaljevanje pogajanj

Sindikat pristal na dialog

»Stavka vpliva na zmanjšano količino zbrane napitnine - Stavkajoči sami sebi, žal pa tudi številnim drugim, režejo vejo, na kateri sedijo«

Uprava družbe Hit je še vedno pripravljena na dialog s predstavniki sindikata igralniških delavcev (SIDS), ki so v nedeljo izvedli sedemurno stavko, v soboto pa naj bi izvedli dvanajsturno.

Iz uprave sporočajo, da napovedujejo nadaljevanje pogajanj za jutri ob 9. uri in izražajo prepričanje, da je sporazum s sindikatom še vedno mogoč. »V času od prejema zadnjih zahtev sindikalistov Hitove strokovne službe pospešeno pripravljajo različne analize, projekcije in simulacije, ki naj izračuni povedo, kaj zahteve SIDS za družbo in za zaposlene pomenijo v finančnem smislu,« sporočajo iz kabineta uprave. »Povabilo na pogajanja smo prejeli. V izvršnem odboru sindikata zaenkrat nemimo, da se bomo pogajanj udeležili, saj je v našem interesu, da se nadaljujejo. Kategorično tudi zavračamo izjave uprave, da se nočemo pogajati,« je včeraj pojasnil Ljubo Rojc iz sindikata SIDS v igralnici Park.

V upravi obenem odgovarjajo na nekaj trditev sindikata s ponedeljko novinarske konference. Glede najetja zunanjih varnostnikov v času stavke pojasnjujejo, da ne gre za nekaj deset tisoč evrov strošek, kot jim je bilo očitano s strani sindikata, zanjo so odšeli 3 tisoč evrov. Podrobnejše pojasnjujejo tudi incident pred službenim vhodom v igralnico Perla. Dogodek so posneti. Hitove varnostne kamere. Iz posnetka je, tako uprava, razvidno, da je krupje enega izmed varnostnikov napadel, še preden ga je kdor koli kaj vprašal, in odšel pred prihodom policije. Pretepeni varnostnik je nato moral poiskati zdravniško pomoč.

V upravi družbe nazadnje opozarjajo, da sindikat s svojimi potezami še pospešuje nujo po intenziviranju zmanjševanja stroškov dela, ki jih Hit v sedanjih situacijah ne zmore več. »Ob tem prav SIDS neposredno sili upravo, da pospešeno analizira poslovanje tistih oddelkov in služb, ki ob visokih stroških prinašajo najmanj prihodkov. Medenje brez dvoma sodijo tudi igralne mize. SIDS, enota Nova Gorica, se očitno ne zaveda, da stavkovno dogajanje neposredno vpliva na zmanjšano količino zbrane napitnine. Napitnina pa predstavlja od 38 do 42 odstotkov njihove plače, torej stavkajoči sami sebi, žal pa tudi številnim drugim, režejo vejo, na kateri sedijo,« sporočajo iz Hitove uprave. (km)

Šempetrská Iskra Avtoelektrika

FOTO K.M.

Iskra prodala svoj delež

Glede na sprememjene tržne razmere na ruskem tržišču se je šempetrská Iskra Avtoelektrika odločila za prodajo svojega 50-odstotnega deleža odvisne družbe Pramo Iskra iz Rusije ruskemu kupcu Pramo. Pramo Iskra je proizvajala zaganjalnike za osebna vozila za rusko tržišče in je v lanskem letu poslovala negativno, saj je zaradi svetovne gospodarske krize na ruskem tržišču draščično upadel povpraševanje po teh izdelkih, tako da je nadaljevanje proizvodnje ekonomsko neupravičeno, pojasnjujejo v Iskri Avtoelektriki. Ker tržne

analize kažejo, da tudi v naslednjih letih ni pričakovati povečanja povpraševanja na obseg, ki bi omogočil rentabilno poslovanje, so spreveli odločitev o odprodaji svojega deleža. Kljub temu pa se Iskra Avtoelektrika umika z ruskega tržišča, saj je s podjetjem Pramo sklenila licenčno pogodbo in pogodbo o razvojnem sodelovanju, na podlagi katerih si obeta boljše poslovne rezultate, dodačo v podjetju. Iskra Avtoelektrika bo v bodoče počivala rusko tržišče v segmentu komercialnih vozil iz maticne družbe in iz svoje odvisne družbe Iskra iz Belorusije, kjer ima tudi proizvodnjo in ki je lahni poslovala pozitivno. (km)

GORICA - Najprej v Kulturnem domu, nato na skupnem trgu

Zaključek v duhu koncerta na meji

Spomin in angažiranost med dijaki goriških in tržaških šol

Po obisku koncentracijskih taborišč v Jesenovcu in na Rabu, po ogledu Golega otoka in požgane istrske vasi Lipa na hrvaško-slovenski meji, po odprtju razstave z naslovom »Ko je umrl moj oče« ter po srečanju z nekdanjimi deportiranci in predstavniki VZPI-ANPI se je v soboto v goriškem Kulturnem domu zaključil niz vzgojnih pobud, ki jih je na temo spomina in angažiranosti namenilo mladim združenje »Tenda per la pace e diritti umani«. Ob Kulturnem domu, ki je sodeloval pri projektu, naj omenimo še pokroviteljstvo goriške in tržaške pokrajine.

V veliki dvorani Kulturnega doma se je v soboto dopoldne zbrala množica dijakov višjih srednjih šol iz Gorice in Trsta - med njimi so seveda bili tudi slovenski dijaki -, ki so aktivno in na različne načine sodelovali pri projektu in se poglabljali v izbrano temo. Zaključni dogodek 8. maja ni bil naključen, saj je na ta dan minilo 65 let od zaprtja vseh naci-fašističnih taborišč v Evropi. Dijake in spremljevalce je uvodoma nagovoril predstavnik združenja »Tenda per la pace e diritti umani«, Corrado Altan, ki je izpostavil vrednote odporništva, nato pa se zahvalil vsem udeležencem in zlasti šolam, ki so pristopile k projektu. Zbranim sta izrazila dobrodošlico tudi ravnatelj Kulturnega doma Igor Komel in odbornik goriške pokrajine Marko Marinčič.

Sledila je predstavitev dela, ki so ga opravile posamezne šole, in nato nagrajevanje vseh teh, ki so omogočili, da je podoba dosegla zaželeni cilje. Popoldne se je »karavana« udeležencev preselila na Trg Europe - Tansalpino, kjer je bil na sporednu koncert. Klub nenaklonjenemu vremenu so se najprej v prostorih tamkajšnje železniške postaje, nato pa na trgu, ko je posojalo sonce, zbrali kar številni mladi, ki so zaplesali ob zvokih goriškega benda Radio zastava. Sobotno vzdružje na skupnem trgu je priklicalo duha »koncertov na meji«, ki so v prejšnjih letih znali združiti mlaude različnih narodov in držav. Kislo vreme torej ni skvarilo »fešte«. Naj še dodamo, da so si udeleženci dogajanja na trgu ogledali tudi muzej o goriški meji v poslopu železniške postaje in da so se jim pridružili člani Zveze Slovencev iz Porabja, ki so bili na obisku na Goriškem. (ik)

V Kulturnem domu prikaz opravljenega dela po šolah FOTO K.D.

Mladinska ustvarjalnost na solkanski Mostovni

V soboto, 15. maja, bo v kulturnem centru Mostovna v Solkanu potekala pobuda »A circus night«, ki jo v okviru projekta TAG-Agorà prirejajo združenje Scimmie bisiache, združenje Lucide in pokrajinski Forum mladih s podporo pokrajinskih odborništv za mladino in kulturo. Projekt, v okviru katerega so že izvedli serijo pobud, med katerimi je bila razstava »Non totalmente immemori, né completamente nudi« v galeriji sodob-

ne umetnosti v Tržiču, so predstavili včeraj ob prisotnosti pokrajinskih odbornic Licie Morsolin in Roberte Demartin.

Sobotni večer bo nekakšna sineteza dosedanjega dela, začel pa se bo ob 19. uri. V kulturnem centru Mostovna v Solkanu bodo najprej na ogled fotografije Giorgie Gambino »Attore vent'anni dopo la caduta di Berlino«, posnetki projekta Euromonkeys in projekcija »So fresh!«, od 22. ure dalje pa bo na sporednu glasba z DJ-ji Spillerjem, Colorjem, Fffake-om, Rikijem G, Verrry nice people-jem, Cocktail-om Molotov in Psy-Circusom.

GRADEŽ - Slovenski ekipi pokal prvega turnirja

Z golfom promocija evropske integracije in turizma v laguni

Zmagovita slovenska trojica prejema pokal, ob golfistih stoji Paola Prizzi Merljak iz agencije Estro

ne) in Francije (Pascal Le Vaillant, Piet Van Den Broeke e Nicole Loubet Del Par); Francozi so odnesli še pokal evropske akademije, ki je nagradila ekipo iz najbolj oddaljenega kraja.

V okviru trdnevnega tekmovanja na golf igrišču v laguni so v soboto priredili svečan sprejem v gradeškem hotelu Astoria, ki so se ga med gosti udeležili tudi goriška prefektinja Maria Augusta Marroso, pokrajinska odbornica Sara Vito in Gorazd Skrt, vodja predstavnosti Slovenske turistične organizacije v Milanu. Turnir v golfu, namen katerega je promocija evropske integracije in gradeškega turizma, je za občino Gradež organizirala goriška komunikacijska agencija Estro z nenadomestljivo oporo zasebnih sponzorjev.

GORICA - »Ženske v Titovi senci«

Simčičeva knjiga z zavajajočim naslovom

Naslov zadnje knjige Mira Simčiča »Ženske v Titovi senci« precej zavaja. Gre za založniško potezo usmerjeno v prilicke kupcev. Dejansko je v njej veliko drugega povezanega s tistim, kar piše v prejšnji knjigi »Tito brez maske.« Obe odpirata širok pogled v kompleksnost in kontroverznost močne osebnosti, ki je posebujala zapletnosti in protislovja Balkanskega polotoka. Predstavitev sta v goriškem Kulturnem domu uvedla Igor Komel, ki je poudaril, da ne poteka slučajno meseca maja, ki je natrpan z datumi povezanimi z nekdanjim jugoslovenskim predsednikom, in Andrej Malnič, ravnatelj Goriškega muzeja, ki je izrazil zadowljstvo nad sodelovanjem s Kulturnim domom. Okrog tridesetim udeležencem je posredovalo svežo novico o zaključku obnovitvenih del v Franji, katere ponovno odprtje bo 22. maja letos.

Avtor knjige je pred posredovanjem zakonskih zvez najprej ilegalca, komandanata in predsednika Tita, širokopotezno zajel vrsto zgodovinskih in družbenih doganjaj. Glede posameznih vidikov je vodil poslušalce skozi zadnjih sto let. Potrebnega je precej predznanja za dojemanje vzrokov, ki so botrovali pomembnim dogodkom po nekaj desetletjih. Na primer to daljnosežnost učinkovanja uspele vojaške operacije, ki je spomladi leta 1945 zajela ozemlje od Reke do Trsta in mimo Gorice do Korške. Tudi zgodnjina Titova intuicija, da je na Balkanu mogoča le federalna ureditev, sodi med njegove odlike. Tudi zasnova neuvrščenosti v pogojih hladne vojne je preseutila velike sile, ki so potrebovale kar nekaj časa, da so neutralizale tolikšno strateško potezo. Potem je tu Informbiro in posledično Goli otok, ki je bil zasnovan s staliniščnimi pristopi. Tedaj je bila Jugoslavija kot nova močna in trdna tvorba pod vprašajem. Staliniste je bilo potrebno blokirati. Kako bi se zgodovina južne Evrope odvijala, če bi se kominformistična opcija uveljavila v Jugoslaviji, si težko predstavljamo, a represija bi bila neprimerno obsežnejša kot na Golem otoku; udarila bi po celotnem sistemu.

Avtor se je soočil tudi s povojnimi maščevanjem in čistkami. Na vsesloški ravni so o tem odločili na srečanju v Teheranu, kjer so tri velike sile skovali novo po-

Miro Simčič

BUMBACA

imenovanje: namesto vojnih ujetnikov, ki jih je ščitala mednarodna konvencija, so skovali oznako »razorozene sovražne sile«. S to besedno igro so Američani pod poveljstvom Eisenhowerja pustili izbirati samo v Franciji milijon nemških ujetnikov, drugi milijoni pa je »zmanjkal« drugod po Evropi. Le razmerja hladne vojne so narekovala, da je Nemčijo potrebno podpreti in ji vrniti še živo delovno silo.

Tito je ob vsej svoji diplomatski prožnosti in dialektičnemu mišljenju ostal tog glede vizije o delavskem razredu in zmagi socializma. Ideja o novi skupni Evropi ga ni prepricala in ni se pustil prepricali. Zato so v Jugoslaviji onemogočili v letih 1972-73 liberalno strugo znotraj partije in to je povzročilo stagnacijo. 20 tisoč osrednjih kadrov ni bilo več sposobno prenove. Investicije so bile požgane v okrog 40 tisoč novih objektov, ki niso bili rentabilni. Država se je zadolžila za 20 milijard dolarjev, predvsem pa ni bila več potrebna Zahodu, ker je obdobje hladne vojne nepreklicno minevalo. Da vprašanje dolgov ni bilo povsem bistveno, naj priča podatek, da so sedanje jugoslovanske samostojne države zadolžene za 200 milijard dolarjev.

Glede žensk pa je v knjigi poleg več ali manj že znanega zaporedja razmerij in porok poudarjena predvsem vloga žene Jovanke in njene vse vecje arogance ter zahute, da se ji dodelijo oblastniški položaji. Daleč pomembnejše je poglavje, ki opisuje, kako se je v novi Jugoslaviji položaj žensk povsem spremenil, čeprav se jih je malo povzpel do centrov odločanja. Odpravljeno je bilo mnogoženje, volilna pravica je bila za ženske v veljavi že med vojno, šole so se in pozitivna posledica je, da je vrsta poklicev sedaj povsem feminiziranih. Iz primitivizma in revščine so se dvignile na enakopravno raven z moškimi. Ta pojav je potekal vzporedno z gospodarsko rastjo, ki je bila vrsto let več kot 10-odstotna. Da je v Sloveniji sedaj v družinski lasti več kot 90 odstotkov stanovanj, izhaja iz prejšnje ureditive.

Zadnji Titov poskus, da usmeri državo v nekonfliktna razmerja, je bila zasnova kolektivnega vodstva in rotacije. Nekaj let je teklo, nato pa so se znotraj same Zvezde komunistov uveljavili fašistični kadri, ki so se povzročili razkroj v imenu svojih nacionalizmov. Titova skepsa glede parlamentarne demokracije, ki se je še pred dve desetletjema zdela hudo dogmatična, se v tej fazi kaže nekoliko umljiveša, kajti igra vlogo ščita za tiste sile, ki so koncentrirale ogromne kapitale in vse kaže, da jih ne bodo izpustile iz rok pa tudi za ceno uvedbe autoritarnih sistemov vladanja. (ar)

GORICA - Jutri v centru Lojze Bratuž Sezono bosta okronala mladinski zbor in trio

Dopadljiv program, ki se iz preteklosti spogleduje s sedanjostjo

Zaključni dogodek letošnje koncertne sezone centra Lojze Bratuž bo jutrišnji nastop tria solistov in Mladinskega zabora glasbene šole Koper, ki je sicer na Goriškem bolj malo poznan, a ima za sabo vrsto pomembnih uspehov.

Mladinski pevski zbor iz Kopra pod vodstvom karizmatične dirigentke Maje Cilenšek - zmagovalke ex aequo z Lorenzom Donatijem na zadnjem tekmovanju za zborovske dirigente v Bolzoni - se bo na goriškem večeru predstavil z dopadljivimi programom in s spremstvom priznanih slovenskih solistov. Ob Barbari Jernejčič Fürst, mezzosopranički mednarodnega slovesa, se bosta publiku predstavila še gambistica in flavistica Irena Pahor ter čembalist Tomaž Sevšek. Zanimiv in privlačen je tudi program, ki obsegajo poleg skladb klasičnih, a vsekakor manj izvajanih avtorjev (Dietrich Buxtehude in Georg Philipp Telemann), tudi glasbo pretežno neznanih skladateljev, kakor sta Johann Philipp Krieger in Johann Joseph Fux. Izvajalci bodo hkrati ponudili vpogled v sodobno glas-

beno sceno z izvedbo skladbe »Recodare« tržaške skladateljice Dine Slama, pa še novitete Ambroža Čopija »Magnificat«, ki jo je napisal ravn za to zasedbo. »Ne dvo-mimo, da je poleg osebnih izkušenj glasbenikov tudi izbira programa, ki se iz preteklosti spogleduje s sedanjostjo (in sodobnostjo), pomembna vrlina zasedbe, ki tako še enkrat izpričuje mednarodno povezano slovenskega prostora s svetovnim. Zato je to primeren zaključek za sezono, ki je videla na odru centra Bratuž izmenjanje domačih in tujih umetnikov, v idealni povezanosti univerzalne glasbene govorce,« je v koncertni list zapisal David Bandelj.

Naj se zabeležimo, da je Mladinski pevski zbor glasbene šole Koper leta 2000 ustanovila njegova zborovodkinja, Maja Cilenšek. Zbor je v devetih letih svojega delovanja osvojil številna prva mesta na državnih in mednarodnih tekmovanjih in se lahko pohvali s številnimi prvimi izvedbami skladb sodobnih slovenskih avtorjev. Njegov jutrišnji koncert v Gorici se bo začel ob 20.30.

Mladinski pevski zbor glasbene šole Koper

Lekarne

DEŽURNA LEKARNA V GORICI
TAVASANI, Korzo Italia 10, tel. 0481-531576.

DEŽURNA LEKARNA V LOČNIKU
MADONNA DI MONTESANTO, UL. Udine 2, tel. 0481-390170.

DEŽURNA LEKARNA V KRMINU
LUZZI DAVERIO, UL. Matteotti 13, tel. 0481-60170.

DEŽURNA LEKARNA V TRŽIČU
RISMONDO, UL. E. Toti 52, tel. 0481-410701.

DEŽURNA LEKARNA V KRAJU SAN PIER D'ISONZO
VISINTIN, UL. Matteotti 31, tel. 0481-70135.

Gledališče

SEZONA SSG 2010 V GORICI: v pondeljek, 17. maja, ob 20.30 v Kulturnem domu Dueti (Peter Quilter) in v torek, 25. maja, ob 20.30 v Kulturnem domu O »Poročilu mešane zgodovinsko-kultурne italijansko-slovenske komisije« oziroma: Dialog med kuharico v gostilni in njeno poomočnico o vprašanjih brez vsakega bivanjskega pomena (Franco Però); informacije in razervacije v Kulturnem domu v Gorici (UL Brass 20, tel. 0481-33288).

V ŽUPNIJSKI DVORANI V DOBERDOBHU bo v soboto, 15. maja, ob 20.30 gostovala dramska skupina SKD Tabor z Općin z Goldonijevo komedijo Campiello v režiji Sergeja Verča. Večer prirejata domači društvi SKD Hrast in SKD Jezero.

Kino

DANES V GORICI
KINEMAX Dvorana 1: 17.50 - 20.30 »Robin Hood«.
Dvorana 2: 17.40 - 20.00 - 22.15 »Iron Man 2«.
Dvorana 3: 18.00 »The last song«; 20.00 - 22.10 »Green zone«.

DANES V TRŽIČU
KINEMAX Dvorana 1: 17.50 - 20.30 »Robin Hood«.
Dvorana 2: 18.00 »Ocean« (Digital 3D); 20.00 - 22.00 »Dear John«.
Dvorana 3: 17.50 - 20.10 - 22.20 »Iron Man 2«.
Dvorana 4: 17.30 - 20.00 - 22.00 »Notte folie a Manhattan«.
Dvorana 5: 17.30 »Puzzole alla riscossa«; 19.50 - 22.10 »Agora«.

Izleti

SPELEOLOŠKA SKUPINA BERTARELLI prireja v nedeljo, 16. maja, avtobusni izlet z ogledom jam hriba Bernadia; informacije in vpisovanje na se-stanku v četrtek, 13. maja, ob 21. uri na sedežu v UL Rossini 13 v Gorici, po tel. 349-7205815 in na speleobertarelli@yahoo.it.

Razstave

DRUŠTVO SLOVENSKIH UPOKOJENCEV za Goriško vabi svoje člane, da se udeležijo koncerta, ki bo v Kulturnem centru Lojze Bratuž v Gorici v četrtek, 13. maja, ob 20.30. Nastopila bosta Trio in mladinski zbor glasbene šole Koper. Vstop prost.

V AGRITURIZMU PRI CIRILI v Doberdobu je na ogled razstava gabrske slikarke Karme Rusjan. Ogledate si jo lahko v urnikih odprtja agriturizma ob petkih, sobotah in nedeljah.

V RAZSTAVNIH PROSTORIH letališča v Ronkah bo do 15. maja na ogled fotografika razstava Giusy Concina o potovanju z avtom od Trsta do Mustecata.

V GALERIJI LA BOTTEGA v UL. Nizza 4 v Gorici (tel. 0481-535648) je na ogled razstava Raffaele Benetti z naslovom »Colori di luce«; do 23. maja od torka do sobote med 10.30 in 12. uro ter med 16.30 in 19. uro, ob nedeljah med 10.30 in 12. uro.

MEDNARODNA RAZSTAVA TERPICKA je na ogled v galeriji Dore Bassi v deželnem auditoriju v UL Roma 5 v Gorici v organizaciji kulturnega centra Tullio Crali iz Gorice. Razstavlja Loris Agosto, Harim Azad, Vlado Bačić, Blaž Erzetič, Edes Frattalone Longo, Miran Kordež, Marta Malini, Mladen Milotič, Renzo Pagotto; do 13. maja od ponedeljka do sobote med 10. in 12. uro ter med 16. in 19. uro.

FOTOKLUB SKUPINA75 gostuje s skupinsko razstavo »Skatti d'autore« pri fotografiskem krožku Photo88 s kraja San Vito al Tagliamento. Odprtje razstave bo v soboto, 15. maja, ob 18. uri v razstavnih prostorih Castello v UL G. Marconi in San Vito. Razstavljenia bodo dela članov Skupine75 in krožka Photo88; na ogled bo do 2. junija ob petkih med 9. in 12. uro, ob sobotah, nedeljah in 2. juniju med 10. in 12. uro ter med 16. in 19. uro.

V MODRA'S GALERII v Doberdobu je na ogled skupinska razstava likovnih del, ki so jih izdelali udeleženci mednarodne kolonije Monošter 2008 na Madžarskem; do 20. maja.

V GALERIJI ANDREJA KOSIČA (Travnik 61 - Raštel 5/7) v Gorici je na ogled razstava mednarodnega likovnega simpozija Slovenija, odprta za umetnost 2009, ki je potekal na Sinjem Vrhu pod naslovom Druga narava; do 31. maja od torka do sobote med 9. uro in 12.30 ter med 15.30 in 19.30 (vhod na Raštelu 5/7, trgovina Kosič).

RAZSTAVA FOTOGRAFIJ BORISA PRINČIČA z naslovom Cvetje, vrtovi in kozmična harmonija bo na ogled do 12. junija v razstavnih prostorih kavarne Trieste na Trgu Oberdan v Ronkah.

V PALAČI CORONINI CRONBERG (vivi konjušnici) na Drevoredu 20. septembra 14 v Gorici je na ogled razstava z naslovom Sto let iger in igrač; do 20. junija od torka do sobote med 10. in 13. ter med 14. in 19. uro, ob nedeljah med 10. in 13. ter 15. in 20. uro.

Koncerti

SOVODENJSKA DEKLETA vabijo na poslovilno srečanje ob koncu skupne pevske poti, ki bo v soboto, 15. maja, ob 20.30 v domačem Kulturnem domu. Prireja KD Sovodnje.

V KULTURNEM DOMU V NOVI GORICI bo v petek, 14. maja, ob 20.15 koncert Evropskega jazz orkestra in v ponedeljek, 17. maja, ob 20.15 koncert pihalnega kvinteta Artvento; informacije nudi Kulturni dom Nova Gorica, Bevkov trg 4, tel. 00386-3354013, www.kulturnidom-ng.si.

SNOVANJA 2010: v petek, 21. maja, ob 21. uri bo v Enoteki v Krminu koncert »Noche de musica y vino«; nastopali bodo kitarista Martina Gereon in Franko Reja, harfistka Tatjana Donis, na tolkalih bo zaigral Francesco Gavosto, plesale bodo Kristina Di Dio, Rafaella Petronio in Irene Sambo; vstop prost.

V GALERIJI LA BOTTEGA v UL. Nizza 4 v Gorici (tel. 0481-535648) je na ogled razstava Raffaele Benetti z naslovom »Colori di luce«; do 23. maja od torka do sobote med 10.30 in 12. uro ter med 16.30 in 19. uro, ob nedeljah med 10.30 in 12. uro.

INSTITUT ZA SREDNJEVROPSKA KULTURNA SREČANJA (ICM) v sodelovanju z goriško pokrajino prireja srečanje ob 100-letnici smrti Carla Michelstaedterja v soboto, 15. maja, ob 20.45 v dvorani kulturnega centra Incontro v UL Veniero 1 v Podturnu. Sodeloval bo Paolo Magris.

Osmice

BERTO TONKIĆ je odpril osmico. Toči belo in črno vino ter nudi domač prigrizek.

PRI CIRILI v Doberdobu je odprt ob petkih, sobotah in nedeljah; tel. 0481-78268.

Prireditve

INSTITUT ZA SREDNJEVROPSKA KULTURNA SREČANJA (ICM) v sodelovanju z združenjem Amici di Israele prireja predavanje v četrtek, 13. maja, ob 18. uri v goriški sinagogi v UL Ascoli 19 na temo prijateljstva med Eliasom Canettijem in Franzem Baermannom Steinerjem. Sodelovali bodo Ulrich Van Loyer in Antonio Staude.

SLOVKI prireja v četrtek, 13. maja, ob 18. uri v Tumovi dvorani KBcentra na Korzu Verdi 51 v Gorici srečanje z naslovom Odlično vodenje: primeri dobrе prakse. Gost bo predsednik Univerze v Novi Gorici Danilo Zavrtanik; informacije po tel. 334-2825853 in na info@slovik.org.

V HIŠI ASCOLI v UL Ascoli v Gorici bo v četrtek, 13. maja, ob 17.30 predstavitev publikacije »L'archivio della famiglia Degrazia«, ki jo je uredila Lucia Pillon. Knjigo bo predstavila Liliana Ferrari.

ODBOR STARŠEV GORICA vabi na srečanje o gradnji pozitivne samopodobe, uporabljanju razuma in neu-

rolingvističnega programiranja v ponedeljek, 17. maja, ob 17.30 v prostorih niže srednje šole Ivan Trinko v ul. Grabizio 38 v Gorici; informacije in prijave do 14. maja po tel. 334-1243766 ali martinasolc@hotmail.it.

SOVODENJSKA KULTURNO GOSPODARSKA ZVEZA vabi na Evropski večer Italija - Slovenija: kooperativno konkurenčni?, ki bo v petek, 14. maja, ob 18. uri v Kulturnem domu v Gorici. Gostje večera bodo Janja Klasinc, predsednica Odbora za zunanjopolitično politiko Državnega zborna Republike Slovenije, ter poslanca Roberto Antonione in Alessandro Maran, člana zunanjopolitične komisije italijanskega Parlamenta. Zagotovljeno bo simulano tolmačenje.

V KNJIGARNI UBIK na Korzu Verdi 119 v Gorici (tel. 0481-538090) bo v petek, 14. maja, ob 18. uri predstavitev periodika »Strade« Skupnosti Arcobaleno. Prisoten bo direktor Andrea Bellavite s sodelavci. V soboto, 15. maja, ob 16. uri bo Igor Salomone predstavil svojo knjigo »Con occhi di padre«.

INSTITUT ZA SREDNJEVROPSKA KULTURNA SREČANJA (ICM) v sodelovanju z goriško pokrajino prireja srečanje ob 100-letnici smrti Carla Michelstaedterja v soboto, 15. maja, ob 20.45 v dvorani kulturnega centra Incontro v UL Veniero 1 v Podturnu. Sodeloval bo Paolo Magris.

Obvestila

FEIGLOVA KNJIŽNICA v Gorici je odprta vsak delavnik od 10. do 18. ure.

GORIŠKO ZDRAVSTVENO PODJETJE ŠT. 2 obvešča, da so okenca CUP za rezervacije v bolnišnici v Tržiču odprte od ponedeljka do petka med 9. in 19. uro.

OBČINSKA KNJIŽNICA V SOVODENJAH je odprta ob ponedeljkih in sredah med 10. in 12. uro ter med 15. in 18. uro, ob petkih med 10. in 12. uro.

SEDEŽ SOVODENJSKE ENOTE CIVILNE ZAŠČITE na Vrhu, Brežiči 32, je odprt za javnost vsako drugo zadnjo sredo v mesecu od 20. do 21. ure. Prostovoljci bodo na razpolago občanom za informiranje o delovanju Civilne zaščite in za sprejemanje informacij o potencialnih nevarnostih za prebivalstvo v teritorij.

SPDG obvešča člane društva, da lahko po ugodnih pogojih kupijo windstopper jakne za prihodnjo zimsko sezono. Javijo naj se v trgovini K2 sport najkasneje do 30. maja.

ZVEZA SLOVENSKIH KULTURNIH DRUŠTEV sklicuje 44. redni občni zbor v torek, 25. maja, ob 19.30 v prvem in ob 20. uri v drugem sklicu na sedežu SKRD Jezero, ul. Roma 24 v Doberdobu.

FOTOGRAFSKI NATEČAJ z naslovom »Kras 2014: obrazi Krasa« v organizaciji goriške pokrajine sestavlja pet tematskih sklopov (reka, meja, strelski jarki, kraji in poti); udeležence pozivajo, naj ovekovečijo lepote kraške planote, sledove vojne, meje, mešanje jekov in kultur. Za sodelovanje na natečaju je na voljo vpisna pola na spletni strani www.carso.it, fotografije je treba odpeljati do 31. avgusta; informacije po tel. 0481-547120, eurofa@provincia.it.

ISONZO SOČA Razstava Špacapanovih naslovnic

V galeriji Kulturnega doma v Gorici bo jutri, 13. maja, ob 18. uri odprtje razstave naslovnic goriškega časopisa z mejo Isonzo Soča, ki jih je zasnoval in izdelal vsestranski goriški ustvarjalec Anton Špacapan. Na ogled bodo ponudili naslovnice iz obdobja 1999-2009, ko je slovenski likovnik mlajše generacije s svojimi podobami objavljival časopis. Po Špacapanovi zaslugu je le-ta nagovarjal zveste in nove bralce že od naslovne strani dalje, v podobah z izrazitim avtorskim pečatom pa je bila povzeta nosilnina vsebin v dvojezičnega lista.

Razstava, ki jo v sodelovanju prirejajo časopis Isonzo Soča, Kulturni dom iz Gorice in zadruga Maja, bo odprta do 28. maja letos, in sicer od ponedeljka do petka med 10. in 1

VELIKA BRITANIJA - V skladu z izidi nedavnih parlamentarnih volitev

Gordon Brown odstopil, David Cameron novi premier

Konec 13-letne vladavine laburistov - Konservativci bodo oblikovali koalicijo z liberalnimi demokrati

LONDON - Britanski premier Gordon Brown je sinoči kraljici Elizabeti II. ponudil svoj odstop, britanska monarhinja pa je nato za novega premiera imenovala konzervativca Davida Camerona. S tem se je končala 13-letna vladavina laburistov in zato stoj v britanski politiki po parlamentarnih volitvah minuli četrtek.

Brown je svoj odstop najprej sporočil pred svojim uradom na Downing Streetu, nato pa sta s soprogo Sarah odšla h kraljici v Buckinghamsko palačo, kjer sta se zadržala nekaj več kot 15 minut. Nato je h kraljici potovao vodja konservativcev Cameron s soprogo Samantho in monarhinja mu je podelila mandat za sestavo nove vlade. Zatem je sporočil, da namerava oblikovati "polno" koalično vlado z liberalnimi demokrati Nicka Clegga. "Nameravam oblikovati primerno in polno koalicijo med konservativci in liberalnimi demokrati," je dejal Cameron v izjavi na Downing Streetu. "Menim, da je to pravi način, da ta država dobi močno, stabilno, dobro in dostojno vlado, ki jo po mojem mnenju tako zelo potrebujemo," je dodal Cameron, ki je po-

stal najmlajši britanski premier po letu 1812.

Brown je pred tem v izjavi na Downing Streetu dejal, da bo odstopil takoj, da bi vodji konservativcev Cameronu po parlamentarnih volitvah, na katerih nobena stranka ni dobila jasne večine, omogočil oblikovanje vlade. "Obvestil sem zasebenega tajnika kraljice, da nameravam ponuditi odstop kraljici," je s tresočim glasom dejal Brown. "Če ga bo kraljica sprejela, ji nameravam svetovati, da povabi voditelja opozicije k oblikovanju vlade. Bodočemu premieru želim dobro, ko bo sprejemal odločitve za prihodnost," je dodal.

Na parlamentarnih volitvah minuli četrtek so konservativci osvojili 306 sedežev v 650-članskem spodnjem domu parlamenta, kar pomeni, da jim zmanjka 20 sedežev za večino. Na drugo mesto so se uvrstili laburisti z 258 sedeži, na tretje pa liberalni demokrati s 57 sedeži.

Po petih dneh pogajanj med toricami in liberalnimi demokrati, ki so se vmes kratek čas pogajali tudi z laburisti, dogovora o oblikovanju nove vladi še ni. Po neuspešnih pogovorih med laburisti in liberalnimi de-

Kraljica Elizabeta II.
je sinoči sprejela
novega premjera
Davida Camerona

ANSA

mokrati je sicer več predstavnikov stranke Nicka Clegga potrdilo, da je ponudba konservativcev "edini dogovor v mestu".

Predstavniki toricijev in liberalnih demokratov so se včeraj ves dan pogajali, po koncu pogovorov pa so sporočili, da se bodo zdaj posvetovali s svojima strankama. Ena ključnih zahtev liberalnih demokratov

v pogajanjih je bila reforma večinskega volilnega sistema. Konservativci so jim v ponedeljek ponudili razpis referendumu o volilnem sistemu, potem ko je Brown napovedal, da bo odstopil s položaja vodje laburistov, s čimer je odprl pot za pogajanja z liberalnimi demokrati o oblikovanju vlade. (STA)

FINANČNA KRIZA

Borze navzdol, evro cenejši, nafta dražja

FRANKFURT - Potem ko so evropske borze zaradi dogovora finančnih ministrov EU o vzpostavitvi sistema za zagotovitev stabilnosti evra v ponedeljek krepko pridobile na vrednosti, so vodilni indeksi včeraj večinoma beležili padce. Vlagatelji niso prepričani, da bodo ukrepi krhkim državam v območju evra zares pomagali. Nafta se je podražila, evro pa se je pocenil.

V Parizu je indeks CAC 40 izgubil 0,73 odstotka in trgovanje sklenil pri 3693,20 točki, londonski FTSE 100 se je znižal za 0,99 odstotka in končal pri 5334,21 točki, indeks najpomembnejših podjetij v območju evra Eurostoxx 50 pa je izgubil 1,03 odstotka in končal pri 2730,48 točki.

Dunajski ATX se je znižal za 1,41 odstotka na 2486,58 točke, milanski indeks FTSE Italia-All-Share je izgubil 0,47 odstotka in trgovanje sklenil pri 21.445,97 točki, budimpeštanski BUX pa je končal pri 23.254,28 točki, kar je 2,44 odstotka manj kot v ponedeljek.

Na borzi v Zagrebu je indeks Crobex izgubil 1,26 odstotka in trgovanje končal pri 2082,84 točke, beograjski Belex pa se je ob 0,35-odstotnem znižanju oblikoval pri 731,28 točki. Bolj optimistično je bilo trgovanje v Frankfurtu in Zürichu. Indeks DAX se je oblikoval pri 6037,71 točke, kar je 0,33 odstotka več kot v ponedeljek, indeks SMI pa se je okreplil na 0,42 odstotka na 6509 točk.

Tečaji delnic na ameriškem Wall Street so se gibali v zelenem območju.

Skupna evropska valuta je zaradi negotovosti vlagateljev izgubila na vrednosti - veljala je 1,2705 dolarja, potem ko se je v ponedeljek povzpela tudi na 1,31 dolarja. Evropska centralna banka je referenčni tečaj evra včeraj opoldne postavila pri 1,2698 dolarja, v ponedeljek pa pri 1,2969 dolarja.

Cene naftne so se včeraj sprva nekoliko znižale, nato pa so znova narasle. Zahodnotekaška lahka nafta z dobovo v juniju se je v popoldanskem trgovjanju v New Yorku podražila za 34 centov na 77,14 dolarja za 159-litrski sod, v Londonu pa severomorska nafta vrste brent prav tako za 34 centov na 80,46 dolarja za sod. (STA)

FINANČNA KRIZA - Znašal bo 20 milijard evrov

Grčija zaprosila evroskupino in IMF za prvi del posojila

ATENE - Grčija je včeraj zaprosila evroskupino in Mednarodni denarni sklad (IMF) za posojilo v višini 20 milijard evrov. Gre za prvi del pomoči na podlagi mehanizma, v okviru katerega sta evroskupina in IMF za pomoč Grčiji pri soočanju z dolžniško krizo v prihodnjih treh letih dali na voljo 110 milijard evrov posojil. Grčija je pršojoš postala Evropski komisiji, Evropski centralni banki in IMF. Evroskupina naj bi prispevala 14,5 milijarde evrov, IMF pa 5,5 milijarde.

Močno zadolžena Grčija, ki se je v zameno za omenjeno pomoč zavezala k ostrom varčevalnim ukrepom, samo do 19. maja potrebuje devet milijard dolarjev za poplačilo svojih dolgov, v sledenih mesecih pa še na desetine milijard. Sama si na mednarodnih finančnih trgi praktično ne more sposojati denarja, ker vlagatelji zaradi zaskrbljenosti glede njene zmožnosti, da posojila vrne, pri grških državnih obveznicah zahtevajo nevzdržno visoke obrestne mere.

V ponedeljek se je obrestna mera sicer občutno zmanjšala, potem ko so finančni ministri EU v Bruslju dosegli dogovor o vzpostaviti sistema za zagotovitev stabilnosti evra, ki predvideva do 750 milijard evrov pomoči državam v območju evra in vključuje IMF. Venadar pa so desetletne grške državne obveznice že včeraj doživele zvišanje obrestne mere s ponedeljkovih 6,717 odstotka na 7,850 odstotka, kar kaže, da se je zaupanje vlagateljev v Grčijo znova zmanjšalo.

Varčevalni ukrepi grške vlade, medenje sodi tudi v ponedeljek predstavljena pokojinska reforma, sicer sprožajo med prebivalstvom številne proteste in stavke, sindikati naj bi novo protestno akcijo pripravljali za sredo. (STA)

PORTUGALSKA - Benedikt XVI. prispel na pastoralni obisk

Papež: Cerkev trpi zaradi grehov znotraj nje same na zastrašujoč način

Papež in predsednik Cavaco Silva ANSA

mo na resnično zastrašujoč način".

Gre za eno najbolj ostrih izjav Benedikta XVI. glede škandala zaradi spolnih zlorab otrok v Cerkvi. Z njimi je po poročanju AP očitno zavrnil prvi odziv Vatikana na spolne zlorabe, ko je Sveti sedež medije ter zagovornike pravic homoseksualcev obtožil, da vršijo pritisk na Cerkev in še posebej na papeža.

Benedikt XVI. je sicer že začel proces očiščenja v Cerkvi, saj je v minulih tednih sprejal odstop več škofov, ki so priznali, da so zlorabljali mladoletnike oz. prikrivali tovrstna dejanja duhovnikov v njihovi pristojnosti. Papež je med drugim minuli teden prevzel nadzor nad konservativnimi Kristusovimi legionarji zaradi razkritja, da je ustavnitelj tega reda zapolidel najmanj enega otroka in spolno zlorabljal mlade semeničnike, navaja AP.

Portugalska se sicer za razliko od vrste drugih evropskih držav ni soočila z valom obtožb na račun pedofilskih duhovnikov. Razlog v vrhuncu papeževega obi-

Francoski parlament sprejel resolucijo o burkah

PARIZ - Spodnji dom francoskega parlamenta je sinoči soglasno sprejel resolucijo, ki javno nošenje muslimanskih oblačil, ki zakrivajo ženski obraz in telo, obsoja kot napad na vrednote v državi. Resolucijo, ki sicer ni zavezujoča, je podprtih približno 434 poslancev narodne skupščine, ki so se udeležili glasovanja. Okoli 30 poslancev iz vrst komunistov je že pred glasovanjem zapustilo dvorano, glasovanje pa naj bi bojkotirali tudi nekateri drugi poslanci 577-članskega parlamenta.

Resolucija utira pot novi zakonodaji, po kateri bi bile burke in nikabe na javnih mestih v Franciji prepovedane. O osnutku nove zakonodaje, ki bodo nosile tovrstna oblačila, predvideva celo kazni, naj bi francoska vlada razpravljala 19. maja.

Zaradi vulkanskega prahu težave v letalskem prometu

MADRID - Zaradi oblaka vulkanskega prahu iz islandskega ognjenika so prijstvene službe včeraj zjutraj zaprle več španskih letališč. Gre za štiri letališča na Kanarskih otokih ter tri na jugu države, med drugim v Sevilli. Zaprti je tudi letališče v Faru na jugu Portugalske ter letališče na Azorih in na Madeiri.

Dopoldne so zaprli tudi pet letališč v Maroku, med drugim letališči v Rabatu in Casablanci. Oblak pepela je segel tudi v italijanski zračni prostor, vendar letalske promete niso zaprli.

Ognjenik Eyjafjalla je sicer prejšnji teden znova začel bruhati večje količine pepela, v ponedeljek pa se je njegovo delovanje še nekoliko okreplilo in ni znakov, da bi se izbruh lahko kmalu končal. Trenutno vulkan prahu bruh 5,5 kilometra visoko. Po napovedih islandskega meteoreologa bo veter prah tudi v prihodnjih dneh odnašal proti jugovzhodu, torej proti Evropi.

Benito Aquino novi filipinski predsednik

MANILA - Sin ikon demokracije na Filipinih, senator Benito Aquino III., ki mu začasni volilni rezultati napovedujejo zmago na predsedniških volitvah, je včeraj na novinarski konferenci v Manili, prvi po ponedeljkovih volitvah, zagotovil, da bo izpolnil predvolilno obljubo, to je odločen boj proti korupciji v državi. Aquino, čigar je bil ubit zaradi nasprotovanja diktatorju Ferdinандu Marcosu, njegova mama, nekdanja predsednica Corazon Aquino, pa je bila leta 1986 na čelu "ljudskega upora", s katerim so ponovno vzpostavili demokracijo v državi, je po preštetju 78 odstotkov glasov, dobil 40,19 odstotka glasov podporo, njegov največji tekmeč, nekdanji predsednik Joseph Estrada pa 25,46 odstotka. Za predsedniški položaj se je potevalo devet kandidatov. (STA)

ska na Portugalskem je sicer romarsko središče v Fatimi, ki ga bo Benedikt XVI. obiskal ob obletnici prikazovanja Marije trem portugalskim pastuirjem. V Fatimu papež Ratzinger prihaja deset let po tem, ko je Janez Pavel II. dva od treh pastuirjev, ki se jim je Maria prikazala med 13. majem in 13. oktobrom 1917, razglasil za blažena.

V okviru obiska, ki bo trajal do petka, bo Benedikt XVI. obiskal še mesto Porto na severu Portugalske.

Papež naj bi se na Portugalskem, ki velja za zelo katoliško državo, kjer pa število vernikov v zadnjem času upada, dotaknil pomembnih "tem sodobne družbe". Med drugim naj bi znova potrdil stališče Cerkve, da zakon lahko obstaja le med moškim in žensko ter da bi morali življene spoštovati že od spočetja dalje.

Papež bo omenjena vprašanja izpostavljal v času, ko se izteka rok za ratifikacijo zakona o legalizaciji porok istospolnih partnerjev, ki ga je parlament v Lizboni potrdil februarja. Cerkve se je na ta zakon ostro odzvala.

NAŠ POGOVOR - Nogometni Vicenze Saša Bjelanović

Zaradi vojne v Lonjer, nato preko Zarje v A-lico

V Trstu je Sašo gostila družina Kranjec - V Bazovici se spominja močne burje

Nogometni Vicenze Saša Bjelanović bi lahko bil eden izmed tujih nogometnih reprezentance, ki so prišli v Italijo iskat nogometno srečo; tu so ekipe kakovostneje in tudi zaslužki so bistveno večji kot na Hrvaškem, v Sloveniji ali v Srbiji. V resnici je 31-letni Bjelanović prvič igral v Italiji davneg leta 1991, ko je bil še dvanajstletni otrok. V Trstu je pribegnil zaradi vojne, ki je takrat divjala tudi v neposredni bližini Zadra, od koder je Bjelanović doma; starši so ga poslali najprej k sorodnikom v bližino Postojne, nato še k znancem v Lonjer. Tu ga je gostil Pavel Kranjec z družino. Mlademu fantu, ki je prišel v Trst v bistvu praznih rok, je posodil par nogometnih čevljev in ga vpisal na tečaj nogometa, ki ga je tečaj v Bazovici priredila Zarja.

Za vse podrobnosti smo se obrnili kar na napadalca Vicenze, ki se je nato vrnil v Italijo kot profesionalni nogometničar leta 2002. V teh letih je igral za Como, Chievo, Genoa, Lecce, Ascoli, Torino, od leta 2008 pa z Vicenzom. Pogovor smo začeli kar v hrvaščini, sledila pa je mešanica italijansčine, hrvaščine in slovenščine, jezik, ki ga sicer Bjelanović počasi pozablja »saj ga zadnja leta skoraj nič ne govorim.«

»Ko je izbruhnila vojna sem prišel z nino in s sestro k sorodnikom, ki so živeli pri Postojni. Moja nina je namreč Slovenka in nonina sestra je vseh nas gostila pri njej doma. Nonina sestra ima sorodnike v Lonjerju pri Trstu, tako da sem se nato za nekaj časa preselil tudi k njim.«

Tudi zgodbina tvoje družine je dokaj zanimiva ...

»Res je. Moj oče je Srbin in njegovi predniki so od vedno živel v okolici Zadra. Po materi pa sem na pol Slovencev, saj je ona živila v Sloveniji, a njen oče je bil iz Črne gore. Jaz sem se rodil in vedno živel v Zadru. Le med vojno sem za nekaj časa zapustil to mesto, a vrnil sem se že februarja 1992, ko so se stvari nekoliko umirile. Res je, da sem se moral zaradi no-

Saša Bjelanović je v soboto zatresel mrežo Empoli, Vicenza je zmagal z 2:1

gometna preseliti v druge države, druge kraje, vendar ko le morem, se vračam domov, kjer bom tudi živel, ko bom obesil copate na klin.«

Se kaj spominja obdobja, ko si živel v Lonjerju?

»Gre za zelo lepe spomine, saj sem v tistem obdobju pozabil na vse gorje, ki se je dogajalo v mojem rojstnem kraju. Bil sem še otrok, tako da mi je bilo verjetno lažje pozabiti na dogajanja na Hrvaškem. Sprejeli so me kot sina, tako da sem se pri njih počutil kot doma. Vpisali so me tudi v neke vrste nogometno šolo v Bazovici, tako da mi ni nič manjkalo.«

Treniral si torej pri Zarji v Bazovici...

»Res je. Nikoli ne bom pozabil tistega obdobja, zlasti zato, ker sem

res trpel mraz! Bili smo sredi zime in večkrat je tudi pihala burja, tako da mi bodo te podrobnosti vedno ostale v spominu. Ampak sem se kljub temu zabaval. Pavel mi je tudi podaril svoje nogometne čevlje, ker smo v bistvu na vrat na nos zapustili Zadar, tako da nisem ničesar vzel s seboj. Morali smo v sekundi odločiti, če iti ali ne. Ob tem je bilo polete, tako da nismo vzeli s sabo težjih oblačil. Poleg nogometnih čevljev so mi dali še druga oblačila, za kar jim bom vedno hvaležen.«

Svoje prve nogometne korake pa sem naredil že pri osmih letih v Zadru. Ljubil sem nogomet, tako da me je zelo veselilo, da sem lahko nadaljeval trenirati tudi v Bazovici. Po nekaj mesecih sem se vrnil v Postojno,

kjer sem tudi hodil v tamkajšnjo šolo, a kmalu zatem sem znova odpotoval v Zadar. Želel sem namreč znova k staršema, ki sta ostala v Zadru.«

Preidiva na sedanj čas. Trener Lazia Edy Reja je v tej sezoni treniral tudi splitski Hajduk. V intervjuju je izjavil, da bi morali ponovno obuditi neke vrste jugo ligo, ker so drugače prvenstva v nekdanjih jugoslovanskih državah pre malo kakovostna.

»Problem je v tem, da je še mnogo politike tudi v športu. S športnega vidika bi bila taka liga dobrodošla. Bilo bi veliko več zanimanja in gledalcev, tudi kakovost bi bila višja kot je zdaj v posameznih državah. Vendari nisem prepričan, da je stvar izvedljiva, ker bi gotovo prišlo do neredov, saj je nacionalni v določenih krajih še zelo zakoreninjen. Kot sportnik lahko gledam samo pozitivno na tako pobudo. In seveda pri takem prepričanju mi pomaga tudi »mešana« družinska tradicija. V podobni situaciji je bilo ogromno družin, težko je bilo dobiti »čistokrvne« družine. Vzgajali so me v takem duhu, da je bila različnost vedno pozitivna. Različne tradicije, različni jeziki, različne vere. Če zrašeš v taki družini, veliko razumeš in se naučiš in si bolj odprt do drugih.«

Nazadnje pa še vprašanje vezano na twojo sedanje ekipo. Vicenza in Triestina sta v boju za obstanek. Kako gledaš na zadnje tri kroge rednega dela?

»Mislim, da nobena od dveh ekip ni mislila, da bo tako nizko na lestvici. Tudi v Vicenzi smo imeli kar nekaj težav in nismo zadovoljni nad dosedanjim potekom prvenstva. Naš spored je dokaj zahteven, a imamo tudi nekaj točk več na lestvici od Triestine. Mislim, da bomo tako mi kot oni do zadnjega vpleteni v boj za obstanek. Odločilna bo najbrž zadnja tekma, ko bomo zvedeli, kdo bo moral neposredno v C-ligo, kdo se bo rešil in kdo bo igral dodatne tekme za obstanek.«

Iztok Furlanič

PRED SP V JAR Kek in Lippi izbrala trideseterico

LJUBLJANA/RIM - Selektorja slovenske nogometne reprezentance Matjaž Kek in italijanske Marcello Lippi sta objavila širi seznam 30 nogometnih, na katere bosta računala na letosnjem svetovnem prvenstvu v Južnoafriški republiki. Ta seznam bo selektor Kek 21. maja skrčil na šestindvajseterico, ki bo odšla na priprave v Bruneck. Italijanski selektor bo prvo selekcijo opravljal 18. maja. Končni seznam 23 nogometnih bosta Kek in Lippi objavila 1. junija. V Lippjevi izbrani vrsti ni Totti, ne Balotelli, Cassano, Amauri in Miccoli.

SLOVENIJA - Vratari: Samir Handanović, Jasmin Handanović, Aleksander Šeliga, Jan Koprivec; branilci: Bojan Jokič, Marko Suler, Boštjan Cesar, Branko Ilič, Matjaž Mavrič-Rožič, Dejan Kelhar, Elvedin Džidić, Mišo Brečko, Aleksander Rajčević, Štefan Filekovič, Andraž Kirm, Andrej Komac, René Krhin, Mirnes Šišić, Darjan Matič, Daren Vršič, Dalibor Stevanović, Robert Koren, Aleksander Radosavljević, Valter Birsak; napadnici: Milivoje Novaković, Zlatko Dedić, Zlatan Ljubijankić, Nejc Pečnik, Miran Burkić, Tim Matavž.

ITALIJA - Vratari: Buffon, De Sanctis, Marchetti, Sirigu; branilci: Bocchetti, Bonucci, Cannavaro, Cassani, Chiellini, Criscito, Grossi, Maggio, Zambrotta; zvezni igralci: Camoranesi, Candreva, Cossu, De Rossi, Gattuso, Marchisio, Montolivo, Palombo, Pepe, Pirlo; napadnici: Borriello, Di Natale, Gilardino, Iaquinta, Pazzini, Quagliarella, Rossi.

BRAZILIA - Brazilski selektor Dunga je iz triindvajseterice izključil nekaj »težkih« imen. V JAR čez manj kot mesec dni ne bo Pata, Diega, Ronaldinha in Adriana.

ANAND - Indijec Viswanathan Anand, branilec naslova, je v Sofiji v dvočasu za naslov svetovnega šahovskega prvaka v odločilni 12. partiji po 56. potezah s črnimi figurami premagal Bolgara Veselina Topalova in s kupnim izidom 6,5:5,5 ubranil šahovsko žezlo.

BREZ SLUŽBE - Angleški prvovligov West Ham je odpustil trenerja Gianfranca Zolo. Vzrok za slovo 43-letnega Italijana le dva dni po koncu sezone so slabi dosežki v premier ligi, saj se je londonski klub komajda rešil izpada v drugoligaško konkurenco.

FINALE - Danes (20.30 po Italija 1) bo na sprednu finale evropske lige med angleškim Fulhamom in španskim Atleticom iz Madrida.

PAJENK - Odbojkar Bleda Alen Pajenek je podpisal triletno pogodbo z veronsko ekipo BluVolley.

SLOVENCI V DRŽAVNIH LIGAH - Motociklizem

Emilija »izdale« pnevmatike

Na Grobniku osvojil 4. mesto - Damir Kosmina in Kristjan Stopar na počitnicah - Miljčanke za napredovanje - Bojan Jokič na milanskem San Siru

Proseški motociklist je v nedeljo na reškem dirkališču na Grobniku nastopil na dirki za pokal Alpe Adria in osvojil 4. mesto. Rezultat je soliden, kljub temu, da so njegovo spremstvo in navijači pričakovali bolj za zmago. Emilija so »izdale« pnevmatike, saj je imel pri prehodu z znamke metzler, s katero nastopa v prvenstvu Yamaha, na gume dunlop, precej težav pri nastavitev motorja. Dež, ki je pomočil kvalifikacije, je bil glede tega še dodatna ovira. Dirka je bila vsekakor dober trening pred nadaljevanjem prvenstva Yamaha. Emilija je na Redki nastopil s pomočjo nekaterih manjših sponzorjev in prijateljev. Če bo lahko še računal na takšno dragoceno pomoč, bo morda na Grobniku vnovič nastopil 28. avgusta.

ODOBJKA - Prejšnji konec tedna so se zaključila tudi prvenstva v državnih B1-ligah, kjer nastopata slovenska igralci Damir Kosmina in Kristjan Stopar. Potentino volley je v zadnjem krogu na gostovanju izgubil proti ekipi iz Riminija s 3:0 in obdržal sedmo mesto na skupni razvrstitevi. Bibione volley, kjer igra Kristjan Stopar, pa je prav tako na gostovanju klonil proti Slivolley Trebase-

leghe. Stopar je dosegel 5 točk, z Bibionejem je na koncu osvojil osmo mesto na lestvici.

KOŠARKA - V A1-ligi je bil slovenski košarkar Marko Milič pri Cremoni spet med boljšimi na igrišču, kljub temu pa je doživel poraz. V pomembni tekmi za obstanek je bil boljši Varese z 98:78. **Marko Tušek**, ki igra pri Vareseu, tokrat ni stopil na igrišče, **Marko Milič** pa je za Cremono dosegel 15 točk in zbral še 9 skokov (5 v napadu in 4 v obrambi), dve podaji in dve pridobljeni žogi. Varese je z zmago proti neposrednemu tekmcu za obstanek iz zadnjega napredoval vse do 10. mesta, Cremona pa je pred zadnjim krogom na 14., predzadnjem mestu. Teramo, kjer igra Goran Jurak, je izgubil proti Benetton Trevisu z 82:86. Slovenski košarkar je v 25 minutah dosegel 17 točk in zbral še 9 skokov (3 v napadu in 6 v obrambi) in 4 podaje. V predzadnjem krogu so se visoke zmage veselili tudi v Milanu, kjer igra Sani Bečirovič (dve točki v 7 minutah).

V drugi ligi (Legadue) pa se je prejšnji konec tedna začel play-off. V prvih tekmi četrtna finala je Snaidero Udi-

NOGOMET - Udinesejev vratar Samir Handanovič je moral proti Bariju pobrati tri žoge iz svoje mreže (končni izid je bil 3:3). Bojan Jokič je tokrat s Chievom gostoval na San Siru pri prouvrščenem Interu. Slovenski branilec je igral vso tekmo in »rožnata« Gazzetta ga je ocenila s 5,5. Na boku ni imel lahkega dela, saj je moral paziti na Maicona. Inter je na koncu zmagal 4:3.

Na tržaški lekciji pri vrhunskih športnikih

Na tržaškem Velikem trgu so se včeraj, v okviru pobude Banca Generali - Un Campione per amico (Šampion za prijatelja), mudili nekdanji vrhunski športniki: teniški igralec Adriano Panatta, telovadec Jury Chechi, nogometni Ciccio Graziani in obojkar Andrea Lucchetta (na sliki KROMA). Na štirih športnih prizoriščih so dijke tržaških osnovnih in nižjih srednjih šol uvajali v različne športne panoge in jih tudi seznanili s športnimi vrednotami, ki se žal počasi izgubljajo.

JADRANJE - Pogovor s trenerjem Čupinih jadralcev Matjažem Antonazem

»Ni samo od moke odvisno, ali bo kruh vrhunski«

Koprski trener podal primerjavo z najboljšimi - Želijo obdržati stik z vrhom

Cupina jadralca v olimpijskem razredu 470 Simon Sivitz Košuta in Jaš Farneti sta se iz regate za svetovni pokal v francoskem Hyeresu - jadralnem Wimbledonu, kot je pred letom dni dejal trener Matjaž Antonaz - vrnila z dvema posamičnima zmagama in končnim 31. mestom. Glede na to, da sta letos zaradi hude in mrzle zime imela slabše pogoje treninga, je rezultat zelo spodbuden: dokazala sta, da sta »moka za vrhunski kruh«, kot pravi trener Matjaž Antonaz, ki fant spremlja na treningih in na regatah. Zmaga v kvalifikacijah in prvo mesto na eni izmed regat v zlati skupini seveda ni od muh, nihanje v rezultatih od prvega do 35. mesta pa je pri mladih jadralcih še prisotno: »Nihanje je posledica tega, da sta še premalo izkušena in sta na visokem nivoju opravila premalo regat. Ko startata dobro, sta skoraj neulovljiva, če pa se jima na startu kaj zatakne, s težavo nadoknadita. Ostali bolj izkušeni jadralci pa znajo priti v ospredje tudi iz ozadja,« pravi trener.

PRIMERJAVA - Regata v francoskem jadralnem središču je bila seveda tudi priložnost, da Cupina posadka preveri, kam sodi. Rezultat nedvomno kaže, da sta Simon in Jaš v stiku s svetovno elito: po osmih regatah sta bila med 90 nastopajočimi 31., torej v najboljši tretjini. »Seveda pa ni samo od moke odvisno, ali bo kruh res vrhunski. Pomembni so še drugi dejavniki, kjer pa smo mi tačas še šibki,« pristavlji koprski trener. Celotno delovanje dvojice sloni zdaj še na društву in starših. Jadra in jadrnico prejemata sicer od sponzorjev (Ullman sails in Navtivel), zradi omejenih finančnih sredstev pa si ne moreta privoščiti vsega, kar imajo ostali nasprotniki. Najboljših japonskih jader nimata, imata po eno kobilico in krmilo, potem ko imajo najboljši po pet do šest kompletov, vsakega za specifične vremenske razmere. »Nimamo možnosti, da bi kupili več jamborov in potem izbrali najboljšega. Mi izberemo enega, ki se nam zdi najboljši, utemeljuje trener in nakaže primerjavo s »smetano«: proračun svetovnih prvakov se suče okrog 100.000 evrov, Cupina jadralca pa razpolagata z 20 odstotki vsote, večina pa vsekakor lahko računa na 50 do 60 tisoč evrov na sezono. »Zaradi manjše vsote racionaliziramo stroške na vseh področjih. Pozimi smo izključno trenirali doma, v Barkovljah ali v Izoli, ko potujemo pa izberemo vsakič najcenejšo variantno. V Hyeresu smo na pri-

mer spali v bungalovih in si kuhalili sami,« je pojasnil trener. Tako je tričlanska ekipa po regatah, medtem ko je večina čakala na »hotelsko« večerjo, morala v trgovino in nato za štedilnik. »S tem pa se ne obremenjujemo. Vemo, da imajo Čehi, Švedi in Turki še veliko manj sredstev od nas.«

Pri primerjavi so razlike vidne tudi v pogojih za trening in številu regat na vrhunskem nivoju. Večina se v zimskih mesecih pripravlja v Združenih državah Amerike, in začetku marca pa se preseli na evropsko celino: idealno je seveda tam, kjer je toplo in kjer je veter konstanten. Ob kvalitetnih treningih opravijo najboljši pred svetovnimi in evropskimi prvenstvi še sedem regat svetovnega pokala. Pri nas, opisuje Antonaz, pa imamo ekstremne pogoje: ali ni vetr ali pa ga je preveč. Obenem pa ni vala, zato imata na valovitem morju več težav. Letos sta Simon in Jaš nastopila samo v Hyeresu, tudi trenirala sta izključno doma. Seveda na letošnji začetek sezone vpliva tudi dejstvo, da oba jadralca zaključujejo višješolski študij.

TRENERJEVE ŽELJE - Pomemben dejavnik pri najboljših jadralcih je tudi zaposlitev v vojaških športnih ekipah. Trener Antonaz je napovedal, da delajo na tem, da bi Simon in Jaš vstopili v vojaško ekipo po olimpijskih igrah v Londonu leta 2012 namesto »staroste« italijanskega jadranja Gabriele Zandonaja. To bi seveda slovenskim jadralcem omogočalo tudi določeno finančno podporo in možnost naskakovanja svetovnega vrha.

Prav vključitev v vojaško ekipo je ena izmed dolgoročnih želja trenerja Antonaza, ki tačas podpira fanta, da bi čim uspenejše zaključila najprej maturo. Zdaj je prav to glavna prioriteta, tako da bodo treningi pred prvim važnejšim mednarodnim nastopom na Nizozemskem (svetovno člansko prvenstvo) prilagojeni študijskim obveznostim. Šele po maturi bo letošnja sezona popolnoma zaživelja.

Antonaz si obenem želi, da bi po maturi oba jadralca nadaljevala s študijem na fakulteti: »Sem proti temu, da bi se usmerila samo v jadranje, saj lahko vse spodeli in bi tako ostala brez ničesar. Študij je namreč osnova za nadaljnje življenje,« meni trener.

IN TRETJA ... - Tretja (in tudi najdrznejša) trenerjeva želja pa je osvojitev norme za olimpijske igre v Londonu 2012. Zaveda se, da bo uresničitev težka, vendar boj za mesto med olimpijskimi potniki je še odprt: »Normo bodo italijanski

Simon Sivitz
Košuta in Jaš
Farneti (letnik
1992) sta bila na
regati za svetovni
pokal v
francoskem
Hyeresu med
italijanskimi
posadkami četrta,
bila sta sicer
najmlajša jadralca
v zlati skupini in
hrkrat edina
jadralca na regati,
ki sta zbrala dve
zmagi

KROMA

jadralci lovili naslednje leto najprej maraca v Palmi de Maiorka, nato aprila v Hyeresu, nazadnje pa še na državnem prvenstvu. Najboljša posadka bo nato odpotovala v London. Da bo niz selekcij tak, je potrdil letos tudi predsednik zveze Croce. Res je, da se v Italiji nikoli ne ve, ali bodo pravila država, vendar sem optimist in upam, da bo tako.«

OBDRŽATI STIK - Ob dolgoročnih ciljih pa seveda pridejo na vrsto še kratkoročni. Prva na vrsti bo zdaj matura, nato se bosta fanta posvetila mednarodnim nastopom: »Čeprav se nismo pripravili dobro kot lani, bosta skušala ponoviti lanske rezultate in torej obdržati stik s svetovnim vrhom, kamor že spadata. Po kon-

cu letošnje sezone pa bomo morali že v zimskih mesecih kvalitetno trenirati za naslednjo sezono, ko bodo na vrsti kvalifikacije za OI.« Cupina jadralca se bosta julija preizkusila na svetovnem prvenstvu na Nizozemskem, avgusta pa se bosta udeležila evropskega mladinskega prvenstva v francoskem La Rochelle. Na evropskem članskom prvenstvu ne bosta nastopila, na svetovnem mladinskem prvenstvu pa bosta nastopila samo, če jim bo to omogočila zveza: najboljši mladi jadralci do 21. leta bodo namreč tekmovali v Katarju. Zaradi visokih stroškov si Cupina jadralca tega ne moreta privoščiti, zato upata, da bo zveza držala dano oblubo.

Veronika Sossa

OBČNI ZBOR - SK Devin Prikaz obširnega delovanja in nov odbor

Po uradnem delu je sledilo nagrajevanje ob koncu sezone

V prostorih gostilne Bita v Križu so se preteklo nedeljo po polne zbrali člani, tekmovalci, tečajniki, gostje in veliko simpatizerjev SK Devin. Na vrsti je bil najprej občni zbor, nato pa društveno nagrajevanje ob koncu letošnje zimske sezone. Na občnem zboru, ki je bil letos volilnega značaja, je zelo obširno poročilo podal predsednik Dario Štolfa. Iz predsedniškega in drugih poročil je prišlo do izraza plodno in obširno delovanje društva, ki goji smučanje, kolesarstvo in planinstvo.

Letošnji občni zbor je bil volilnega značaja in prisotni člani so soglasno odobrili predloženo kandidatno listo novega odbora, ki bo upravljal SK Devin za nadaljnji dve leti. Nov izvršni odbor sestavljajo Jana Del Linz, Sanja Ferlan, Sara Gruden, Sašo Hrovatin, Nadja Kralj, Mariagrazia Legija, Bogdan Milič, Flavio Mostetti, Erika Purič, Aleš Sever, Paolo Škerl, Dario Štolfa, Elder Švab, Erika Ukrmar in Loredana Verni. V nadzorni odbor so bili potrjeni dosedanji člani Frančko Briščak, Stojan Pahor in Bruno Tomasetig. Danes bodo na seji razdelili funkcije.

Občnemu zboru je sledilo bogato nagrajevanje ob koncu sezone. Najprej so nagradili kolesarje Mattea Visintina, Eriko Mozana in Petra Sossija, nato pa so društveni učitelji podelili tečajnikom (nad 150) šole smučanja in deskanja izkaznice o osvojenem znamenu. Sledilo je še nagrajevanje društvene tekme in nagrajevanje mamic in očkov, ki so se udeležili tečajev. Društvo se je s priložnostnimi darili in brošuro z izbranimi članki o društvenem delovanju pretekle sezone oddolžilo tekmovalcem, ki so se izkazali: nagrajeni so bili kolesar Matteo Visintin in smučarji Petra Udovič in Andreja Craievicha za sodelovanje na državni ravni na preizkušnji Ostržek na smučeh, Mattia Rožič, Matej Škerl in Danijel Simonettig, ki so se uvrstili na vrh lestvice deželnega pokala Frituladria.

OBČNI ZBOR - SK Devin

Prikaz obširnega delovanja in nov odbor

Po uradnem delu je sledilo nagrajevanje ob koncu sezone

NOGOMET

Triestina nadigrala mladince Krasa

Kras - Triestina 2:8 (2:3)

KRASOV STRELLEC: Mosca 2.
KRAS: Dedenaro (Bossi), Doliani, Zeriali, Križmančič (Kuret), Paravan, Kovacic, Pečar, Andrejčić (Gajić), Candotti, Marino, Janković, Mosca. Trener: Kragelj.

Krasovi mladinci so na prestižnem turnirju v Risunu visoko izgubili proti Triestini, ki se je razigrala v drugem polčasu. Prvi polčas je bil še nekoliko izenačen. Kras je v 3. minutu povedel z Mosco, nato pa je Triestini uspelo izenačiti in nato še povesti. Pred koncem polčasa je Kras zmanjšal zaostanek na 3:2. V drugem polčasu je Kras popustil na celotni črti in Triestina je »rdečim« dobesedno nasula točo golov.

V prihodnjem krogu, v ponedeljek (ob 21.00), bo Kras igral proti Unionu 91.

TURNIR V VIŽOVLJAH

Pomlad - Staranzano 2:2

STRELCA ZA POMLAD: Vidali in Toffolutti.

POMLAD: Paoli, Suppani, Žerjal, Kosovel, Paolucci, Ghersinich, Kosuta, Kocman, Toffolutti, L. Gregori, P. Gregori, Vidali.

Pomlad je igrala dobro in bi lahko premagala ekipo iz Starancana, saj je bila vseskozi boljši nasprotnik. Prihodnjo tekmo v Vižovljah bo Pomlad igrala v četrtek 20. maja proti Mossi.

DANES - Dodatna tekma za obstanek: Medea - Torriaco (20.30 v Romansu); TURNIR IL GIULIA: Primorec - Muggia (20.30 pri Svetem Ivanu v Trstu); jutri: Primorje - Roianese (20.30 pri Sv. Ivanu).

Obvestila

ŠD BREG - Odbojkarska sekcija organizira v nedeljo, 6. junija, praznik odbojke do začetka do danes. Na obojkarski turnir so povabljeni vse obojkarice, obojkarji in trenerji, ki so v teh 45. letih oblikeli društveni dres. Za treninge je na razpolago telovadnica v Lonjerju, ob četrtekih (13.5. - 20.5. in 27.5.) od 18. do 20. ure. Vsi, ki bi radi nastopili na turnirju in nato na prazniku, prosimo, da potrdijo svojo prisotnost na naslednje tel. št. (večernih urah): Martina S. 335-6045771, Mira K. 040-228236, Sonja K. 347-4421386.

ŠD BREG - Košarkarski kamp 2010. Kje? V dolinskem športnem centru. Kdaj? Od 14. do 19. junija. Urvik: od ponedeljka do petka, od 8.00 do 18.00, v soboto od 8.00 do 13.00. Kdo? Dekleta in fantje od 7. do 16. leta. Predvidena prisotnost uglednih gostov slovenske košarkarske reprezentance. Informacije: od ponedeljka do petka od 16.30 do 18.30 na tel. št. 3358445365 (Gioia) in 3484718440 (Martina).

SPDT sporoča, da se bo vpisovanje za izlet v Črno goro vršilo v sledenih datumih: v ponedeljek, 24. in v četrtek, 27. maja, ob 19. do 21. ure na društvenem sedežu v Boljuncu, v torek, 25. maja, od 10. do 12. ure na sedežu društva v ul. Sv. Frančiška 20 v Trstu. Za informacije lahko poklicete Marinko Pertot na tel. št. 040-413025 ali 328-4717974, ali Franca tel. št. 338-4913458.

BK MAK prireja v soboto, 15. maja, ob 8. ure dalje 8. ženski mednarodni balinarski turnir na balinišču v Štandrežu. Ob zaključku turnirja v popoldanskih urah bosta potekala nagrajevanje in družabnost; informacije 347-1072598 (Jari).

TPK SIRENA in ZŠSDI organizirata poletne jadralne tečaje za otroke od 6. do 18. leta starosti. Nudimo tečajne in praktične tečaje v razredu »optimist« in »europa-laser«. Potrebnega pogoja za vpis sta dobro poznavanje plavanja in zdravstvo spričevalo. Klub nudi tečajnikom jadralno opremo in logistiko, vpis v Jadralno zvezo in strokovno vodstvo. Tečaji »optimist« za otroke od 6 do 11 let: od ponedeljka do petka od 8. do 17. ure: 1. tečaj od 14. do 25. junija; 2. tečaj od 28. junija do 9. julija; 3. tečaj od 12. do 23. julija; 4. tečaj od 23. avgusta do 3. septembra. Tečaj »europa-laser« za otroke od 12 do 18 let: od ponedeljka do petka od 8. do 14. ure, od 12 do 23. julija. Vpisovanje najkasneje 14. dni pred začetkom vsakega tečaja. Podrobnejše info. so na razpolago v tajništvu pomorskega sedeža, Miramaristi drevored 32, e-mail: tpkntsirena@libero.it.

AŠD SK BRDINA - organizira 26. in 27. junija, dvodnevni izlet v »Mirabilandio«. Vpisovanje je možno ob ponedeljkih na sedežu društva, Repentaborška ul. 38, od 20. do 21. ure. Informacije: Sabina 348-8012454, www.skbrdina.org, info@skbrdina.org.

AŠD CHEERDANCE MILLENIUM vabi otroke in mladinke/ce (8-15 let) na najboljši cheerleading/cheerdance kamp v okolici »FCC Tabor Alpe Adria«, ki bo potekal od 2. do 5. avgusta, v Piranu v spremstvu društvenih trenerjev in vaditeljev. Kamp bodo vodili ameriški inštruktorji zvezne FCC, namenjeni pa je začetnikom in nadaljevalcem. Vprašanja in prijave sprejemamo do 02. junija na info@cheerdancemillenium.com ali 349-7597763 (Nastja).

Jadranje: Optimisti Čupe v Cervii

Osemčlanska skupina Čupinih optimistov (na sliki s trenerjem Matijo Spinazzolo) je nastopila v soboto in nedeljo na Spomladanskem pokalu v Cervii, kjer se je zbralo 242 mladih jadralcev. Kadeti in mladinci so opravili v dveh dneh štiri regate ob močnem vetru in valovitem morju. Najboljša je bila Jana Germani, ki je bila med 88 kadeti četrta in prva med dekleti. Sebastian Cettul pa je bil med kadeti 14. Dobro sta jadrala tudi Luca Carciotti in Samuele Ferletti, ki sta še letos prestopila v kategorijo mladincov. Med 155 nastopajočimi sta bila 77. in 99. Nastopili so še: Matija Costantin, Haron Zeriali, Cecilia Fedel in Martina Husu.

ODBOJKA - Zveza FIPAV objavila nov pravilnik

V reformi prvenstev velik poudarek čezmejnim pobudam

Ustanovljena Jadranski pokal in čezmejno mladinsko prvenstvo - VC in D-ligi spet skupine!

Novo izvoljeno vodstvo deželne odbokarske zveze FIPAV je ob nedavni izvolitvi in San Giorgu di Nogaro med drugim napovedalo tudi reformo deželnih članskih in mladinskih prvenstev. Le nekaj dni po koncu rednega dela deželnih C in D-lig je svojo obljubo že izpolnilo.

Reforma kar korenito posega v dosedanje strukturo prvenstev in odpravlja nekatere pomanjkljivosti, med temi tudi najvidnejšo, ki je bila vedno sporna in sicer, da zmagovalec C-lige ne napreduje direktno v višjo ligo, temveč mora skozi sito play-offa, ne glede na to, s kakšno prednostjo je osvojil redni del. Odsej bo zmagovalec deželne C-lige napredoval v državno B2-ligo, če bo prvenstvo osvojil najmanj s 3 (za moške) oz. 5 (za ženske) točkami prednosti, v nasprotnem primeru bo igral dodatno serijo tekem na dve zmagi proti drugovršenemu.

Vendar je to le en aspekt reforme. Prava novost je v tem, da bosta deželni članski prvenstvi v prihodnji sezoni razdeljeni na dve kvalifikacijski skupini (na podlagi uvrstitev v komaj minuli sezoni) in dve finalni (za napredovanje in za obstanek). Gre za formulo, ki je pred leti že obstajala, vendar so jo zdaj dopolnili z nekaterimi dodatnimi mehanizmi, na primer z igranjem dodatnih tekem za napredovanje oziroma obstanek med slabšimi iz moške C in boljšimi iz moške D-lige. Že v prihodnji sezoni bodo žensko D-ligo razširili na 16 ekip (goriški Govolley klub temu nima možnosti za repasaž), v sezoni 2011-2012 pa bo 16 ekip štela tudi moška D-liga, a moška C-liga le dvanaest, ženska pa še naprej štirinajst.

Od sezone 2011-2012 bo drugačen kriterij veljal tudi za repasaž. Pri moških bodo favorizirali mlajše ekipi z upoštevanjem srednje starosti standardnih igralcev, pri ženskah pa kakovost ekip under 18. Za prihodnjo sezono ta kriterij še ne velja, kar pomeni, da so možnosti zdaj zelo pomljene Olympie, da bi bila ponovno vključena v C-ligo nekoliko manjše, kajti v novem pravilniku piše, da v primeru, da se dve društvi odpovesta igranju v njej, bodo štivo ekip zmanjšali na dvanaest že v sezoni 2010-2011. Štivo napredovanj in izpadov ostaja v različnih ligah bolj ali manj nespremenjeno.

Prenovljen je tudi deželni pokal, v

Možnosti Olympie, da bi bila ponovno vključena v C-ligo, so majhne

KROMA

katerega se je iz leta v leto vpisovalo čedalje manj moštev. Zreduciran je na finalno fazo »final-four», v katero se bodo uvrstile štiri najboljše ekipne po prvi fazi vsakega od štirih deželnih prvenstev (dve najboljši iz vsake kvalifikacijske skupine), tako da bomo imeli v prihodnji sezoni štiri pokalte pravke, enega za vso ligo.

Namesto predprvenstvenih pokalnih kvalifikacij je deželni odbor FIPAV uvedel Jadranski pokal, ki bo potekal med 15. septembrom in 31. oktobrom s sodelovanjem enako kakovostnih ekip iz sosednje Slovenije in odmevnim finalom pred noveletnimi prazniki.

Čezmejno naravnost izpričuje deželni odbor FIPAV tudi na mladinskem moškem področju z organizacijo čezmejnih mladinskih prvenstev, ki bodo potekala med septembrom in decembrom, od januarja 2010 pa bodo na vrsti (tako kot doslej) deželna prvenstva, s tem, da bodo na ravni under 14 organizirali tudi pokrajinsko fazo z vključitvijo šolskih ekip. Kot nam je že pred časom povedal odgovorni za tekmovalec sektor pri deželnih zvezah FIPAV prof. Ivan

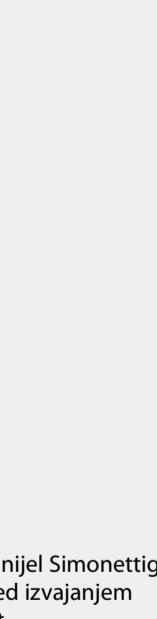
Peterlin, velja glede napovedanih čezmejnih tekmovanj (tako za člane kot za mladince) povedati, da jim na posvetovanjih, ki jih je imela zveza s klubni na pokrajinski ravni, ni nihče ugovarjal.

Novost predstavlja tudi ustanovitev ženskega deželnega prvenstva under 15, na katerem bodo nastopile prve tri ekipne z letosnjimi pokrajinskimi fazami. Za nastop v tem prvenstvu ne bo treba plačati ne vpisnine ne pristojbin za tekmovanje. Pravico na nastop v tem prvenstvu si je ravno na pokrajinskem finalu minilo nedeljo od ekip naših društev priboril tudi Bor.

Z obsegno reformo deželnih članskih in mladinskih prvenstev, je rečeno v uvodu pravilnika, hoče deželni odbor FIPAV povečati zanimanje (tudi medijsko) za prvenstva, upoštevati središčno vlogo rezultativ in športnih zaslug klubov, zmanjšati število »nezanimivih« tekm, ovrednotiti klube, ki so aktivni na mladinskem področju, favorizirati tehnično rast mladih igralcev in igralk, upoštevati različno stopnjo razvitosti moške in ženske odbojke pri nas ter zaščiti obstoj moške odbojke v pričakovanju sadov dela na mladinskem področju. (ak)

KROMA

Danijel Simonettig med izvajanjem kat

Karate: Danijel Simonettig 4. na DP

Slovenski karateist z Općin Danijel Simonettig, član goriškega društva Hiroshi Shirai, je konec tedna nastopal na državnem prvenstvu v tradicionalnem karateju v kraju Castellanza blizu Vareseja. V kategoriji mladincev je nastopalo 11 najboljših tekmovalcev v Italiji. Pomerili so se v katah. V polfinalni fazi se je Danijel s prvim mestom uvrstil med prvimi osmimi. Nivo izvajanja kat je bilo na visoki ravni. Vsi so si že zeleli zmagati, zato je bila tekma še bolj napeta in ostra. Danijel se je naposled uvrstil na 4. mesto, bil pa je zelo nezadovoljen s sojenjem. »Moj nastop je bil brezhiben, a žal je ta panoga odvisna od posameznih sodnikov, zato tega so prva tri mesta zasedli tekmovalci, ki so v državnem merilu bolj poznani od mene. Vsekakor sem s svojim rezultatom zelo zadovoljen, kajti so bili moji treningi in vložen trud v teh mesecih poplačani,« je povedal Danijel.

PLAVNAJE - Začetniki A in B Izkazali so se tudi na daljših razdaljah

Na kvalifikacijah za deželno prvenstvo - Ivan Pelizon v Trstu zmagal na 200 m prsno

Mladi plavalci PK Bor so začeli z nastopi na kvalifikacijah za deželno prvenstvo v kategorijah začetnikov A in B. Konec aprila so tržaški plavalci nastopili v San Vitu s pordenonskimi, prav tako sta obe pokrajinski skupaj nastopili na drugem delu kvalifikacij v tržaškem bazenu Bianchi.

Čeprav se je v San Vitu borovci prvič preizkusila na razdalji 200 metrov, so vsi solidno nastopili. Med posamezniki velja izpostaviti nastop začetnikov B Patrika in Dimitrija Zettina, ki sta bila med leto starejšimi na 200 m prosto med boljšimi svojega letnika. Absolutno je bil Patrik Zettin 19. s časom 4:04,30, med letniki 2000 pa je bil tretji. Dimitri Zettin pa je bil absolutno 23. (3:09,60), med letniki 2000 pa peti. V San Vitu so nastopili še Marta Kravos, Micol Bergamaschi, Jernej Vidali, Sara Zuppin, Andreja Tull, Mattia Blasina in Elia Pelizon, Ivan Pelizon pa je bil diskvalificiran, sicer pa bi lahko posegel bo visoki uvrstitvi. Dobro formo je namreč potrdil na drugem delu kvalifikacij v Trstu v nedeljo, 2. maja, kjer je bil na 200 m prsno prvi.

Breg - Dom 50:65 (21:17, 33:23, 39:39)

BREG: Gelleni 4, Vidali Gregori 9, Vasotto, Sema 3, Grilc 7, Mattarese, Zobec 16, Fonda 9, Coretti 2, Giacomini, Gruden. Trener: Sila.

DOM: M. Antonello 5, L. Antonello 30, Densa 15, Pintar 2, Osso 2, Peteani 6, Primosig, Zavadlav, Cosiancig 4, Visintin. Trener: Oberdan.

V zadnjem igoru druge faze prvenstva je Dom premagal Breg in tako vknjižil letosnjo prvo zmago proti dolinski ekipi. Varovanci Deana Oberdana so zasluženo slavili in pokazali viden napredok. Vse do 3. četrtni se sicer vodili domači igralci, ki so prednjačili predvsem pod koso. Nato pa so domovci reagirali in z dobro obrambo izenačili (39:39). V zadnji četrtni so Luca Antonello (s 30 točkami najboljši strelec) nadaljevali s takim ritmom, z delnim izidom 11:26 visoko povedli in zmagali.

**PRVENSTVO U13
Polet/Kontovel - Barcolana 91:27 (25:14, 49:18, 67:22)**

POLET/KONTOVEL: Geletti 6, Tulliach 4, Daneu T. 29, Dell'Anno, Ukmar 2, Antler 8, Škabar 10, Ciuchi S. 3, Daneu A. 20, Furlan 2, Grgić 6, Coloni 1; trener: Vremec.

Proti sibkemu nasprotniku so igralci Poleta/Kontovela dosegli drugo zaporedno zmago na domačih tleh. Tokrat so pričakovanu nadigrali Barcolano, ki vremčevim varovancem nikoli ni bila kos v tem srečanju. Domačini so sicer začeli nekoliko preveč sproščeno, nato pa so se zagrivali. Viden je bil tudi napredek v igri domačih igralcev, zlasti v napadnici taktiki. Ob občajnem doprinisu Daneua je tokrat z izstopom požrtvovanim Antler.

PROMOCIJSKA LIGA - Skupina za napredovanje: Dom - Sokol 58:59.

KOLE SARSTVO Tokrat brez zmagovalnega odra

Kolesarji Devina so v nedeljo v Trivignanu pri Vidmu nastopili na cestni dirki za 1. pokal Mulino Moras. 37 km dolgo ravninsko progo so moralni kolesarji 2. letnika prevoziti petkrat. Maloštevilna skupina 24 kolesarjev je vozila z nižjo povprečno hitrostjo (32,41 km/h). V drugi polovici je dirka postala bolj zanimiva in živahna. Več je bilo pobegov. Matteo Visintin je ostal v glavnini in zasedel končno 6. mesto.

J. Laurencic na stopničkah

Naraščajnica Jasmin Laurencic, dijakinja goriške višje srednje šole Ivan Cankar in kolesarka kluba Isonzo iz Pierisa, je na kronometru v kraju Sant'Angelo di Gatteo in Emiliji Romagni znova stopila na stopničke. Tokrat je zasedla solidno 3. mesto. Progo dolgo 9,2 kilometra je prevozila v času 14:40. Prvouvrščena Grillova je bila hitrejša za 41 sekund.

A. Komac 3., D. Gregori 10.

Ljubiteljski kolesarji tržaškega društva Team Eppinger Saab nastopili na 76 kilometrov dolgi dirki pri Medeji. S povprečno hitrostjo 41 km/h je v kategoriji senior Andrej Komac zasedel 3. mesto, Danjel Gregori, ki je bil tokrat zelo aktiven in stalno v ospredju, pa je bil 10.

KOŠARKA - Deželno prvenstvo U14

Dom v drugi fazi boljši do Brega

Slovenski derbi v Dolini

KROMA

SLOVENSKO STALNO GLEDALIŠČE - Na gostovanju

Oblomov drevi v Ljubljani

Produkcije Slovenskega stalnega gledališča bo do v tem mesecu prisotne tudi v ponudbi izven abonmaja ljubljanske Drame. Drevi ob 20. uri bo v Mali drami potekala enkratna ponovitev predstave Oblomov, ki jo je po romanu Ivana Aleksandroviča Gončarova dramatiziral in uprizoril režiser Egon Savin (na sliki KROMA), v petek, 21. maja ob 19.30 pa bo v veliki dvorani ljubljanskega gledališča zaživel ponovitev otvoritvene produkcije letošnje sezone, to je Uh, ljubezen Antona Pavloviča Čehova v režiji Paola Magellija. Slovenski odrsi so v prejšnjih mesecih, večkrat gostili najnovejše predstave tržaškega gledališča. Največje povraševanje velja za komedijo Art export Žanine Mirčevske, ki je od 3. do 7. maja gostovala v abonmaju Kulturnega doma v Domžalah, 10. in 11. maja pa v Kulturnem centru Janeza Trdine v Novem Mestu. Predstava Franca Perjča O »Porocilu mešani« zgodovinsko-kulturne italijansko-slovenske komisije» oziroma: Dialog med kuharico v gostilni in njeno pomočnico o vprašanjih brez vsakega bivanjskega pomena pa bo 9. in 10. junija doživela dve izredni ponovitvi v nam bližnjih krajih in sicer v prireditvenem prostoru za gledališčem v Boljuncu v okviru programa festivala tržaške Pokrajine Gledališča v gledališču.

GLEDALIŠČE

FURLANIJA - JULIJSKA KRAJINA

TRST SSG

V petek, 28. maja ob 20.30 / Peter Stone, Jule Styne in Bob Merrill: »Sugar - Nekateri so za vroče«. / Ponovitve: v soboto, 29. ob 20.30 in v nedeljo, 30. maja ob 16.00.

Stalno gledališče FJK II Rossetti

V četrtek, 13. maja ob 20.30 / Davide Calabrese in Lorenzo Scuda: »Oblivion show«. Režija: Gioele Dix. / Ponovitve: v petek, 14. maja ob 20.30.

GORICA

Kulturni dom (Ul. Brass 20)

V petek, 14. maja ob 20.30 / Zaključni gledališki komični večer v sklopu festivala »Komigo«; Mauro Fontanini: »Il matrimonio può attendere (Poroka lahko počaka)«. Nastopajo: Marco Dallan, Erica Laprocina, Graziana Stallone, MAttia Vecchi, Adonella Greco, Laura De Carli in Francesco Piscopo.

SLOVENIJA

KOMEN

Špacapanova hiša

Danes, 12. maja ob 20.00 / Po literarni uspešnici Gorana Vojvinića: »Čefurji raus!«. Režija: Marko Bulc; izvedba: Aleksander Rajaković. Nastopa: Marjan Đordić.

LJUBLJANA

SNG

Veliki oder

Jutri, 13. maja ob 19.30 / Anton Pavlovič Čehov: »Platonov«.

Danes, 12. maja ob 11.00 in ob 19.30 / Jean-Baptiste Poquelin Molière: »Tartuffe«.

V petek, 14. maja ob 19.30 / William Shakespeare: »Julij Cezar«.

V soboto, 15. maja ob 19.30 / Boštjan Tadel: »Ponudba in povpraševanje«. / Ponovitve: v torek, 18. ob 18.00, v sredo, 19., v četrtek, 20., v soboto, 22. in v pondeljek, 24. maja ob 19.30.

V pondeljek, 17. maja ob 19.30 / Anton Pavlovič Čehov: »Platonov«. / Ponovitve: v torek, 18. ob 18.00, v sredo, 19., v četrtek, 20., v soboto, 22. in v pondeljek, 24. maja ob 19.30.

V petek, 21. maja ob 19.30 / Anton Pavlovič Čehov: »Uh ljubezen«.

Mala drama

V petek, 14. maja ob 20.00 / Ulrike Syha: »Zasebno življenje«.

V soboto, 15. maja ob 20.00 / Kristijan Muck: »Vehikel«.

V torek, 18. maja ob 20.00 / Yasmina Reza: »Bog masakra«.

V sredo, 19. maja ob 20.00 / Ernst Lubitsch: »Ko sem bil mrtev«.

Mestno gledališče Ljubljansko

Veliki oder

V petek, 14. maja ob 19.30 / Ivo Martinić: »Drama o Marjani in tistih okrog nje«.

Jutri, 13. maja ob 19.30 / Molière: »Skupuh«. / Ponovitve: v četrtek, 13., v pondeljek, 18., v petek, 21., v torek, 25., v sredo, 26. v četrtek, 27. ter v pondeljek, 31. maja ob 19.30.

GLASBA

FURLANIJA - JULIJSKA KRAJINA

TRST

Gledališče Verdi

V petek, 27. maja ob 20.30 / G. Verdi: »Otello«. / Ponovitve: v soboto, 29. maja ob 17.00, v torek, 1., v četrtek, 3. ob 20.30, v soboto, 5. in v nedeljo, 6. ob 16.00 ter v pondeljek, 8. junija ob 20.30.

KRMIN

Enoteka

V petek, 21. maja, ob 21.00 / Snovanja 2010: koncert »Noche de musica y vieno«; nastopali bodo kitarista Martina Gereon in Franko Reja, harfistka Tatjana Donis, na tolkalih bo zaigral Francesco Gavosto, plesale bodo Kristina Di Dio, Rafaella Petronio in Irene Sambo; vstop prost.

SLOVENIJA

NOVA GORICA

Kulturni dom

V petek, 14. maja ob 20.15 / »European jazz orchestra«. Dirigent: tadej Tomšič; vokal: Nina Strnad.

LJUBLJANA

Cankarjev dom

V četrtek, 13. maja ob 20.00 / Simfonični orkester RTV Slovenija. Dirigent:

harja pod naslovom: »Podobe s prehojenih poti«. Urnik: ob urah odprtja muzeja (nedelje in prazniki: od 11.00 do 12.30 in ob 15.00 do 17.00, ali po dogovoru: 040-327240).

ZGONIK

COŠ Prvi Maj 1945: skupaj s šolo Lože Kokoravc Gorazd, vabita na ogled fotografike razstave Biserke Cesari pod naslovom: »Afriški pogledi otrok«. Urnik: med tednom od 10.00 do 16.00, ob 10. do 21. maja.

NABREŽINA

Kavarna Gruden: je na ogled razstava Klavdija Marušič: »Kraški samotarji«. Urnik ogleda: v času odprtja kavarne.

ŠKEDENJ

Etnografski muzej (Ulica pane bianco 52): Muzej je odprt vsak torek v petek od 15.00 do 17.00, za šole in skupine za ogled izven urnika klicati na tel. št. (00-39) 040-830-792.

GORICA

Galerija A. Kosič (Raštel 5-7, Travnik 62): je na ogled razstava akvarelov in olj slike Andreja Kosiča. Urnik: od torka do sobote med 8.30 in 12.30 ter med 15.30 in 19. uro.

Kulturni Center Lojze Bratuž: je na ogled razstava pod naslovom: »Skriti obrazci Aleksandrije«.

Palača della Torre (Ul. Diaz 1/1 v Medeji): še danes je na ogled »1/1 MedeART gallery« razstavlja Miran Vižintin digitalne fotografije iz serije »Delicate Sound of Colours« in Daniele Bianchi skulpture Urnik: od petka do sobote med 17. in 19. uro, ob nedeljah med 10.30 in 12. uro).

Galerija Modra's: v Doberdobu, v organizaciji kulturnega društva Jezero v Doberdobu je na ogled skupinska razstava likovnih del, ki so jih izdelali udeleženci mednarodne kolonije Monošter 2008 na Madžarskem. Razstavljaljo: Baky Péter (Madžarska), Borsos Péter (Madžarska), Paolo Cervi Kervischer (Italija), Csuta György (Madžarska), Endre Göntér (Slovenija), Goce Kalajdzski (Slovenija), Karácsony Kata (Madžarska), Metka Kováč (Slovenija) in Kovács Ferenc (Madžarska); na ogled bo do 20. maja.

KULTURNI DOM: v četrtek, 13. maja ob 18.00 bo odprtje razstave »Platnic časopisa Isonzo - Soča od leta 1999 do leta 2009«. Urnik: na ogled bo do 28. maja, da ponedeljka do petka med 10. in 12. uro ter med 15.30 in 18. uro ter med prireditvami.

POKRAJINSKI MUZEJI V GRAJSKEM NASELJU: od 30. maja bo na ogled razstava digitalne fotografije tiskane na platno, pod naslovom: »Avtorski tekstil«. Dela predstavljajo Giulio Calderini, Fabio Fonda, Elisabetta Gon, Mauro Mauri, Ter Lorella Klun in Paul D. Redfern, člana fotokluba Skupina 75. Urnik: odprt od torka do nedelje med 9. in 19. uro.

RIOKE

Rižarna pri Sv. Soboti: nacistično koncentrično uničevalno taborišče, fotografika razstava in knjižnica. Urnik: od petka do nedelje ob 10.00 do 13.00, ob sredah ob 10.00 do 12.00, ob včernih in prazničnih dneh ob 10.00 do 12.00.

Rižarna pri Sv. Soboti: nacistično koncentrično uničevalno taborišče, fotografika razstava in knjižnica. Urnik: od petka do nedelje ob 10.00 do 13.00, ob sredah ob 10.00 do 12.00, ob včernih in prazničnih dneh ob 10.00 do 12.00.

RONKE

Kavarna Trieste (Trg Oberdan): je na ogled razstava fotografij Borisa Prinčiča z naslovom: »Cvetje, vrtovi in kozmična harmonija«. Ogled bo možen do 12. junija.

ROMANS

V langobardski dvorani v občinski stavbi: je na ogled stalna razstava »Vojsčaki svetega Jurija - Svobodni možje, zemljiški gospodje, premožni lastniki«; od ponedeljka do petka med 11.00 in 13.00, ob ponedeljkih in sredah tudi med 16.00 in 18.00; informacije na tel. 0481-966904.

SLOVENIJA

SEŽANA

Kosovelov dom (Mala galerija Mira Kranjca): je na ogled slikarska razstava Magdalene Cej.

Kosovelov dom (Velika galerija): do 4. junija je na ogled razstava Megije Uršič Calci pod naslovom: »Muza v maznični odelji«. Urnik: od ponedeljka do petka od 8.00 do 16.00.

Kosovelov dom: je na ogled razstava fotografij Riccardija Toffoletti pod naslovom: Znotraj vasi - Nadiške doline 1968.

TOMAJ

Krajevna skupnost: v soboto, 29. maja bo otvoritev razstave: »V osrčju dežele terana«.

KOPER

Središče Rotunda (Destradiev trg 11, stari zapori): je na ogled fotografiska razstava foto kluba »Žarek«.

PORTOROŽ

Skladišče soli Monfort: je na ogled slikarska razstava umetnika Tona Lapajne pod naslovom: »Zemlja v nebu«. Razstava bo trajala do junija.

SEČOVLJE

Krajinski park Sečoveljske soline: odprt vsak dan ob 8.00 do 20.00, na ogled film o solinah, slikarska razstava ter sprehot po solinski poti z obiskom multimedijskega centra. Vstopna točka je na Seči.

PADNA

Galerija Božidarja Jakca: grafike in risbe Božidarja Jakca in arheološke najde stare Padne, stalni razstavi. Ključ galerije na voljo v Padni pri hiši št.1 (Pucer), 003865-6725028.

LOKEV

Vojški muzej Tabor: stalna razstava orožja in opreme. Ogled je možen ob sobotah in nedeljah ob 10.00 do 12.00 in ob 14.00 do 17.00, za najavljenе skupine tudi izven urnika. Informacije: Srečko Rože, 05/7670581, 041/516586.

TOMAJ

Kosovelova domačija in soba Srečka Kosovela: ogled je možen vsako nedeljo med 14.00 in 16.00 ali po predhodnem dogovoru. Informacije: Dražica Sosič (05/7346425).

ŠTANJEL

Štorževa galerija (Štanjel 29): je na ogled razstava Antonia Rupnika »Olja na platnu«. Razstava je na razpolago do aprila. Urnik: odprt v sobotah, nedeljah in praznikih ter po dogovoru tudi ostale dneve.

AJDVOŠČINA

Vojnaščica Janka Premrla Vojka: vojni muzej, orožje, oprema, dokumenti, osebni predmeti vojakov s soške fronte, stalna razstava.

Muzejska zbirka Ajdovščina: odprt v sobotah, nedeljah in praznikih ob 13. do 18. ure. Za najavljenе

Rai Tre**SLOVENSKI PROGRAM**

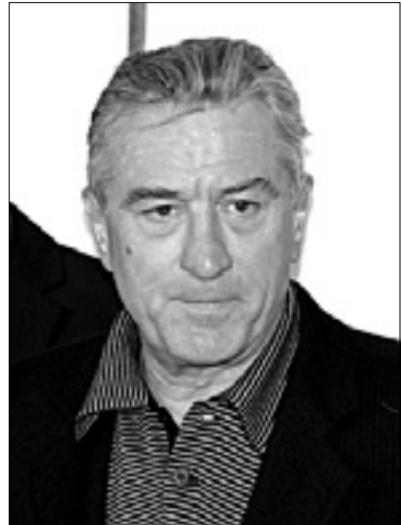
Za Trst: na kanalu 40 (Ferligi) in 64 (Mile)

Za Gorico: na kanalu 69 (Vrh Sv. Mihaela)

Teletekst: str. 316 - 342 - 343

18.40 Čezmejna TV: Primorska kronika
20.25 Tv Kocka: Risanka Riba vas gleda: Med možem in ženo
20.30 Deželni TV dnevnik
20.50 Čezmejna Tv: Dnevnik Slo 1

- 15.10** Dnevnik - kratke vesti in vremenska napoved
- 15.15** Kolesarstvo: 93° Giro d'Italia
- 18.10** Dnevnik in vremenska napoved
- 20.00** Variete: Blob
- 20.15** Nan.: Il principe e la fanciulla
- 20.35** Nad.: Un posto al sole
- 21.05** 0.00 Dnevnik
- 21.10** Film: Sfida senza regole (triler, ZDA, '08, r. J. Avnet, i. R. De Niro)

- 23.00** Variete: Parla con me
- 0.10** Nočni deželni dnevnik in vremenska napoved

6.00 Aktualno: Euronews
6.10 14.10 Aktualno: Bontà sua (v. M. Costanzo)
6.30 Dnevnik, vremenska napoved in prometne informacije
6.45 Aktualno: Unomattina
9.35 Aktualno: Linea Verde Meteo Verde
10.00 Aktualno: Verdetto finale
11.00 Aktualno: Occhio alla spesa
11.30 Dnevnik
12.00 Variete: La prova del cuoco
13.30 23.15 Dnevnik
14.00 Dnevnik - Gospodarstvo
14.30 Variete: Festa italiana
16.15 Aktualno: La vita in diretta
16.50 Dnevnik - Parlament
17.00 Dnevnik in vremenska napoved
18.50 Kvizi: L'eredità (v. C. Conti)
20.00 Dnevnik in športne vesti
20.30 Game show: Soliti ignoti
21.10 Aktualno: Speciale Porta a porta
23.45 Dnevnik
23.50 Film: Liberty Stands Still (triler, Kan., '02, r. K. Skogland, i. W. Snipes)
1.25 Nočni dnevnik in vremenska napoved

6.35 Dok.: Groenlandia
7.00 Variete: Cartoon Flakes, vmes Zorro
9.00 Aktualno: Grazie dei fiori
9.45 Aktualno: Crash - Files
10.00 Aktualno: Tg2 punto.it
11.00 Variete: I fatti vostri (v. G. Magalli, A. Volpe, M. Cirillo)
13.00 18.30, 20.30, 0.15 Dnevnik
13.30 Aktualno: Tg2 Costume e società
13.50 Aktualno: Tg2 Zdravje
14.00 Aktualno: Il fatto del giorno (v. M. Setta)
14.45 Aktualno: Italia sul Due (v. L. Bianchetti, M. Infante)
16.10 Nan.: La signora del West
16.55 Kvizi: Cuore di mamma (v. Amadeus)
18.05 Dnevnik - kratke vesti L.I.S. in športne vesti
19.40 Nan.: Squadra Speciale Cobra 11
21.05 Resničnostni show: L'isola dei famosi - Tutta la verità
0.30 Nan.: E-Ring

6.00 Dnevnik - Rai News 24, vmes Il caffè di Corradino Mineo, Italia, istruzioni per l'uso
7.30 Deželni dnevnik
8.00 Dok.: La Storia siamo noi
9.00 Aktualno: Dieci minuti di... programmi dell'accesso
9.10 Aktualno: Figu - Album di persone notevoli
9.15 Aktualno: Cominciamo bene - Prima, siedi Cominciamo bene
11.30 Aktualno: Oliviero Beha è Bronto-lo
12.00 Vremenska napoved in športne vesti
12.25 Aktualno: Tg3 Agritre
12.45 Aktualno: Le storie - Diario italiano
13.10 Nad.: Julia - La strada per la felicità
14.00 19.30 Deželni dnevnik in vremenska napoved
14.50 Aktualno: Tgr Leonardo, siedi Tgr Neapolis

SPORTNA SLIKOVNA KRIŽANKA**REŠITEV (11.5.2010)**

Vodoravno: bazar, Ork, omama, Bor, Ronald, S.K., Kuref, oro, sat, tia, ala, prid, ot, narek, Rol, Tries-tina, Elvira, nart, skakalec, lesi, sanatori, trn, Rora, Ami, Ada; **na-sliko:** Silvano Kuref.

Koper

13.45 Dnevni program
14.00 Čezmejna TV - TG R FJK - deželne vesti

14.20 Euronews

14.30 Ciak junior

15.00 Tednik

15.30 Potopisi

16.00 Biker Explorer

16.30 Eno življenje, ena zgodba

17.30 Vsedanes - vzgoja in izobraževanje

18.00 Primorski mozaik

18.35 Vremenska napoved

18.40 Primorska kronika

19.00 22.00, 0.10 Vsedanes - TV dnevnik

19.25 Športne vesti

19.30 Slovenski magazin

20.00 Srečanja in skupnosti Italijanov

20.40 Nogomet: finale pokala Evropske lige

21.10 Folkest 2008

22.35 Srečanje z...

23.05 Artevisione

23.35 Iz ahiva po vaših željah

0.30 ČezmejnaTV, TDD - TV dnevnik v slovenskem jeziku

8.25 Vremenska napoved; 8.45 Kulturne prireditve; 9.15 Šport; 9.35 Popevkij tedna; 10.00 Avtomobilsko prometne minute; 11.35 Obvestila; 12.00 Kje pa vas čevelj žuli; 13.00 Danes do 13-ih; 14.00 Kulturne drobtinice; 14.20 Obvestila; 14.40 Glasbe-na uganka; 15.03 RS napoveduje; 15.15 Finančne krivilje; 15.30 DIO; 16.15 Popevkij tedna; 16.45 Sredin klicaj; 17.15 Evropa osebno; 17.45 Šport; 18.00 Express; 18.50 Napoved večernih sporedov; 19.00 Dnevnik; 19.30 Ne zamudite; 20.00 Odprt termin; 21.00 V sredo; 22.00 Zrcalo dneva; 22.25 Na piedestal; 23.30 Težka kronika.

SLOVENIJA 3

9.00, 10.00, 11.00, 12.00, 13.00, 14.00, 22.00, 0.00 Poročila; 19.00 Dnevnik; 7.00 Jutranja kronika; 7.25 Jutranjica; 8.00 Lirični utrnek; 10.05 Skladatelj tedna; 11.05 Literarna matineja; 11.45 Intermezzo; 12.05 Arsov spominčice; 13.05 Kratka radijska igra; 13.20 Danes smo izbrali; 14.05 Arsov forum; 15.00 Divertimento; 15.30 DIO; 16.15 Svet kulture; 16.30 Sodobna umetnost; 17.00 Glasbeni utrip; 18.00 Čas, prostor - in glasba; 19.00 Allegro ma non troppo; 19.30 Slovenski concerto; 20.00 Arsov art atelje; 22.05 Zvočna iskanja; 23.00 Jazz session; 23.55 Lirični utrnek.

RADIO KOROŠKA

6.00-10.00 Dobro jutro; 12.00-13.00 Studio ob 12-ih; 15.00-17.00 Lepa ura; 17.00-17.30 Studio ob 17-ih; 17.30-18.00 Naša pesem; -Radio Agora: 13.00-15.00 Agora-Divan; 18.00-20.00 Slobodni radio; -Radio Dva 10.00-12.00 Sedmi dan (105,5 MHZ).

Tv Primorka

8.00 Dnevnik Tv Primorka, borzno poročilo, vremenska napoved, kulturna in videostrani

9.00 10.00 Novice

9.05 19.00, 22.00 Mozaik

10.05 16.20 Hrana in vino

11.00 12.00, 13.00, 14.00, 15.00 Videostrani z novicami

17.00 Športni ponедeljek (pon.)

18.00 Čas za nas

18.40 Pravljica

20.00 23.00 Dnevnik TV Primorka, vreme, kultura

20.30 Objektiv

21.00 Odprta tema

23.30 Videostrani

RADIO

RADIO TRST A

7.00, 13.00, 19.00 Dnevnik; Koledar; 7.25 Dobro jutro; 8.00 Poročila in krajevna kronika; 8.10 Josip Broz Tito: ob 30-letnici njegove smrti; 9.00 Radio paprika; 10.00 Poročila; 10.10 Odprt knjiga; 11.00 Studio D; 13.20 Iz domače zakladnice; 14.00 Poročila in deželna kronika; 14.10 Povsod je doma; 15.00 Mladi val; 17.00 Poročila in kulturna kronika; 17.10 Glasbena skrinjica; 18.00 Sonce in luna; sledi Slovenska lahká glasba; 19.35 Zaključek oddaj.

RADIO KOPER (SLOVENSKI PROGRAM)

6.30, 8.30, 9.30, 10.30, 14.30 Poročila; 6.00-9.00 Jutro na RK, kronika, napovednik; 7.00 Jutranjek; 7.30 Noč in dan - OKC obveščajo; 8.00 Pregled tiska in vremenska napoved; 9.00-12.30 Dopoldan in pol; 10.00 Male živali; 12.30 Opoldnevin; 13.45 Aktualno: Na rešetu; 14.45 Obračun; 15.30 DIO; 16.15 Glasba po željah; 17.10 Pregled prireditve; 17.30 Primorski dnevnik; 18.00 Jagodni izbor; 18.30 Glasbena razglednica; 20.00 Slovenski ob meji; 21.00 Zborovski utrip; 22.30 Crossroads.

RADIO KOPER (ITALIJANSKI PROGRAM)

6.15, 8.30, 9.30, 10.30, 11.30, 13.30, 14.30, 16.30, 17.30, 18.30 Poročila; 7.15, 12.30, 15.30, 19.30 Dnevnik; 6.25 Drobci zgodovine; 8.05 Horoskop; 8.33 Pesem tedna; 8.40 Govorimo o; 9.00 Commento in studio; 11.00 Odprt prostor; 12.15 Sigla single; 12.28 Vremenska napoved, prometne vesti, dnevnik; 13.00 Chiachieradio; 14.10 Leto šole; 14.45 Italo heroes; 15.05 Pesem tedna; 16.00 Ob 16-ih; 18.00 Etnobazar; 19.00 Le note di Giuliana; 20.00 Radio Capodistria Sera; 21.00 Odprt prostor; 21.55 Sigla single; 22.30 Commento in studio; 23.00 Prosa; 0.00 RSI.

SLOVENIJA 1

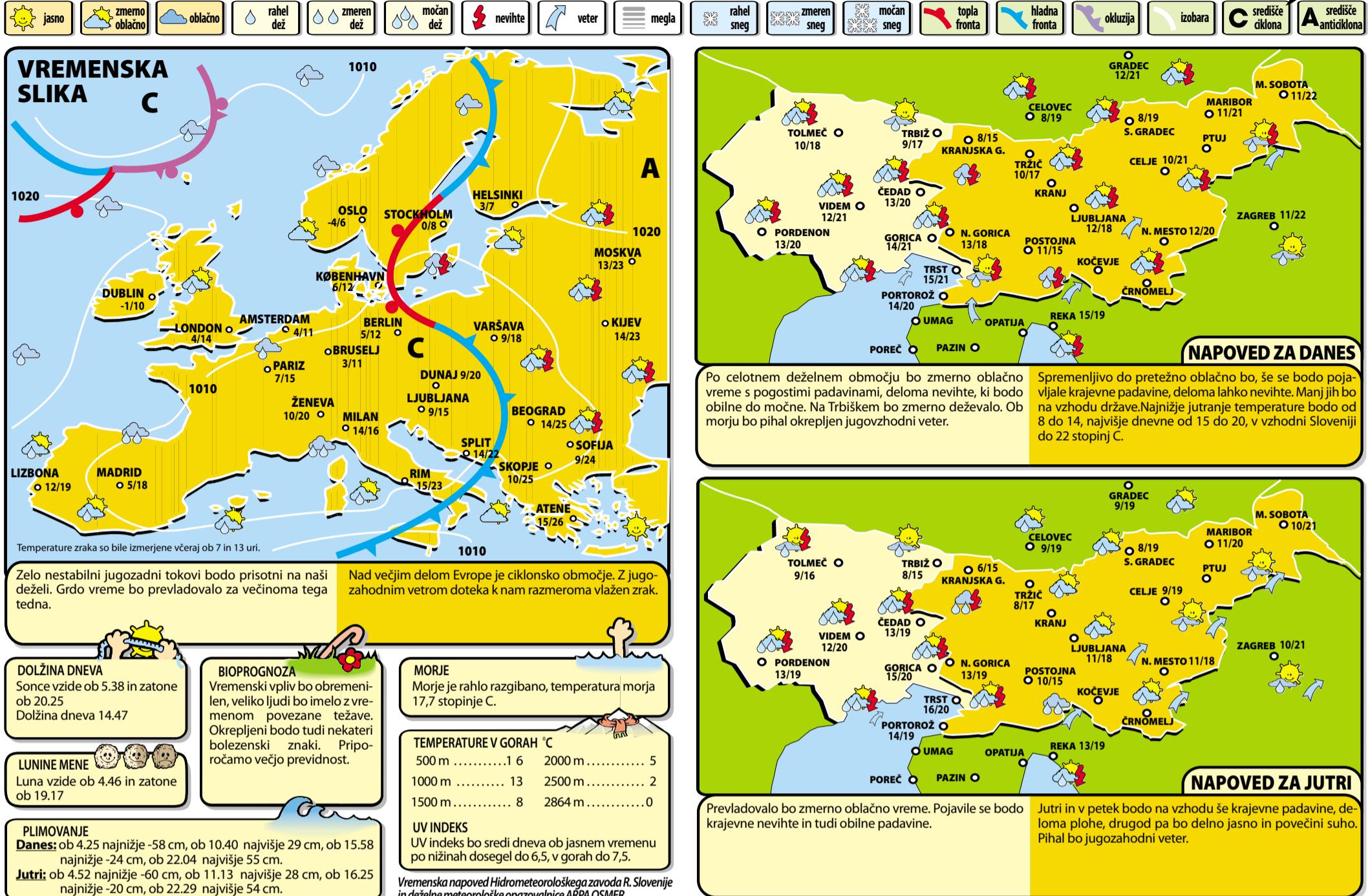
5.00, 6.00, 6.30, 8.00, 9.00, 10.00, 11.00, 12.00, 14.00, 17.00, 18.00, 19.00, 21.00, 23.00, 0.00 Poročila; 6.45 Dobro jutro, otroci; 7.00 Kronika; 7.40 Priimkova delavnica; 7.55 Iz sporedov; 8.05 Najlepša viža; 8.40 Obvestila; 9.10 Ali že veste?; 9.30 Viloniček; 10.10 Intervju; 11.15 Storž - odd. za starejše; 11.45 Pregled tiska; 12.05 Na danavnji dan; 12.10 Ura slov. glasbe; 12.30 Nasveti; 13.00 Danes do 13-ih; 13.20 Osmrtnice in obvestila; 15.00 Radio danes, radio jutri; 15.30 DIO; 16.15 Obvestila; 17.00 Studio ob 17-ih; 19.00 Dnevnik; 19.30 Obvestila; 19.45 Lahko noč, otroci; 20.00 Gymnasium; 21.10 Izliv; 22.00 Zrcalo dneva; 22.20 Iz sporedov; 22.30 Info odd.; 22.40 Minute za šanson; 23.05 Literarni noči; 23.15 Za prijeten konec dneva.

SLOVENIJA 2

6.00, 6.30, 8.30, 9.30, 10.30, 11.30, 12.30, 14.30, 17.30, 0.00 Poročila; 7.00 Kronika;

Italia 1

6.10 Nan.: Reba
6.40 17.40 Risanke
8.50 Dok.: Capogiro
10.35 Nan.: Grey's Anatomy
12.25 18.30 Dnevnik in športne vesti
13.40 Risanka: American Dad
14.05 Resničnostni show: La Pupa e il Secchione - Il ritorno
14.20 5.00 Risanka: I Griffin
14.45 20.05 Risanka: Simpsonovi
15.10 Nan.: Kyle XY
16.10 Nan.: Jonas
<b

ZDA - Potem ko je v nedeljo propadel poskus, da bi vrtino zamašili s 100 ton težko kupolo

V Mehniškem zalivu nafta še vedno odteka, odgovorni za katastrofo se obtožujejo med seboj

NEW YORK - Britanska naftna družba BP je v ponedeljek sporočila, da bodo luknjo na dnu Mehniškega zaliva, iz katere vsak dan v morje izteče 800.000 litrov nafta, poskušali zamašiti z novo, manjšo kupolo. Medtem so se vodilni treh vpleteneh podjetij začeli medsebojno obtoževati glede odgovornosti za katastrofo.

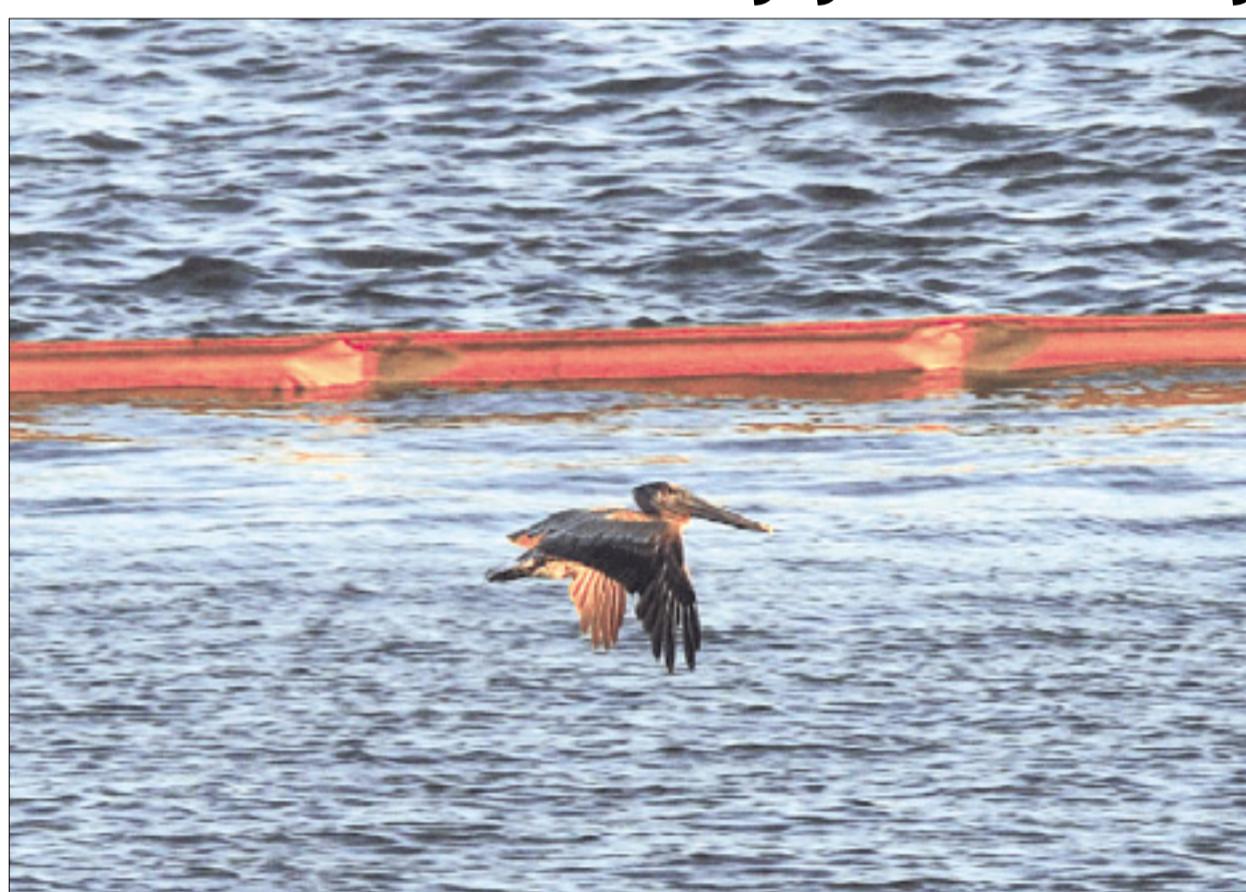
Poskus zamašitve vrtine na 1500 metrih globine je v nedeljo propadel, ker so 100 ton težko kupolo na dnu morja zamašili ledeni kristali. Kupola je postala lažja od vode in se ni usedla na dno, poleg tega pa so kristali zadelali luknjo na vrhu kupole, skozi katero so nameravali potegniti cev do tankerja na površju, kamor so mislili zajemati okrog 85 odstotkov odtekajoče nafte.

Pri BP so se odločili, da poskusijo znova s precej manjšo in lažjo kupolo, ki jo bodo spustili na dno s priklapljenim cevjo iz dveh plasti. Vmes bodo do kupole pošiljali toplo vodo in metanol, da prepričijo kristalizacijo. Nova manjša kupola ima le 1,2 metra premera in je visoka le 1,5 metra, tehta pa manj kot 2 tone. Rečeno ji "cilinder".

Doslej je od 20. aprila, ko je uhačajoči metan povzročil eksplozijo naftne ploščadi okrog 80 kilometrov od obale ameriške zvezne države Louisiana, v morje ušlo 15 milijonov litrov nafta. Podjetje BP je doslej za odpravljanje posledic naravne katastrofe porabilo 350 milijonov dolarjev, kar pa je le začetek, saj so stroški ocenjeni na več milijard dolarjev.

Podpredsednik družbe Kent Wells je v Houstonu novinarjem povedal, da gre za največji odgovor na izliv nafta v zgodovini ZDA in v zgodovini svetovne naftne industrije. Na taki globini česa takšnega niso poskusili še nikoli. Delo si cer poteka na več frontah.

Robotske podmornice "streljajo" na vrtino s posebnimi kemikalijami za razpršitev naft. Dovoljenje za to je dala agencija za zaščito okolja (EPA), čeprav njeni uradniki priznavajo, da posledic za okolje zaradi kemikalij ne pozna. Delavci BP nadaljujejo z vrtanjem razbremenilne vrtine, vendar bo to trajalo naj-

manj tri mesece. Zato zdaj razmišljajo tudi, da bi luknjo zamašili z vsem mogičim materialom, nato pa jo zacementirali.

Vse to je slaba tolažba za prebivalce obalnih območij držav Louisiana, Mississippija in Alabame, ki so najbolj ogrožene, čeprav naftni madeži lahko prizadenejo tudi Tekساس in Florido. Nafta doslej sicer v manjših količinah našli zahodno od reke Mississippi do otoka Dauphin na vzhodu, kar je le pet kilometrov stran od obale Alabame.

V ponedeljek so helikopterji nacionalne garde odmetavali tono težke vreče peska na območje Grand Isle v Louisiani, ki je začetek ogromnega močvirnatega območja Louisiana. Grand Isle je okupirala vojska ljudi in strojev, ki skušajo narediti pregrado pred prodro-

rom nafta. Iz reke Mississippi pa v delto črpajo vodo in upajo, da bo to potisnilo nazaj valove slane morske vode, prekrte z nafto.

Mediji pa so v ponedeljek objavili tudi dele pripravljenih pričanj vodilnih v treh podjetjih, ki so vpletena v izliv nafta. Kot je bilo pričakovati, vodilni podjetij BP, Transocean in Halliburton odgovornost za nesrečo prelagajo drug na drugega.

Včeraj so bila zaslisanja v dveh satnih odborih v enem odboru predstavnika doma kongresa, že v ponedeljek pa je začel z delom poseben odbor v Louisiani, ki ga sestavljajo predstavniki notranjega ministrstva ZDA in obalne straže. Predsednik BP America Lamar McKay je kongresnikom povedal, da je odpovedala ključna naprava za pre-

prečitev izliva nafta, za katero naj bi bilo odgovorno podjetje Transocean.

Direktor omenjenega podjetja s sedežem v Švici, ki je obenem lastnik uničene naftne ploščadi Deepwater Horizon, Steven Newman pa trdi, da je krivda na operaterju ploščadi, to je podjetju BP in na podjetju Halliburton, ki je bilo odgovorno za cementno zaščito vrtine.

Direktor Halliburtona Tim Probert pa zagotavlja, da je njihovo podjetje uspešno sklenilo cementiranje 20 ur, preden je 20. aprila prišlo do eksplozije. Dele naj bi bilo opravljeno v skladu s praksami industrije in usmeritvami zveznih regulatorjev. Vsak od treh ima svojo preiskovalno ekipo in ker gre za ogromen denar, se bo prelaganje krivde nadaljevalo do sodnega epiloga. (STA)

LETA 2300 Bo zemlja prevroča za ljudi?

SYDNEY - Zaradi podnebnih sprememb bi lahko Zemlja v samo treh stoletjih postala prevroča za večino človeštva, so v raziskavi, ki so jo objavili včeraj, ugotovili znanstveniki. Povišanje temperatur na nekaterih območjih se ljudje ne bodo mogli prilagoditi in ne bodo mogli preživeti, so opozorili znanstveniki.

Znanstveniki z avstralske univerze Novi Južni Wales in ameriške univerze Purdue ob tem opozarjajo, da bi v primeru, če bi se temperature zaradi globalnega segrevanja povečale za okoli sedem stopinj Celzija, to pomenilo, da bodo nekatera območja postala neprimerne za poselitev.

Profesor Steven Sherwood je ob tem poudaril, da ni možnosti, da bi prišlo do povečanja za sedem stopinj še v tem stoletju, obstaja pa veliko tveganje, da bi se to lahko zgodilo do leta 2300. "Obstaja 50 odstotkov možnosti, da se to zgodi dolgoročno," je dejal. Ob tem je kritiziral dosedanje raziskave o podnebnih spremembah, ki so po njegovem "kratkovidne". "Ne moremo veliko storiti glede podnebnih sprememb v prihodnjih dveh desetletjih, lahko pa storimo veliko na dolgi rok," je poudaril.

Raziskava, s katero so proučevali dolgoročne posledice globalnega segrevanja, se je osredotočila med drugim na t.i. "vročinski stres", ki je posledica tako vpliva zvišanja temperatur kot vlage.

Profesor Tony McMichael ob tem opozarja, da bi se po letu 2300 svet lahko soočil tudi s povišanjem temperatur za 12 stopinj Celzija. "Če se bo to zgodilo, bodo naše sedanje skrbi o zvišanju morske gladine, občasnih vročinskih valovih in požarih, manjši biotski raznovrstnosti in težavah v kmetijstvu postale nepomembne v luči glavne grožnje - da bo več kot polovica trenutno naseljenih območij preprosto postala prevročih za ljudi, da bi tam živel," svari McMichael. (STA)